

๑๙ 14936 - 14937

๑๙ 370

๑๙ 3235

๑๙

.1/4715

๑๙ ๑.1

รายงานกระทรวงการ

ฉบับที่ ๒๑

ประจำปีพุทธศักราช ๒๔๗๑

พิมพ์ที่โรงพิมพ์กรมวิชาการ กระทรวงการ

วันที่

เลขทะเบียน ๑ 14936 A.1

เลขเรียกหนังสือ ๑๙ 370 ๑๙ 3235

กระทรวงธรรมการ

วันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๔

ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ฎถวายรายงานแสดงกิจการกระทรวง
ธรรมการ ประจำปีที่ ๒๑ พุทธศักราช ๒๔๗๔ เพื่อทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท.
ควร มีควร แล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า **ธำนิวัต** มหาอำมาตย์เอก

เสนาบดี

กรมวิชาธิการ

วันที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔

ขอประทาน กราบทูล มหาอำมาตย์เอก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต
เสนาบดีกระทรวงธรรมการ ทราบฝ่าพระบาท

กองสถิติ และ รายงาน กรมวิชาธิการ ขอประทานเสนอรายงาน กระทรวง
ธรรมการ ประจำพุทธศักราช ๒๔๗๓ ซึ่งรวบรวมแล้วมาพร้อมด้วยจดหมายนี้ แล้วแต่
จะโปรดเกล้า ฯ

รายงานศกนี้ บรรยาย รวบรวมยอดกิจการเฉพาะ บางประการ ที่มีการเปลี่ยนแปลง
หรือ ที่ดำริว่าจะ เปลี่ยนแปลง หรือ ที่เป็นส่วนสำคัญ เท่านั้น ส่วนที่เป็นปกติมีรายละเอียดอยู่
ในแผนสถิติแล้ว.

ควร มีควร แล้วแต่จะโปรดเกล้า ฯ

มหาอำมาตย์โท พระยาเมธาธิบดี

อธิบดีกรมวิชาธิการ

การพระศาสนา

หน้า

[illegible]

การศึกษา

[illegible]

แผนกศาสนา

จำนวนคณะสงฆ์	๙๙	๑๐๐	๑๐๑	๑๐๒	๑๐๓	๑๐๔	๑๐๕	๑๐๖	๑๐๗	๑๐๘	๑๐๙	๑๑๐
จำนวนโรงเรียน นักเรียน นักธรรมและภาษาบาลี	๑๑๑	๑๑๒	๑๑๓	๑๑๔	๑๑๕	๑๑๖	๑๑๗	๑๑๘	๑๑๙	๑๒๐	๑๒๑	๑๒๒
จำนวนนักธรรมและเปรียญที่สอบไล่ได้	๑๒๓	๑๒๔	๑๒๕	๑๒๖	๑๒๗	๑๒๘	๑๒๙	๑๓๐	๑๓๑	๑๓๒	๑๓๓	๑๓๔
จำนวนคณะสงฆ์ฝ่ายจีนและฮานัม	๑๓๕	๑๓๖	๑๓๗	๑๓๘	๑๓๙	๑๔๐	๑๔๑	๑๔๒	๑๔๓	๑๔๔	๑๔๕	๑๔๖

แผนการศึกษา

[illegible]

จำนวนห้องสมุดประชาชน	๔๕
จำนวนร้านจำหน่ายแบบเรียน	๔๖
จำนวนโรงเรียนประชาบาล รัฐบาล และราษฎร์	๔๗
จำนวนนักเรียนโรงเรียนประชาบาล รัฐบาล และราษฎร์	๔๘
ตัวครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียนโรงเรียนประชาบาล รัฐบาล และราษฎร์	๔๙
ถัวเวลามาเรียนของนักเรียนโรงเรียนประชาบาล รัฐบาล และราษฎร์	๕๐
จำนวนนักเรียนโรงเรียนประชาบาล รัฐบาล และราษฎร์ ที่สอบไล่ได้	๕๑
ยอกเงินรับจ่ายโรงเรียนประชาบาลและรัฐบาล	๕๒
ถัวค่าสอนนักเรียนโรงเรียนประชาบาลและรัฐบาล	๕๓
ถัวเงินเคื้อนคร โรงเรียนประชาบาลและรัฐบาล	๕๔
จำนวนโรงเรียนที่อาศัยตั้งอยู่ในวัด	๕๕
จำนวนโรงเรียนและนักเรียนที่จัดอย่างสหศึกษา	๕๖
จำนวนลูกเสือเทียบกับจำนวนนักเรียนชายในโรงเรียนประชาบาลและรัฐบาล	๕๗
จำนวนอนัสมาศึกสภาภาษาสยามเทียบกับจำนวนนักเรียนชายหญิงโรงเรียนประชาบาลและรัฐบาล	๕๘
จำนวนโรงเรียนและนักเรียนที่กองแพทย์ สยามวิทยาลัยตรวจโรค	๕๙
จำนวนโรงเรียนและนักเรียนที่ตรวจพบโรคจำแนกตามชนิดของโรค	๖๐
รวมยอกถัวกิจการที่ควรดำเนินการใดที่ควรทำร่วมกันระหว่างมณฑล	๖๑
จำนวนเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางธุรการในท้องที่	๖๒
จำนวนเจ้าหน้าที่และจำนวนวันที่ตรวจการ	๖๓

โรงเรียนประชาบาล

จำนวนตำบลที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาแล้วและยัง	๖๔
จำนวนเด็กที่มีอายุ อยู่ในเขตที่เล่าเรียนได้เล่าเรียนแล้วและยัง	๖๕
จำนวนเด็กที่ได้รับการยกเว้นการเรียน	๖๖
จำนวนโรงเรียนประชาบาล จำแนกตามชั้นศึกษา	๖๗
จำนวนนักเรียนประชาบาล	๖๘
จำนวนนักเรียนประชาบาล จำแนกตามชั้นศึกษา	๖๙
จำนวนนักเรียนที่ได้รับการศึกษาวิชาชีพ	๗๐

ตัวครุฑบนหลังของนักเรียนโรงเรียนพระราชายาล	๗๑
ตัวเวลามาเรียนของนักเรียนโรงเรียนพระราชายาล	๗๒
จำนวนนักเรียนโรงเรียนพระราชายาลที่สอบไล่ได้ประถมศึกษา	๗๓
จำนวนนักเรียนโรงเรียนพระราชายาลที่สอบไล่ได้มัธยมศึกษาตอนต้น	๗๔
จำนวนเด็กชาย ๓๕ ปีบริบูรณ์ของโรงเรียน	๗๕
ยอดเงินรายรับและรายจ่ายโรงเรียนพระราชายาลที่นายอำเภอตั้ง	๗๖
จำแนกเงินรายรับโรงเรียนพระราชายาลที่นายอำเภอตั้ง	๗๗
จำแนกเงินรายจ่ายโรงเรียนพระราชายาลที่นายอำเภอตั้ง	๗๘
ยอดเงินรายรับและรายจ่ายโรงเรียนพระราชายาลที่ประชาชนตั้ง	๗๙
จำแนกเงินรายรับโรงเรียนพระราชายาลที่ประชาชนตั้ง	๘๐
จำแนกเงินรายจ่ายโรงเรียนพระราชายาลที่ประชาชนตั้ง	๘๑
ตัวคำสอนนักเรียนพระราชายาลที่นายอำเภอตั้ง	๘๒
ตัวคำสอนนักเรียนพระราชายาลที่ประชาชนตั้ง	๘๓
ตัวเงินเดือนครูโรงเรียนพระราชายาลในบังคับ	๘๔
เทียบส่วนร้อยละการเก็บเงินศึกษาพลี	๘๕
การเก็บเงินศึกษาพลีมณฑลต่างๆ เทียบส่วนร้อยละตั้งแต่ ปีแรกถึง ปี	๘๖
จำนวนคหบดีที่ผ่านพระราชบัญญัติเรื่องไม่ส่งเด็กเข้าเล่าเรียน	๘๗
จำนวนคหบดีที่ผ่านพระราชบัญญัติเรื่องเงินศึกษาพลี	๘๘
จำนวนสาวตรีศึกษา	๘๙
จำนวนกรรมกรศึกษา	๙๐

โรงเรียนรัฐบาล

จำนวนโรงเรียนรัฐบาลจำแนกตามชั้นศึกษา	๙๑
ยอดจำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลทุกชั้น จำแนกเป็นมณฑล	๙๒
จำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลประถมศึกษา จำแนกเป็นชั้นๆ	๙๓
จำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล มัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกเป็นชั้นๆ	๙๔
จำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล มัธยมศึกษาตอนกลาง จำแนกเป็นชั้นๆ	๙๕
จำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล มัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกเป็นชั้นๆ	๙๖

“ราชโบริกานุเคราะห์” โรงเรียนสตรีประจำมณฑลราชบุรี ซึ่งได้ภาพนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๑

การพระศาสนา

กิจการที่ได้ดำเนินไปในระหว่างปีที่ยี่สิบเจ็ดถึงยี่สิบแปด ค.ศ.

๑. คณะสงฆ์ การพระศาสนาในเวลานั้นว่าเจริญขึ้นเป็นลำดับ เพราะคณะสงฆ์ได้ขยายการศึกษาพระธรรมวินัยให้แพร่หลายยิ่งขึ้น ได้ขยายการเทศนาสั่งสอนประชาชนด้วยวิธีอธิบายให้เข้าใจในเนื้อหาความง่ายขึ้นกว่าสมัยก่อนๆ ผู้ฟังได้รับความเข้าใจ เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนายิ่งขึ้น จึงเป็นเหตุให้คณะสงฆ์ทวชน ทั้งจะเห็นได้จากสถิติในรายงานนี้

๒. การศึกษาพระธรรมวินัยและภาษาบาลี คณะสงฆ์ได้จัดการศึกษาเป็น ๒ แผนก คือ
ศึกษาพระธรรมวินัย มุ่งในทางรู้เนื้อหาความแห่งพระพุทธศาสนา เมื่อสอบไล่ได้เรียกว่า “นักธรรม” แผนก ๑
ศึกษาภาษาบาลี มุ่งในทางแปลพระปริยัติธรรม เมื่อสอบไล่ได้เรียกว่า “เปรียญ” แผนก ๑

การศึกษานักธรรม เป็นเครื่องมือช่วยให้ภิกษุสามเณรเทศนาสั่งสอนประชาชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจได้มาก แม้ฆราวาสเพียงพราหมณ์ก็สามรถเทศนาสั่งสอนได้บ้างแล้ว เวลานี้มีผลเลื่อมใสต่อการคณะสงฆ์ให้ได้จัดตั้งโรงเรียนนักธรรมขึ้นแพร่หลายทั้งในกรุงและหัวเมือง รวมทั้งพระราชอาณาจักรมี ๑,๗๗๘ โรงเรียนนักเรียน ๒๘๔,๖๗๑ ส่วนโรงเรียนภาษาบาลีก็แพร่หลายเกือบทั่วทุกมณฑล รวม ๑๗๑ โรงเรียน นักเรียน ๒,๑๐๔

อนึ่ง กระทรวงธรรมการเห็นว่า การสอนธรรมในโรงเรียน ถ้าพระสงฆ์ช่วยสั่งสอนทำนองแก่สงฆ์พระธรรมเทศนา จะทำให้นักเรียนศรัทธาเลื่อมใสศรัทธามากกว่าครูคฤหัสถ์สั่งสอน เพราะพระสงฆ์เป็นทศการพณธดยของของนักเรียนและประชาชนชาวสยามเป็นทุนอยู่แล้ว จึงขอความอนเวยรตามความเห็นต่อคณะสงฆ์ คณะสงฆ์มีความกรุณาจิตพระสงฆ์ ผลักเปลี่ยนกันไปสั่งสอนนักเรียนที่โรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่ในวัดนั้นๆ สัปดาห์ละวันหนึ่งบ้าง ๒ วันบ้าง แต่แต่โอกาส แม้โรงเรียนที่มีวัดตั้งอยู่ในวัดบางแห่ง คณะสงฆ์ยังได้จัดพระสงฆ์ไปช่วยสั่งสอนเป็นครั้งคราว ได้เริ่มตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ทั้งนี้ปรากฏว่านักเรียนมีศรัทธาเลื่อมใส ประพฤติตัวเป็นผู้ละอายต่อความชั่วคิชน และมีความรู้ในศีลธรรมคิชน ถึงกับเขาสอบไล่ได้นักธรรม ๓ สนามสอบไล่แห่งคณะสงฆ์ ได้เป็นจำนวนมาก นับว่าคณะสงฆ์ได้เผยแผ่การศึกษาพระศาสนาเพิ่มขึ้นอีกส่วนหนึ่ง และทั้งเป็นบุญคุณแก่การศึกษาแห่งชาติอีกส่วนหนึ่ง จึงควรบันทึกบุญคุณแห่งคณะสงฆ์ไว้ในรายงานนี้ด้วย

๓. แบบเรียนพระศาสนา คณะสงฆ์ได้จัดการแปลและเรียบเรียงพระธรรมวินัยภาษาบาลีลงสู่ภาษาไทย เป็นแบบเรียนของภิกษุสามเณรให้เหมาะแก่กาลสมัย แล้วพิมพ์ขึ้นจำหน่ายด้วยทุนของมหาสมาคมราชวิทยาลัยมีจำนวน ๗๐ ฉบับเศษ และมีบุคคลผู้เชี่ยวชาญในทางเรียบเรียงพิมพ์ ขึ้นเป็นหนังสือประกอบให้ได้รับความรู้กว้างขวางอีกหลายฉบับ เป็นการสะดวกแก่ผู้ที่จะศึกษา ไม่อึดอัดหนังสือแบบเรียนอย่างแต่ก่อน แบบเรียนจึงแพร่หลายไปทั่วพระราชอาณาจักร ซึ่งเป็นเหตุให้การศึกษาพระพุทธศาสนาเจริญขึ้น

๔. การปกครอง คณะสงฆ์ได้วางระเบียบการปกครองเป็นการเรียบร้อยขึ้น ใ้กวดขันให้ภิกษุ
สามเณรปฏิบัติกิจเคร่งครัดต่อพระวินัย เช่นมิให้ไปปะปนในชุมนุมชนที่มีการมหรสพเป็นต้น ภิกษุสามเณร
ในระหว่างปีมฤต ๒๓๐,๓๗๖ มีอธิกรณเกิดขึ้นเพียง ๘ ราย และเป็นอธิกรณในอาณาสงฆ์มีไทยเพียง
ให้สึกเสียเท่านั้น นับว่าเป็นการบรรเทาความยุ่งยากแก่การปกครองฝ่ายอาณาจักรได้ส่วนหนึ่ง

๕. คณะสงฆ์ฝ่ายจีนและอาณานิคม คณะสงฆ์จีนและอาณานิคมไม่มีใครเจริญรุ่งเรืองขึ้น เพราะ
พวกจีนที่เข้ามาในสยามรุ่นใหม่ ๆ นี้ เป็นจำพวกที่คงใจมาประกอบอาชีพเป็นพ่อค้า และนับถือการเส่นสรวง
หรือไม่มีศาสนา ไปอยู่ที่ไหนก็คงศาลเจ้าเซ่นสรวงท่านนั้น ไม่ใคร่ใ้ใคร่ทูลหนุนการศาสนา ฝ่ายคณะสงฆ์
จีนและอาณานิคมก็ไม่มีใครได้ทำการสั่งสอนกันเท่าไร ไม่เป็นการเผยแผ่พระศาสนา เป็นสงฆ์สำหรับทำพิธีมากกว่า
ทำการสอน พระศาสนาในนิคายนี้จึงไม่มีใครเจริญขึ้นได้

การศึกษา

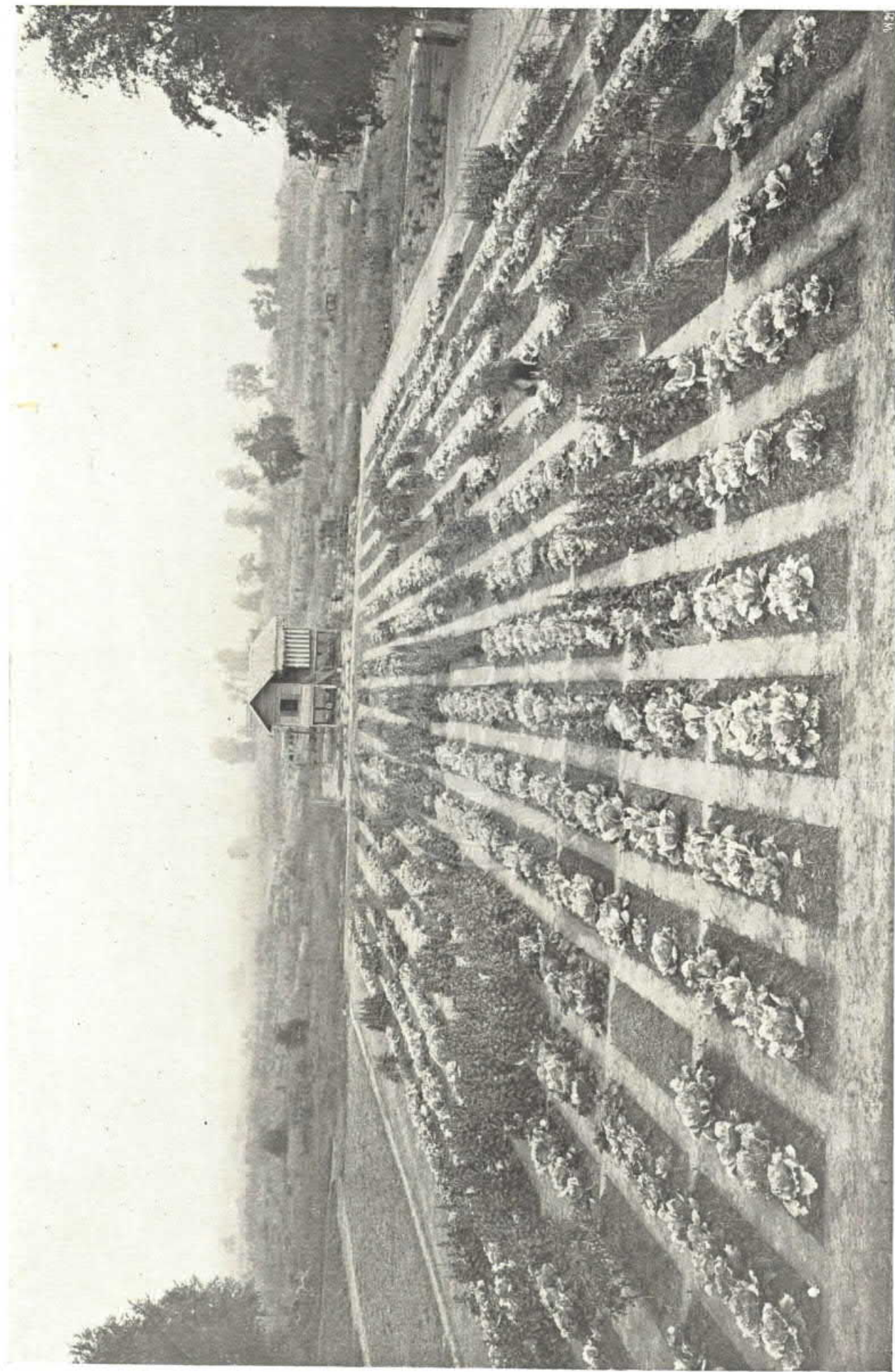
กิจการที่ใ้ใ้ดำเนินไปในช่วงปีที่ควรยกขึ้นกล่าวบางประการ คือ

๑. วุฒิของครู การศึกษาของชาติซึ่งรัฐบาลมุ่งหมายให้ทวยราษฎร์ได้รับการศึกษาแพร่หลาย และ
มีความมั่งคั่งของชนพอควรแก่ศตภาพที่ระอออกไปเป็นพลเมืองที่ออกไปในภายหน้าเวลานี้ ในส่วนความมั่ง
ความสามารถและการปฏิบัติแล้ว ยังกล่าวไม่ได้ว่า ได้ผลเป็นที่พอใจ เพราะครูที่ทำการสั่งสอนอยู่ในเวลานี้เป็น
ครูไม่มีประกาศนียบัตรเป็นจำนวนมาก พินิจมรอันและไม่ใ้ใ้ศึกษาวิชาครู มีอยู่ถึงร้อยละ ๘๘.๘๑ ของจำนวน
ครูทั้งหมด ย่อมทำการสั่งสอนไม่มีใครได้ผลสมความมุ่งหมายอยู่เป็นธรรมดา กระทรวงธรรมการใ้ใ้เป็น
กรณีสำคัญข้อหนึ่ง ในอันที่จะเพาะและอบรมครูที่ใ้ใ้ให้พอเพียง ดังใ้ใ้กล่าวแล้วในรายงานศึกก่อน แต่
จะใ้ใ้ล่งไปโดยเร็วไม่ได้ เพราะการเงินขาดแคลน จึงต้องอยู่ในฐานะที่คอยทำค่อยไป

(๑) การเพาะครู เพื่อบรรเทาความขัดข้องไปพลาง ใ้ใ้อนุญาตใ้ให้มณฑลต่าง ๆ จัดตั้ง
โรงเรียนฝึกหัดครูมูลของมณฑลขึ้นเกือบทั่วทุกมณฑล โดยใ้ใ้เงินรายใ้ใ้ของมณฑลเอง เว้นแต่บางมณฑล
มีเงินรายใ้ใ้น้อย และเพื่อให้เหมาะแก่ภูมิประเทศ จึงอนุญาตใ้ให้มณฑลกำหนดหลักสูตรใ้ใ้เองในเมื่อได้รับ
ความเห็นชอบของกระทรวงธรรมการแล้ว

มณฑลใ้ใ้เงินในงบประมาณของรัฐบาล พอจะจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครู ประกาศนียบัตรมูลได้ก็ อนุญาตใ้
ทั้งนี้ ใ้ใ้หลักสูตรของกระทรวงธรรมการ

ในการเพาะครูมูลทั้ง ๒ ประเภทนี้ ยังต้องอนใ้ใ้ให้ออกทำการสอนโดยความมั่งคั่งข้างอ่อนช้อยแท้
ทั้งนี้ มีฉะนี้ใ้ใ้ครูไม่พอทันกับการขยายตัวแห่งการศึกษาของทวยราษฎร์ แม้กระนั้นยังใ้ใ้จำนวนครู
ประกาศนียบัตรไม่พออยู่นั่นเอง จึงจำต้องใ้ใ้ครูไม่มีประกาศนียบัตรอยู่อีกเป็นจำนวนมากถึงกล่าวแล้ว

สวนผักของโรงเรียนฝึกหัดครู มุต มณฑลนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๔๗๑

ในกรุงเทพฯ ได้กระเถิบวุฒิของผู้เข้าศึกษาวิชาครูให้สูงขึ้น คือสำหรับครูประกาศนียบัตรมัธยม ต้องได้ประกาศนียบัตรปีที่ ๒ ในคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือได้ประกาศนียบัตรครูประถมก่อน จึงรับให้เข้าศึกษาวิชาครูต่อไปอีกปีหนึ่ง สำหรับครูประกาศนียบัตรประถม ต้องได้มัธยมปีที่ ๖ หรือได้ประกาศนียบัตรครูมูลก่อน กำหนดเวลาเรียน ๒ ปี ให้ศึกษาวิชาสามัญ เท้ามัธยมบริบูรณ์กับวิชาครู สำหรับประกาศนียบัตรครูมูล ต้องได้ใบสำคัญชั้นมัธยมปีที่ ๔ จึงรับเข้าศึกษาวิชาครูต่อไป กำหนดเวลาเรียน ๒ ปี ให้ศึกษาวิชาสามัญ เท้ามัธยมปีที่ ๖ กับวิชาครู ระเบียบนี้ให้เริ่มปฏิบัติการตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไปแล้ว

(๒) การอบรมครู เนื่องจากครูไม่มีประกาศนียบัตรทำการสอนอยู่เป็นจำนวนมาก การสอนและกิจการฝ่ายธุรการในหัวเมืองกำเนิรไปไม่ใคร่ได้ผลสัมความมุ่งหมาย จึงคิดแก้ไขสรวรคชอนไปทวย คือให้ มีการแนะนำครูพวกนี้ในวันมารยเงินเดือนที่อาเภอเดือนละครั้ง มีเวณอย่างข้างอำเภอเป็นบางเดือน นอกจากนั้นเมอลงครวยปีโรงเรียนประจำภาค ยังเรียกให้มารวมอบรมที่จังหวัดหรือที่มณฑลออกไปสละครั้งบาง ส่องครั้งบาง ครั้งหนึ่งๆเป็นเวลามากมายน้อยบ้าง ถัรววปีละ ๒๐ วัน สรวความตามรายงานของมณฑลต่างๆ ได้ความว่าได้ผลคชน ครูค้อยมีความรู้ฝ่ายวิชาการศึกษา เข้าใจกิจการฝ่ายธุรการคชน จัดโรงเรียนและทำการสอนคชน โดยได้เข้ามาเห็นระเบียบแผนจากโรงเรียนทั่วอย่าง ส่วนครูประกาศนียบัตรที่ออกไปประจำอยู่ในที่ขงที่ต่างๆ ก็ให้มาร่วมการอบรม เพื่อฟื้นความรู้และรบกกิจการฝ่ายธุรการอีกทวย้าง

ส่วนในกรุงเทพฯ สำหรับคกน ให้ครูมีประกาศนียบัตร และไม่มีประกาศนียบัตรมารยการ อบรมวิชาที่สามักยารยสโมสรวสถานประจำเป็นวันๆ แล้วแต่ผู้ใดระสมักร กยได้เชิญผู้ทเชยวชาญในวิชาต่างๆ เช่น สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำรงราชานภาพ และ พระราชวรวงค์เธอ กรมหมณพทยาลงกรณ เป็นต้น มาแสดงปาฐกถาพิเศษเป็นครั้งคราวอีกทวย เป็นประโยชน์เพิ่มพูนวิชาความรู้ไ้มาก เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม คกน ซึ่งเป็นวันที่พระยาอภักคคิลปลสาร แสดงเรอง “ภาษาไทยและการประพันธ์” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมทวยสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี ได้เสด็จพระราชดำเนิรประทับฟังทวย

การหลักสูตร การที่จะให้การศึกษาของนักเรียนกำเนิรไปในทางใด ย่อมแล้วแต่การอบรมและสั่งสอนของครู และจะให้ครูสั่งสอนได้สัมความมุ่งหมาย ต้องกำหนดหลักสูตรไว้เป็นบรรทัดฐาน กระทรวงธรรมการได้ถือชอนเป็นหลักการสำคัญอีกขงหนึ่งที่จะพิจารณา

หลักสูตรเดิมในส่วนสามัญศึกษากำเนิรไปในทางให้พนความรู้สามัญเป็นกลางๆ

สำหรับประถมศึกษานน เมื่อเด็กศึกษาจบประถมปีที่ ๓ แล้ว ไม่ใคร่ศึกษาวิชาสามัญเของตนในชั้นประถมปีที่ ๔, ๕ ต่อไป มักขาดหน้าเขาคศึกษาในชั้นมัธยมซึ่งเขยวชชาสามัญเสียโดยมาก เป็นการไม่ค้องทวยความมุ่งหมายอันสำคัญขงรัฐบาล

ส่วนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อศึกษาแล้วจะไปศึกษาวิชาเฉพาะต่อไปในโรงเรียนพิเศษต่างๆ ของกระทรวงอื่น หรือชั้นอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยก็ต้องไปเริ่มต้นใหม่ เพราะทุนวิชากลางๆ ที่ศึกษาไปแล้วนั้น โดยมากก่อนนั้นไม่ลึก

กระทรวงธรรมการเห็นว่าถึงเวลาที่จะแก้ไข จึงแก้หลักสูตรสำหรับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นเป็นชั้นสำคัญก่อน คือ บากทางไว้ให้โรงเรียนเลือกเริ่มต้นเรียนวิชาเฉพาะ ไปตั้งแต่นั้นทีเดียว ในชั้นต้นนั้นจึงเพียง ๓ แผนก ซึ่งพอจะไปเข้าเรียนวิชาเฉพาะในโรงเรียนต่างๆ ที่มียุติในเวลานี้ได้ คือ

(๑) แผนกกลาง เรียนวิชาสามัญทั่วไปเหมือนหลักสูตรเดิม

(๒) แผนกภาษา เรียนหนักทางภาษาต่างประเทศ ผ่อนอย่างอื่นให้เบาลง บางอย่างถึงกับ

(๓) แผนกวิทยาศาสตร์ เรียนหนักทางวิทยาศาสตร์และคำนวณ ผ่อนอย่างอื่นให้เบาลง บางอย่างถึงกับ

ก็เริ่มใช้หลักสูตรที่แก้ไขใหม่ทั้งแก่กันเป็นต้นไปแล้ว แผนกใดต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เมื่อเรียนจบแล้วจะเป็นทุนไปเรียนวิชาเฉพาะอย่างไรดีเหมาะ มีรายละเอียดอยู่ในหลักสูตรที่แก้ไขใหม่ ซึ่งได้บอกเล่ามาแล้วในแผนกสถิติแห่งรายงานนี้ ส่วนชั้นอื่นๆ ก็ได้ตั้งกรรมการขึ้นพิจารณาแก้ไขอยู่แล้ว หลักสูตรสำคัญที่แก้ไขให้มุ่งไปในทางเพาะนิสัย ในทางวิชาที่ควรคนเป็นสุ่มมีฐานะมั่นคงต่อไปในภายหน้าเป็นข้อสำคัญ

๓. แบบเรียน การศึกษาที่เจริญและกว้างขวางนั้น นอกจากมีครูทำการสั่งสอนแล้ว จำต้องมีแบบเรียนที่เหมาะสมเพียงพอ ผู้ศึกษาหาซื้อได้ง่ายโดยราคาถูกเสมอ กระทรวงธรรมการได้ถือกรณีนี้เป็นหลักสำคัญในการจัดการศึกษาอีกข้อหนึ่งซึ่งกล่าวไว้ในรายงานศักราชก่อน

(๑) แบบเรียนของบุคคล แต่เดิมมาเมื่อผู้ใดแต่งแบบเรียนขึ้นประสงค์จะให้ใช้ในโรงเรียน ต้องส่งมาให้กรมตำราฯ เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจเสียก่อน เมื่อเห็นว่าใช้ได้ เสนาบดีจึงจะอนุญาต แต่เรียกค่าตรวจและบังคับราคาให้ขายด้วย และทั้งยังบังคับให้โรงเรียนใช้หนังสือสำหรับชั้นต่างๆ ตามด้วยหลายปีมาแล้วหลายอย่าง เห็นว่าเป็นทางทำให้ผู้แต่งมีความทะนุถนอม โดยแต่งขึ้นแล้วไม่ทราบว่าหนังสือของตนจะได้อ่านในจำพวกหนังสือบังคับหรือไม่ จึงเรียกค่าตรวจ และการบังคับราคากับการใช้หนังสือตามด้วยหลาย ๆ ปีมาแล้ว คงแต่ให้ส่งมาให้ตรวจรับอนุญาตเท่านั้น การใช้หนังสือนั้น เปิดโอกาสให้โรงเรียนเลือกใช้ได้เป็นปีๆ ในเมื่อได้ด้วยความเห็นชอบของเจ้าหน้าที่แล้ว ศักดินามแต่งส่งมาให้ตรวจ ๖๐ เรื่อง ได้อนุญาตไปแล้ว ๒๗ เรื่อง ได้พิมพ์ในศักราช ๙ เรื่อง นอกนั้นก็ไปให้เจ้าของแก้ไขบ้าง กำลังอยู่ในความพิจารณาบ้าง นับว่าได้ผลขึ้น

(๒) แบบเรียนหลวง สำหรับคนข้าราชการในกระทรวงธรรมการมีความละเอียดถี่ถ้วนแล้ว ยกให้เป็นของหลวง ๗ เรื่อง เจ้าหน้าที่ในกรมตำราฯ แต่งขึ้น ๒ เรื่อง คงแจ้งอยู่ในสถิติแห่งรายงานนี้แล้ว นอกนั้นเป็นแบบเรียนที่ใดแต่งขึ้นไว้นานมาแล้ว ล่วงสมัยเสียโดยมาก

๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐
 ๕๑
 ๕๒
 ๕๓
 ๕๔
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

การที่เจ้าหน้าที่แก้ไขใหม่เพียง ๒ เรืองนั้น เพราะมีคนน้อย ต้องตรวจเรื่องทมิฬแต่งส่งมาขออนุญาต และตรวจโปรฟเมื่อพิมพ์ทั้งแบบเรียนหลวงและแบบเรียนของบุคคลมากขึ้น ไม่ใคร่มีโอกาสที่จะแก้ไข กระทรวง อธิการเห็นเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขยายโครงการแต่งแบบเรียนของกรมตำรวจให้ได้แบบเรียนที่เหมาะสม และให้ทันแก่การแพร่หลายแห่งการศึกษา ยิ่งต้องใช้เครื่องมือประกาศนียบัตรจำนวนมากทำการส่งสอนอยู่ทั้งเวลานี้ ก็ยังจำเป็นต้องให้พิมพ์แบบเรียน แยกสอน เป็นเครื่องมีอนำทางแก่ครูและนักเรียนอยู่มาก จะได้ขยายกิจการ แผนกต่อไปโดยด่วนเท่าที่สามารถจะทำได้

๔. ผลของกิจการโรงเรียนประชาบาล โรงเรียนรัฐบาล และ โรงเรียนราษฎร์ ใน

ศกนี้ รวมขอเป็นดังนี้

จำนวนโรงเรียน ๖,๕๒๗ โรง ครู ๑๔,๕๔๔ คน นักเรียนชาย ๓๘๖,๕๙๑ คน หญิง ๒๓๙,๑๕๐ คน รวม ๖๒๕,๗๔๑ คน ทั่วคนคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๔๒.๗๔ คน นักเรียนเข้าสอบ ๑๙๘,๒๕๗ คน ได้ ๑๔๐,๒๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๗๒ ทั่วประเทศโรงเรียนประชาบาลและรัฐบาลต้องเสียค่าบำรุงให้แก่ นักเรียน คนหนึ่งปีละ ๕ บาท ๒๑ สตางค์ ทั่วคนหนึ่งได้เงินเดือนเดือนละ ๑๙ บาท ๔๐ สตางค์

๕. โรงเรียนอาศัณท์ โรงเรียนประชาบาล โรงเรียนรัฐบาล และ โรงเรียนราษฎร์ ในกรุงและ หัวเมืองได้อาศัยตั้งอยู่ในวัดเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ ๖๘.๗๘ ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด โดยใช้ศาลาการเปรียญ หรือศาลาโรงธรรมเป็นตึกโรงเรียน บางแห่งสร้างขึ้นในที่ดินของวัดเป็นเอกเทศ แต่ก็มีน้อยแห่ง นับว่า ที่ดินและศาลาของวัดเป็นอุปการะสำคัญแก่การศึกษาของชาติได้มาก

๖. สหศึกษา กิจการศึกษานี้ให้เด็กชายกับเด็กหญิงศึกษาร่วมชั้นร่วมโรงเรียนไปด้วยกัน เพื่อ ประหยัดโรงเรียน ประหยัดครูให้น้อยลง ในเวลานี้ชั้นประถมศึกษาชั้นต้นมัธยมศึกษาชั้นต้น เพราะชั้น ประถมศึกษายังเป็นเด็กอยู่ในประถมวัย ส่วนชั้นมัธยมศึกษาชั้นต้นใหญ่รู้จักเลือกคบกันแล้ว แม้จะให้ศึกษาไป ด้วยกันก็ยังไม่ถึงเกิดผลเสียเลย ส่วนชั้นมัธยมศึกษาชั้นต้นอยู่ในวัยกระนอง ไม่น่าวางใจได้สนิทนัก อาจเกิดความ เสียหายขึ้นได้ภายหลังจึงระงับไว้ก่อน พุทธการที่ดำเนินมาแล้วก็ และในศกนี้ยังมีนักเรียนชาย ๓๓๘,๕๙๒ คน หญิง ๒๒๐,๒๙๙ คน เรียนร่วมกันก็ ไม่เห็นเหตุการณ์เลวร้ายอย่างใด น่าเป็นที่พอใจอยู่

๗. พลศึกษา ได้กำหนดหลักสูตรไว้แล้ว ให้โรงเรียนจัดการสอนและฝึกซ้อมกำลังกายนักเรียน เป็นบทสำคัญ

เพื่อส่งเสริมการแผนกนี้ให้โดยผลสัมฤทธิ์แห่งความมุ่งหมาย กระทรวงอธิการจึงจัดให้มีการแข่งขันประจำปีทุก ๆ ปีเรื่อยมา มีรางวัลให้แก่ผู้ชนะเลิศชนะเลิศหรือทำโดยเยี่ยม. และในการแข่งขันวันสุดท้าย แม้ไม่มีผู้ชนะเลิศ อย่างไรก็ดีในส่วนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระมหากรุณาเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานรางวัลทุกปี เป็นการ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความอุตสาหะขยัน เป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่นักเรียนชั้นประถมมัธยมศึกษา หาทักษะได้ เมื่อวัน ๒๒ ธันวาคม ศกนี้ ได้เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานรางวัลเช่นเคย

อนึ่งน่าเป็นที่ยกย่องส่วนหนึ่ง โดยที่คนมกเรียนหญิงหลายโรงเรียนเข้าแข่งขันกัน ในระหว่างหญิงต่อหญิง นับว่าการบริหารร่างกายได้เขยื้อนไปถึงสตรีด้วยแล้ว เป็นที่หวังได้ว่าเด็กหญิงจะค่อยแข็งแรงขึ้นเป็นลำดับ

๘. การลูกเสือ และอนุสมาชิกรัฐสภาชาติสยาม เป็นเครื่องอุปการะการศึกษาในทางอนามัย และอบรมนิสัยให้เป็นพลเมืองที่ดี เป็นอย่างที่ดี ซึ่งทราบกันอยู่ทั่วไปแล้ว ในคณมนจำนวนลูกเสือประจำการ ๔๓,๐๔๓ คน ทวีตกว่าศึกก่อน ๕,๙๑๙ คน ล่าของลูกเสือมี ๔,๙๘๐ คน ทวีต ๑,๑๖๗ คน ส่วนอนุสมาชิกรัฐสภาชาติสยามมีจำนวน ๓๔,๖๘๐ คน ทวีตกว่าศึกก่อน ๔,๑๘๗ คน เป็นที่หวังได้ว่าลูกเสือและอนุสมาชิกรัฐสภาชาติจะเจริญขึ้นเป็นลำดับ เพราะกำลังแพร่หลายไปในโรงเรียนประชาบาลทั่วไป

เนื่องในงานพระราชพิธีตรมมงคลกนิ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะลูกเสือมณฑลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ส่วนสนามถวายพระพร ชัยมงคลทหน้าพระที่นั่งศิวไศศวรรย์ ปราสาทเมอวนท ๒๗ กุมภาพันธ์

ส่วนอนุสมาชิกรัฐสภาชาติสยามมีประสงค์ให้สมาชิกรัฐสภาได้สำแดงความซื่อสัตย์ในการอบรมวิชาและการอนามัย และเพิ่มพูนความแข็งแรงบริบูรณ์ จึงจัดให้มีการประกวดชิงรางวัลกันในงานวันกาชาต ซึ่งจัดใหม่ขึ้นที่พระราชอุทยานสราญรมย์ เมื่อวันที่ ๖, ๗, ๘ เมษายน คณ แม้จะเป็นครั้งแรกที่จัดใหม่ขึ้นโดยเวลากระชั้นกิจการที่อนุสมาชิกรัฐสภาได้แสดงก็เป็นที่พอใจ

อนึ่งในงานนี้ เมื่อวันที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี ได้เสด็จพระราชดำเนินประทับในท่ามกลางอนุสมาชิกรัฐสภา พระราชทานพระราชวโรกาสให้อนุสมาชิกรัฐสภาได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และถวายบังคมทูลว่า สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี ผู้เป็นองค์บรมราชูปถัมภิกา ได้พระราชทานรางวัลพิเศษ ๒ รางวัลสำหรับการประกวด และพระราชทานเงินอีก ๒,๕๐๐ บาท สำหรับบำรุงอนุสมาชิกรัฐสภาต่อไป

๙. การแพทย์สุขภาพที่โรงเรียน การที่จัดใหม่ขึ้นนี้ ด้วยมุ่งหมายจะให้โรงเรียนปฏิบัติการศึกษาสุขภาพให้ถูกต้องด้วยหลักอนามัย จึงให้ทำหน้าที่ตรวจสถานศึกษา ตรวจสุขภาพนักเรียน แนะนำการรักษา แนะนำสุขภาพ เพื่อให้นักเรียนอันมาร่วมสมาคมกันเป็นจำนวนมากปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานของเด็กที่จะปฏิบัติ ในเมื่ออยู่ภายนอกด้วย

ตามที่ใดก็ตามแล้วเป็นผลค้อยมาก เช่นเมื่อตรวจพบสถานศึกษาไม่ถูกต้องด้วยลักษณะ ได้รับอากาศไม่บริสุทธิ์หรือได้รับแสงสว่างไม่เหมาะสม ได้แนะนำให้เจ้าของโรงเรียนจัดการแก้ไข เด็กที่มีความมึนมนท่อยกกระปรกระเปร่าขึ้น เมื่อตรวจพบเด็กทมิโรคอย่างอย่างทำให้ร่างกายไม่สมบูรณ์ขึ้นเป็นเครื่องถ่วงความเจริญแห่งการศึกษา ได้แนะนำให้รักษา กลับหายเป็นปกติแล้วเรียนได้ดีขึ้น หรือตรวจพบโรคชนิดที่อาจติดต่อกันได้ แนะนำให้พกรักษาตัว เพื่อนเด็กอื่นก็ไม่ต้องรับเชื้อโรคนั้นคงนเป็นคณ

ในเวลาใดก็ตามที่อาศัยเฉพาะโรงเรียนในกรุงเทพ ฯ เท่านั้น เพราะขัดข้องด้วยการเงินไม่มีกำลังพอจะจัดไปถึงหัวเมืองได้ คณได้จัดการตรวจโรคในโรงเรียนต่างๆ รวม ๒๒ โรง นักเรียนชาย ๒,๖๘๙ คน หญิง ๑,๖๑๒ คน รวม ๔,๓๐๑ คน พบทมิโรคอยู่ถึงร้อยละ ๘๐.๒๐

การตรวจและรักษาตามที่ได้ปฏิบัติมาแล้วนั้น เป็นแต่เพียงบำบัดชั่วคราว เมื่อหยุดการตรวจและรักษา ก็กลับเป็นไค้อก เพราะเด็กยังไม่ใคร่มีความรู้ที่จะรักษาตัวได้ก็เท่าที่ควร ถ้าจะให้ไค้ผลจริงจัง ต้องสอนในทาง สุขศึกษาให้ยิ่งกว่าที่ไค้ทำอยู่แล้วในบัดนี้ มีโรคหลายสิบชนิดที่เริ่มเป็นจนกว่าจะปรากฏอาการภายนอกกินเวลา นาน แต่เวลานั้นในกองแพทย์สภากาชาดของกระทรวงธรรมการมีแพทย์อยู่เพียง ๓ คนเท่านั้น จะไปตรวจแนะนำให้ ทวถึงไม่ได้ ถ้ามีเงินขยายการสอนสุขศึกษาเป็นลำดับขั้นขึ้นไค้ทั่วถึง ทำการบำบัดเสียแต่ในระยะแรก ๆ เป็นไค้ เมื่อไค้ ก็เป็นที่หวังไค้ว่าจะปลุกปลื้มของโรคภัยไข้เจ็บของเด็กให้หายขาดไค้ เป็นส่วนมาก

๑๐. การสอบไล่ เนื่องจากนักเรียนเจริญชนเป็นลำดับ ย่อมต้องการเจ้าหน้าที่ผู้สามารถ สำหรับทำ
การสอบไล่มากขึ้น แต่แทนที่จะเพิ่ม กลับต้องตัดลง คงเหลือในกองสอบไล่แต่เพียง ๔ คน เพราะชกชองด้วย
การเงิน เพื่อให้การสอบไล่ได้ดำเนินไปด้วยดีและทันความต้องการ ใ้จัดตั้งกรรมการสอบไล่ขึ้นโดยเชิญผู้มี
ความรู้ความสามารถมาร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เป็นคราวๆ ให้เงินรางวัลพอเป็นค่าไต่หย และค่าเห็นคเห็นชอบตามที่
ต้องการมากและน้อย ใ้ได้ผลเป็นที่เรียบร้อยโดย

๑๑. การศึกษาประชาชน จำเดิมแต่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาขึ้น และได้ประกาศใช้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๔ เป็นต้นมาแล้ว เจ้าหน้าที่ฝ่ายธรรมการและฝ่ายปกครองท้องถิ่นพยายามดำเนินการตามพระราชบัญญัติเรื่อยมา จนถึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติแล้วถึงร้อยละ ๘๗.๕๕ ของจำนวนตำบลทั้งพระราชอาณาจักร นับว่าลุล่วงไปได้เป็นส่วนมาก แต่มีความเสียใจที่จะกล่าวว่า ในตำบลที่ได้ประกาศแล้วนั้น เด็กได้เข้ารับการศึกษามากเพียงร้อยละ ๕๓.๕๗ เท่านั้น ซึ่งนับว่ายังไม่ถึงขีดอันควรเป็นที่พอใจ ทั้งนี้ใช้ความบกพร่องของเจ้าหน้าที่เป็นข้อใหญ่ เป็นเพราะเงินรายได้น้อย ไม่พอจะจ้างครูจัดตั้งโรงเรียนให้พอแก่ท้องถิ่นและจำนวนเด็กได้ ทดทั้งมาแล้ว แม้จ้างครูได้ก็ยวราคาแพง ถึงเงินเดือนได้เพียงคนละ ๑๔ บาทเศษ ก็จัดตั้งโรงเรียนได้เฉพาะตำบลละ ๑.๓๒ โรงเรียน เด็กที่อยู่ไกลจึงหมดโอกาสที่จะมารับการศึกษามากแต่เด็กที่อยู่ใกล้โรงเรียนพอจะมาได้ ก็ยังมีได้เข้ารับการศึกษาก่อน เพราะจำนวนคนน้อย ถึงยกยอของแบ่งเป็น ๒ พวก ให้ผลต่างกันเรียนพวกละส่วนข้าง พวกละครึ่งส่วนข้าง แต่กระนั้นก็ยังรับไม่ได้หมด ต้องใช้วิธีสอนบังคับให้เข้ารับการศึกษาคะเพาะอายุข้างวัน ใหม่อีกจำนวนไม่เกินที่ครูสามารถจะสอนได้ ต้องผ่อนผันกันทำนองนี้เป็นส่วนมาก ถึงกระนั้นควรคนหนึ่งยังต้องสอนได้ถึง ๔๘ คนเศษ ซึ่งนับว่ามากเกินไปจนกว่าที่ครูสามารถจะสอนให้โดยผลดี แม้เจ้าหน้าที่จะคิดผ่อนผันด้วยประการต่างๆ ดังกล่าวแล้ว ยังหาสามารถจะจัดตั้งโรงเรียนขึ้นให้พอแก่จำนวนเด็กไม่ได้ เด็กจึงยังมีได้เข้ารับการศึกษาน้อยไปมาก เพราะการเงินขาดแคลนเป็นข้อสำคัญ

นอกจากความซกซกของกิ่งกล้วยแล้วสำหรับมณฑลอื่นๆ ยังมีเหตุซกซกของฉะเพาะมณฑลปัตตานีอีกประการ
หนึ่ง คือ มณฑลปัตตานีเป็นมณฑลที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาทุกตำบลก่อนมณฑลอื่นๆ ตั้งแต่แรก
ใช้พระราชบัญญัติ นามะมีจำนวนเด็กเข้าเล่าเรียนเทียบส่วนร้อยสูงกว่าหรือทศเทียบมณฑลอื่น แต่กลับค่ากว่า
สำหรับคนใดเข้ารับการศึกษาล่วงแต่เพียงร้อยละ ๑๕.๕๐ เท่านั้น ทั้งนี้เป็นด้วยชาวมณฑลปัตตานีสวนมาก นับถือ
ศาสนาอิสลาม ซึ่งมีบัญญัติว่า ถ้าผู้ใดไม่ได้อ่านศาสนาจนอายุพ้น ๑๐ ปีเป็นชาย บิดามารดาหรือผู้ปกครอง

จึงต้องพยายามให้บุตรหลานได้เล่าเรียนการศาสนาจากโรงเรียนหมู่บ้านหรือสุเหร่าเป็นทุนไว้ก่อน เจ้าหน้าที่จะเร่งรัดกวักชวนกันก็เป็นการฝักรรรมนิยมของเขา จำต้องผ่อนผันกระเถิบการเกณฑ์ให้เข้าเล่าเรียน ตั้งแต่อายุ ๑๐ ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป จึงเป็นความซัดซังของเพิ่มขึ้นสำหรับมณฑลบังคับตามอีกประการหนึ่ง

อนึ่งรัฐบาลมีความมุ่งหมายที่จะให้ประชาชนทั่วพระราชอาณาจักรได้รับการศึกษาวิชาชีพเบื้องต้นแทรกไปกับวิชาอื่น ๆ ด้วย พอเป็นประโยชน์ที่จะดำรงอาชีพความกระตุกลของคนให้มีผลยิ่งขึ้นกว่าที่เคยทำกันมาแล้ว ชئونกระทรวงธรรมการถือเป็นข้อสำคัญส่วนหนึ่งสำหรับการศึกษาแห่งชาติ ได้พยายามทุกสถานที่จะให้การศึกษาแผนกนี้เป็นลำดับขึ้น เช่นจัดตั้งโรงเรียนกรรมลววิชาชีพขึ้นในมณฑลต่างๆ ทั้งโรงเรียนครูและโรงเรียนประถมกสิกรรมชนบททุกวง จัดให้มีโรงเรียนประถมบริบูรณ์ คอมีชั้นประถมปีที่ ๔, ๕ ให้มากขึ้น ซึ่งเวลานนี้มีอยู่ ๑,๓๓๖ โรงเรียน และให้โรงเรียนมีเครื่องใช้สอยในการนั้นๆ ขึ้น เสนาบดีและเจ้าหน้าทึใหญ่หมั่นออกตรวจการตามท้องที่ แนะนำให้เจ้าหน้าทึและประชาชนได้ใจงขึ้นเป็นลำดับ ก็กันแต่ได้เข้ารับการศึษา ๓๒,๕๓๗ คน ทวีขึ้นกว่าศึกก่อน ๑๕,๖๒๘ คน แต่ยังไม่ถึงซีกน้าพอใจ เพราะได้ศึกมาอยู่เพียงร้อยละ ๕.๕๘ ของจำนวนนักเรียนแผนกประถมเท่านั้น กระทรวงธรรมการจะได้พยายามต่อไป

ศึกกันโรงเรียนในบังคับมี ๕,๒๕๕ โรงเรียน นอกบังคับ ๔๕ โรงเรียน รวม ๕,๓๐๐ โรงเรียน ทวีขึ้นกว่าศึกก่อน ๔๔๖ โรงเรียน นักเรียนชาย ๓๓๔,๒๕๖ คน หญิง ๒๑๖,๓๔๔ คน รวม ๕๕๐,๖๐๐ คน ทวีขึ้นกว่าศึกก่อน ๓๔,๕๕๕ คน ครรรวม ๑๐,๕๔๓ คน ถึวศึกคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๔๕ คนเศษ สอดไล่ได้ร้อยละ ๖๘.๔๐ ถึวศึกคนหนึ่งได้เงินเดือนเดือนละ ๑๔ บาท ๖ สตางค์ ถึวนักเรียนคนหนึ่งเสียค่าบำรุง ๓ บาทเศษ ต่อปีหนึ่ง เงินศึกษาพลศึกกันเก็บได้ร้อยละ ๗๘.๕๘

การเก็บเงินศึกษาพลนั ในปแรกๆ ที่ใช้พระราชบัญญัติเก็บได้เทียบส่วนร้อยละ ย้งนานปมาถึงเก็บได้ต่ำลงเป็นลำดับ คอถึง พ.ศ. ๒๔๖๕ เป็นคันั้นมาจึงค็อยกระเถิบขึ้น ทั้งนัสอบสวนได้ความว่าในปแรกๆ ประชาชนย้งไม่ใคร่ทราบโทษทัณฑ์ ในบทแห่งพระราชบัญญัติควาหนักเบาเพียงไร เกรงจะถูกลงโทษหนัก จึงพากันรีบชำระเงินให้โดยสะดวก ปกติๆ มาพากันรลักว่าโทษทัณฑ์ ไม่วนแรงและเจ้าหน้าทึเห็นว่าจะปฏิญ์การเคร่งครัดนัก ก็จะเป็นความสละสลัสะเทือนแก่ประชาชนในคัคเล็กนอย จึงจะลัมอช่วยให้ลัคผ่อนไปย้ง ปค็อมาจึงเก็บได้นอยลง ย้งมณฑลชนในเช่น กรุงเทพฯ ชัยยา นครชัยศึร ราชบุรี ย้งเก็บได้ต่ำกว่ามณฑลชนนอก เว้นแต่มณฑลภูเก็ตซึ่งมพลเมืองลัสนมณฑลเคียวทึเก็บได้ต่ำ จนถึง พ.ศ. ๒๔๖๕ เจ้าหน้าทึเห็นว่าชนอยมจะลัมอช่วยอย้งเรอยไป คงจะหาโอกาสหลักลัลงกันมากขึ้น จึงคัการเร่งรัดกวักชวน ทึบคัพลวชคัชนคัวยเจตนาถึวองพองให้คัคาลงโทษเสียย้ง การเก็บเงินจึงค็อยกระเถิบขึ้น คังได้นามาแสดงไว้ให้ทราบค็อไปนั

พ.ศ. ๒๔๖๔

พ้งเวมคัาเนรการ

พ.ศ. ๒๔๖๕

เก็บได้ร้อยละ ๗๓.๕๓

พ.ศ. ๒๔๖๖

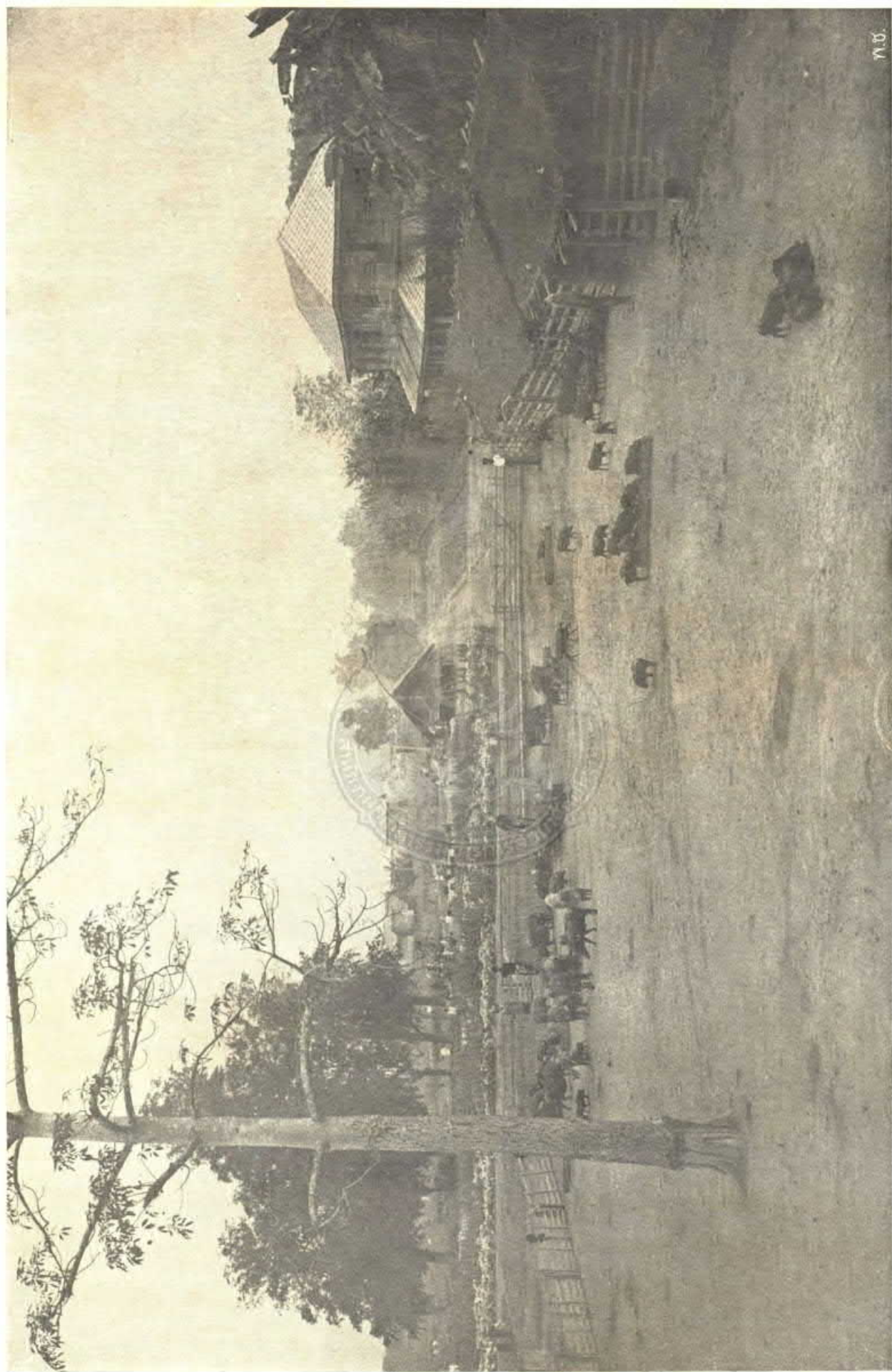
๖๗.๗๕

พ.ศ. ๒๔๖๗

๖๔.๘๑

พ.ศ. ๒๔๖๘

๖๓.๐๔

พ.ช.

เกาส์กรของโรงเรียนฝึกหัดครูมด มณฑลนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๔๗๑

พ.ศ. ๒๔๖๔

เก็บไว้ร้อยละ ๖๗.๔๘

พ.ศ. ๒๔๗๐

" ๗๑.๓๗

พ.ศ. ๒๔๗๑

" ๗๘.๕๘

๑๒. การศึกษาโรงเรียนรัฐบาล

กิจการได้ดำเนินไปเป็นปกติ ศักดิ์มีโรงเรียนสามัญและวิสามัญรวม ๒๗๖ โรงเรียน จำแนกตามชั้นศึกษา คือ สอนประถม ๑๔๘ โรงเรียน ประถมบริบูรณ์ ๔๘ โรงเรียน ประถมปีที่สี่ห้า ๗ โรงเรียน มัธยมตอนต้น ๑๘๔ โรงเรียน มัธยมตอนกลาง ๔๐ โรงเรียน มัธยมตอนปลาย ๖ โรงเรียน วิสามัญศึกษา ๓๒ โรงเรียน

แผนกประถมศึกษา ครู ๗๘๖ คน นักเรียนชาย ๑๓,๔๖๔ คน หญิง ๖,๘๔๘ คน รวม ๒๐,๓๑๒ คน ทวีขึ้นกว่าศกก่อน ๑,๖๓๑ คน ตัวครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๒๕.๘๔ คน สอดใส่ไว้ร้อยละ ๘๓.๕๒

แผนกมัธยมศึกษา ครู ๘๔๐ คน นักเรียนชาย ๑๒,๖๔๖ คน หญิง ๒,๐๘๗ คน รวม ๑๔,๗๓๓ คน ทวีขึ้นกว่าศกก่อน ๘๕๓ คน ตัวครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๑๖.๖๒ คน สอดใส่ไว้ร้อยละ ๘๐.๘๐

แผนกวิสามัญศึกษา ครู ๑๒๔ คน นักเรียนชาย ๑,๔๔๔ คน หญิง ๑๖๘ คน รวม ๑,๖๑๒ คน ทวีขึ้นกว่าศกก่อน ๒๗๖ คน ตัวครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๑๓.๓๓ คน สอดใส่ไว้ร้อยละ ๗๖.๔๘

รวมทั้งสิ้น ครู ๑,๘๕๐ คน นักเรียน ๓๖,๗๖๘ คน ตัวครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๒๐.๔๓ คน เข้าสอบ ๒๘,๘๑๐ คน ได้ ๒๓,๖๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๐ ตัวครูคนหนึ่งได้เงินเดือนเดือนละ ๕๒ บาท ๕ สตางค์ ตัวนักเรียนคนหนึ่งต้องเสียค่าบำรุงปีละ ๓๐ บาท ๕๘ สตางค์

๑๓. การศึกษาโรงเรียนราษฎร์

เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ แต่บทลงโทษบางสถานในพระราชบัญญัติไม่แรงพอที่จะให้ชนบางจำพวกยำเกรง ปฏิบัติการสมความมุ่งหมายได้ ศกก่อนตกลงไทย ๗ ราย น่านะเข็กหลาย แห่ง ศกก่อนยังมีผู้ฝ่าฝืนตั้งโรงเรียนขึ้นโดยมิได้รับอนุญาตถึง ๑๔ ราย คือ กรุงเทพฯ ๑๐ ราย ชัยโยธา ๒ ราย นครชัยศรี ๒ ราย เจ้าหน้าที่ได้พวกเพื่อรับแจ้งอย่างไรก็ดีไม่ยอมปฏิบัติตาม ต้องฟ้องให้ศาลลงโทษและสั่งปิดโรงเรียน

น่าเป็นที่ยกย่องส่วนหนึ่ง ที่ศกนี้มีจำนวนโรงเรียนและนักเรียนทวีขึ้นมาก คือจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้นมี ๔๐๓ โรงเรียน ทวีขึ้นกว่าศกก่อน ๗๒ โรงเรียน จำแนกตามชั้นศึกษา คือ สอนประถม ๗๐๖ โรงเรียน ประถมบริบูรณ์ ๘๓ โรงเรียน มัธยมตอนต้น ๗๕ โรงเรียน มัธยมตอนกลาง ๒๓ โรงเรียน มัธยมตอนปลาย ๕ โรงเรียน วิสามัญศึกษา ๑๐๔ โรงเรียน

แผนกประถมศึกษา ครู ๑,๒๗๒ คน นักเรียนชาย ๒๐,๒๒๘ คน หญิง ๑๒,๕๑๒ คน รวม ๓๒,๗๔๐ คน ทวีขึ้นกว่าศกก่อน ๖,๕๘๗ คน ตัวครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๒๕.๗๓ คน สอดใส่ไว้ร้อยละ ๗๘.๑๘

แผนกมัธยมศึกษา ครู ๔๑๖ คน นักเรียนชาย ๒,๔๐๘ คน หญิง ๘๑๘ คน รวม ๓,๒๒๖ คน ลดกว่าศกก่อน ๓๔๒ คน ตัวครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๘.๒๐ คน สอดใส่ไว้ร้อยละ ๗๘.๔๘

แผนกวิสามัญศึกษา ครู ๑๑๓ คน นักเรียนชาย ๑,๔๔๓ คน หญิง ๒๖๑ คน รวม ๑,๘๐๔ คน ทวีขึ้นกว่าศกก่อน ๒๒๔ คน ตัวครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๑๕.๘๖ คน สอดใส่ไว้ร้อยละ ๕๒.๒๗

รวมทั้งสิ้น ครู ๑,๘๐๑ คน นักเรียน ๓๔,๓๗๒ คน ตัวครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียน ๒๑.๓๐ คน เข้าสอบ ๗,๔๐๑ คน ได้ ๕,๗๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๘๘

๑๔. การศึกษาในมหาวิทยาลัย

(๑) คณะแพทยศาสตร์ แผนก เวชศาสตร์ศึกษา

เมื่อปลายศกก่อนรัฐบาลได้ตกลง กับรศกกีเฟลเลอร มุลนิช ในการที่จะร่วมมือกันจัดการศึกษาสำหรับคณะแพทย ศาสตร์ต่อไปอีกจนหนึ่ง ดังได้บันทึกไว้ในรายงาน ศกก่อนนั้นแล้ว ศกนี้จึงดำเนินการต่อไป คือ ได้จ้างศาสตราจารย์สำหรับแผนกต่าง ๆ ต่อไปอีก บางแผนกมี กำหนดสัญญา ๓ ปี บางแผนก ๕ ปี เริ่มแต่ศกนี้เป็นต้นไป เว้นแต่แผนกพยาธิวิทยา ซึ่งมีอำมาตย์ตรี หลวงเฉลิมคัมภีร์เวชช์ สามารถดำเนินการในแผนกนั้นได้โดยอยู่แล้ว จึงมิต้องให้มุลนิชออกหนังสือจ้างศาสตราจารย์ สำหรับแผนกนั้นอีก

ส่วนการร่วมมือทางโรงเรียนผดุงครรภ์และพยาบาลนั้น คงดำเนินการต่อไปโดยนัยเช่นเดียวกัน ใน ศกนี้นางพยาบาลต่างประเทศ ๒ คนได้เข้ามาแทนนางพยาบาลต่างประเทศที่ไล่ลาออก คือ นางสาว บ. ม. ยอร์เกอร มาแทนนางสาวอลิซฟิเชอร์ เจอร์ลิก เจ้าแผนกวิชาพยาบาล และนางสาว ฟ. มิลลยารุต มาแทนนางสาว บ. ล. กุลคุ คริสตณวิชาพยาบาล

ในระหว่างศกนี้นักเรียนศึกษาวิชาแพทย โดยทุนของมหาวิทยาลัยอยู่ในประเทศอังกฤษ ๒ คน คือ นายพิน เมืองแมน และนายวาท ยัมประยร สำเร็จการศึกษาได้กลับมารับหน้าที่ในป็นแล้วทั้ง ๒ คน ก็ให้ส่งนักเรียนของ มหาวิทยาลัยไปศึกษาวิทยาศาสตร์แห่งแพทยณประเทศอังกฤษอีก ๒ คน คือ นายคลัม วัชโรบล เรียนชีววิทยา นายทองสกล พงศ์พิทักษ์ เรียนเคมีสตร์ โดยทุนวิทยาศาสตร์แห่งแพทยของสมเด็จพระเจ้าพญาเชอ เจ้าพญากรมหลวง สงฆสถานควินทร

แผนกโรงพยาบาลศิริราช

กิจการสำหรับศกนี้ได้เจริญขึ้นทั้งในส่วนรักษาพยาบาล และส่วนเงินอุดหนุน คือในส่วนรักษายาบาลมีจำนวนศาสตราจารย์และแพทย์ ที่สามารถยงชน ในส่วนเงินอุดหนุน นอกจากทาง ราชการแล้ว มีเจ้านาย ข้าราชการ พ่อค้า ทุนทรัพย์ ได้อุดหนุนโดยให้เงินสร้างสถานที และซื้อเครื่องมือนเป็น เครื่องอุปการะการรักษายาบาลอีกด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงิน กองมฤตกของสมเด็จพระเชษฐาธิราช เจ้าฟ้าชายภูวคเคศวรุต กรมหลวงนครราชสีมา เป็นจำนวน ๗๖,๐๐๐ บาท สร้างตึกพยาบาลคนไข้ขึ้นแล้วเสร็จบริบูรณ์ ออกหลังหนึ่ง และได้เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี เสด็จทอดลงนามเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายนศกนี้ พระราชทานนามว่า "ตึกอัมรินทร์"

(๒) คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์

ในแผนกรศกกีเฟลเลอร มุลนิช คงอุดหนุนต่อไป ตามเดิม ในศกนี้ศาสตราจารย์ออส ส. มอริสัน หัวหน้าแผนกชีววิทยาสนสัญญาลาออกไป มุลนิชได้ เลือกผู้แทนให้ใหม่ คือ ศาสตราจารย์ อ. เค. อเล็กซานเดอร์ อุดหนุนเงินเดือน ค่าเดินทาง ค่าเช่าบ้าน โดยนัยเช่นเดียวกับศาสตราจารย์อื่นๆ ศาสตราจารย์ผู้ใดเข้ามารับหน้าที่ทั้งแต่ศกก่อนแล้ว

ส่วนอาจารย์ วิชาภาษาอังกฤษซึ่งมุลนิชได้ออกเงินอุดหนุนจ้างมาจน ๓ ปีนั้น ครบกำหนดสัญญาลง ในเดือนสิงหาคมศกนี้ กระทรวงธรรมการจึงจ้างไว้ต่อไปอีกจนสิ้นปีด้วยเงินอุดหนุนของรัฐบาล

ในส่วนเรื่องส่งคนไทยไปศึกษาวิชาเพิ่มเติมต่างประเทศ เพื่อสำรองไว้กลับเข้ามารับหน้าที่แทน

ศาสตราจารย์ต่างประเทศนั้น นอกจากได้ส่งออกไปแต่ก่อน ๒ คน คือ อำมาตย์โท พระครูมพวิทยักษ์ ไปเรียนวิชาเคมีสตร์ และนายศุภชัย วานิชวัฒนา ไปเรียนวิชาชีววิทยา ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว ศกน.ม.ล.น.อ.ได้ให้ทุนเรียน ส่งอำมาตย์ตรี หลวงประวัตรวิเศษการี ออกไปศึกษาวิชาฟิสิกส์ ณ ประเทศอังกฤษ อีกคนหนึ่ง

เมื่อปลายศกก่อนได้ยกการฝึกหัดครูประกาศนียบัตรมัธยมไปรวมไว้ในคณะอักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวางระเบียบการสำหรับปีต่อมานั้น ศกน.ได้เริ่มจัดการสอนครูประกาศนียบัตร มัธยมชั้นในมหาวิทยาลัยอีกแผนกหนึ่ง และในแผนกนั้นกำหนดไว้ให้เป็นแหล่งสำหรับสอบวิชาชุดในการเลื่อน วิทยฐานะครูประถมชั้นเป็นครูมัธยมร่วมไปอีกสถานหนึ่งด้วย

๑๕. นักเรียนของกระทรวงธรรมการที่ศึกษาวิชาต่างประเทศ นอกจากนักเรียนของ มหาวิทยาลัยทั้งกล่าวแล้วในข้อก่อน ศกน.มีนักเรียนของกระทรวงธรรมการที่ศึกษาวิชาอยู่ต่างประเทศโดยทุนของ รัฐบาลเพื่อกลับเข้ามาบรรจกรับราชการในกระทรวงธรรมการดังนี้ คือ

(๑) ประเทศอังกฤษ มีนักเรียนศึกษาอยู่ ๒๘ คน กลับในศกนี้ ๑๐ คน ยังคงศึกษาอยู่ต่อไป ๑๘ คน รวมทั้งนายเฉลียว ทองอภัย และนายพร ศรีงามร ที่สอบไล่แข่งขันทุนเล่าเรียนหลวงได้ ๑ ที่ ๒ เมื่อปลายศก ก่อนจึงส่งไปในศกนี้ด้วย

นักเรียนที่กลับ คือ

นายเกษร ผลาชนะ	ศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์
นายทวีสวัสดิ์ บุญ-หลง	„ ครุ ใต้ปริญญา B. Com.
นายประเวศ จันทนียงยง	„ วิทยาศาสตร์
นายเทพ จุฑานนท์	„ ขรรณกรรม
นายนิติ คุปการักษ์	„ ครุ
นายสิงห์โต รัตนกลีกร	„ วิทยาศาสตร์
นายยานเย็น สายณทวิภักดิ์	„ วิทยาศาสตร์
นายโหมพรม ศรีสวัสดิ์	„ แพทย์ศาสตร์ ใต้ปริญญา M. B, Ch. B.
นายเย็น สุนทรวิจารณ์	„ วิทยาศาสตร์ ใต้ปริญญา B. Sc.
นายถวิล ทวารการ ฌอชอุษา	„ อักษรศาสตร์

นักเรียนที่คงศึกษาอยู่ต่อไป

นายเล็ก สุมิตร	ศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์
นายনারถ โพธิประสาธ	„ สถาปัตยกรรม
หม่อมหลวง ปิ่น มาลากุล	„ ภาษาตะวันออก

หม่อมหลวง พันธุ์ ศิริวงศ์
 นายประเสริฐ กงส์กาลย์
 นายเกษม อิงควณิช
 นายศิริประภา บุญ-หลง
 นายไช้ ยืนพันธ์
 นายแถบ นิละณี
 นายนาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา
 นายโชค สุกันธวิช
 หม่อมหลวง มานิช ชุมสาย
 นายละเอียด โลปียะ
 นายสนั่น สมิทร
 นายอำเภอ รัตนวิมล
 นายรอง ศยามานนท์
 นายพร ศรีจามร
 นายเฉลียว ทองอภัย

ศึกษาวิชชาอักษรศาสตร์
 „ ข้าราชการ
 „ พาณิชยกรรม
 „ วิทยาศาสตร์
 „ ข้าราชการ
 „ วิทยาศาสตร์
 „ อักษรศาสตร์
 „ วิทยาศาสตร์
 „ ภาษาญี่ปุ่น
 „ ข้าราชการ
 „ ข้าราชการ
 „ กฎหมาย
 „ อักษรศาสตร์
 „ ข้าราชการ
 „ ข้าราชการ

(๒) ประเทศเยอรมันมีนักเรียนศึกษาอยู่ ๒ คน คือ นายอรุณ เนตรศิริ กับรองอำมาตย์ตรี งาม รัตนวิทย์
 ที่สอบไล่แข่งขันทุนรัฐบาลสำหรับไปศึกษาวิชชาการได้เมื่อศกก่อน แต่เพิ่งได้โอกาสส่งไปในต้นศกนี้ นายอรุณ
 เนตรศิริ ศึกษาวิชาชีววิทยา รองอำมาตย์ตรี งาม รัตนวิทย์ ศึกษาวิชาเคมีสัตว์

(๓) ในตะวันออก

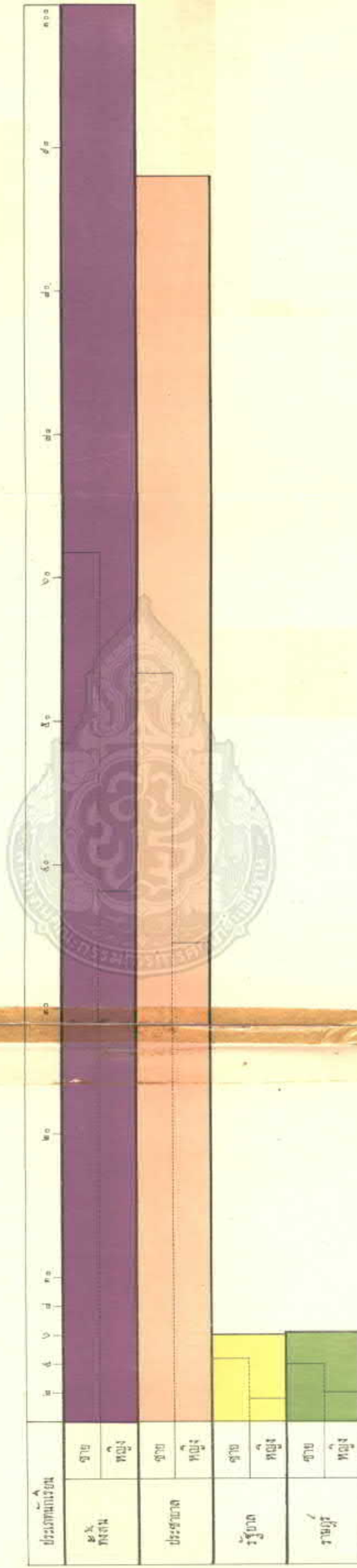
(ก) ศึกษาที่ฟิลิปปินส์คนหนึ่ง คือ นายเริ่ม ขวณฤกษ์ ศึกษาวิชาสถิติกรรม ฝากให้อยู่ในความ
 ดูแลของเจ้ากรมศึกษาในฟิลิปปินส์

(ข) ศึกษาที่ฮ่องกงคนหนึ่ง คือ นายสกล กรมโรหิต ศึกษาภาษาจีน ฝากให้อยู่ในความดูแลของ
 กองสุลลยามทมน

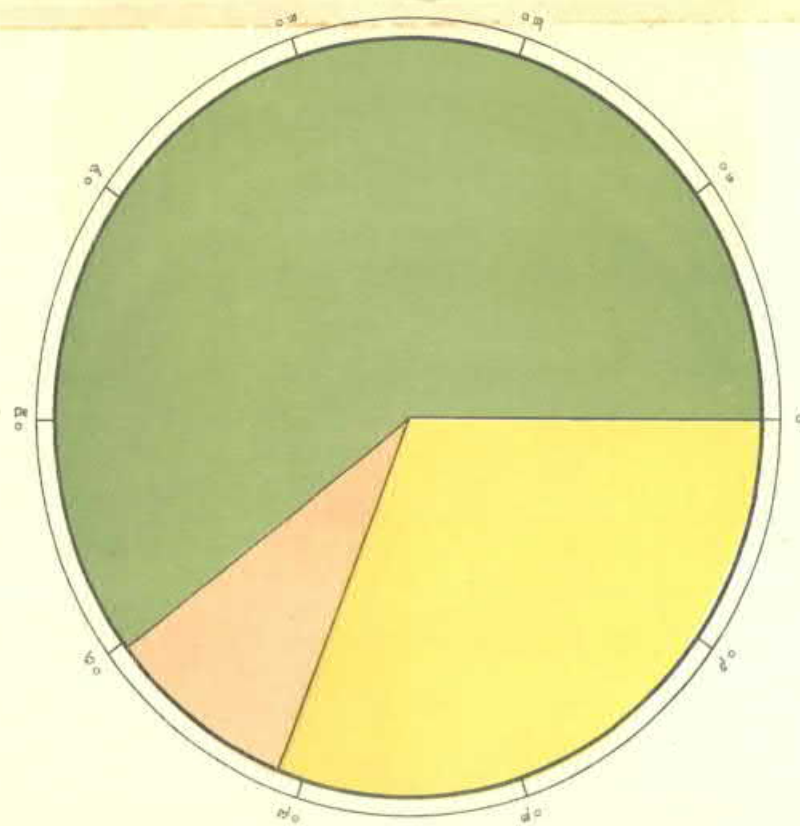

ภาคใต้

จำนวนนักเรียนที่ปรึกษา

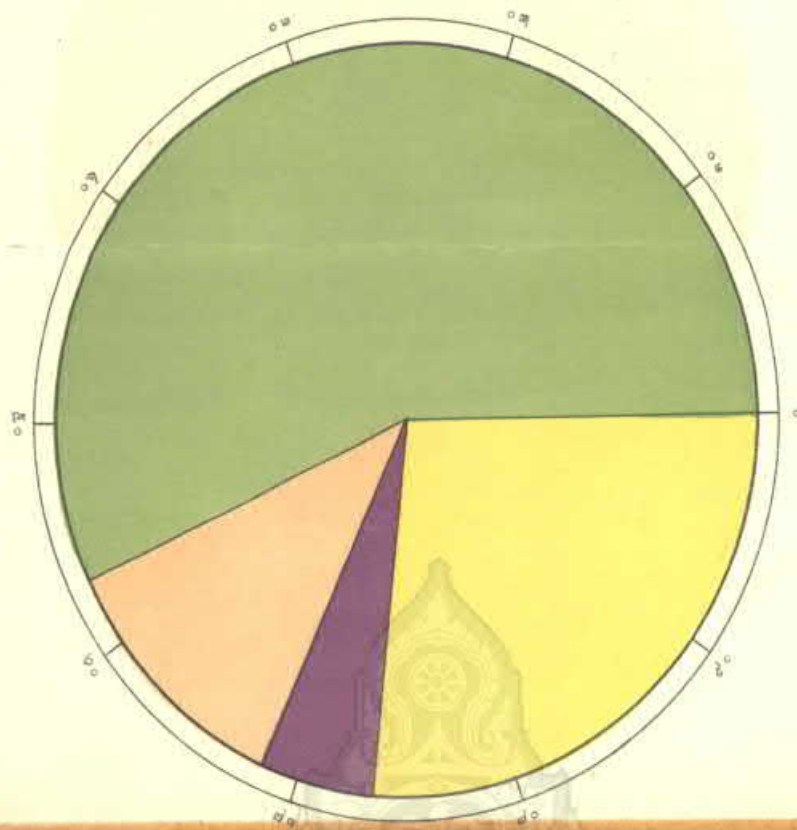

เงินรายรับ

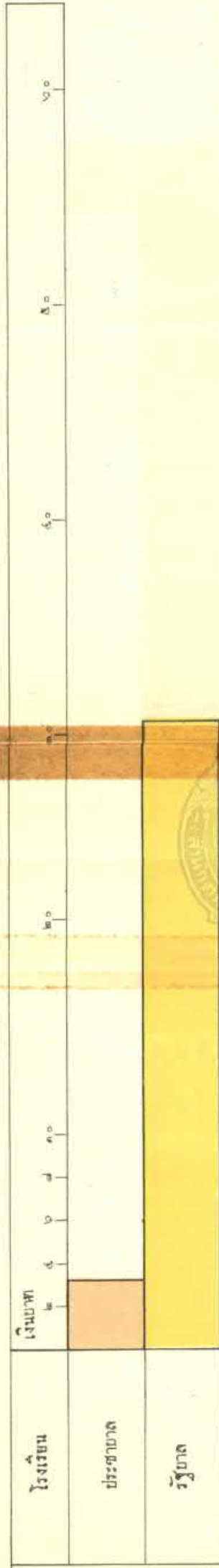
— เงินค่าจ้าง
— เงินลงทุน
— เงินรายได้อื่นๆ

เงินรายจ่าย

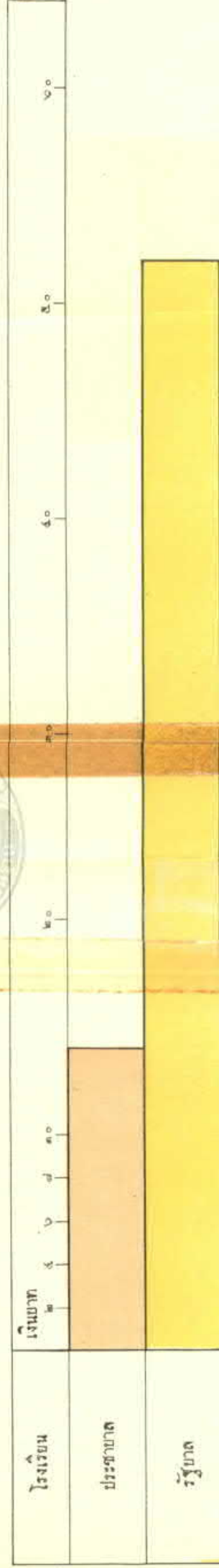

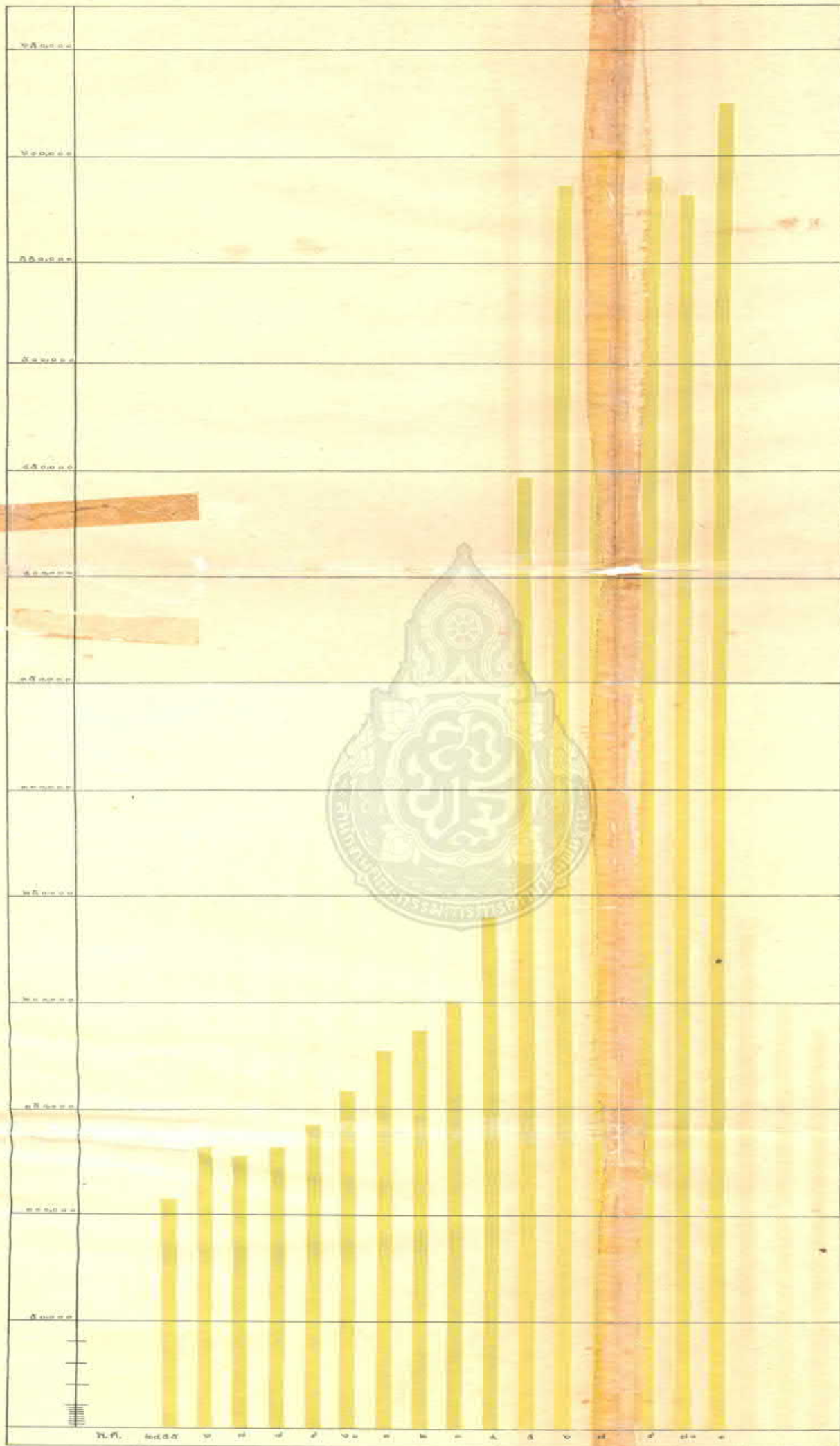
— เงินค่าจ้าง
— เงินลงทุนทางกิจการ
— ค่าใช้สอย
— การจร

วัดคำสอนนิกายเถรวาท

วัดเงินเตียนนิกายเถรวาท

แผนกคําสํานา

จํานวนคนละสังฆ

พ.ศ.	จํานวนวัด	จํานวนภิกษุ	จํานวนสามเณร	จํานวนศิษย์
๒๔๗๓	๓๖๔๔๓	๓๓๒๗๙๓	๗๗๔๘๓	๓๐๙๖๙๗
๒๔๗๐	๓๖๓๓๒	๓๓๒๓๔๓	๕๐๐๓๐	๓๐๓๙๐๒
๔๕ ทวชน	๓๐๙	๗๕๒	๒๗๔๕๓	๕๗๙๖

จํานวนโรงเรียน นักเรียน นักรวมและภาษาบาลี

มณฑล	นักรวม		ภาษาบาลี	
	โรงเรียน	นักเรียน	โรงเรียน	นักเรียน
กรุงเทพฯ	๓๐๕	๕๐๔๓	๖๗	๔๓๒๗
ชัยยา	๒๒๐	๓๔๓๔	๓๔	๕๗๗
นครสวรรค์	๒๓๓	๒๗๒๒	๒๗	๒๙๒
พิจิตรโลก	๕๓	๖๐๙	๓๒	๙๓
พายัพ	๙๕	๒๐๒๕	—	—
นครชัยศรี	๘๐	๓๖๒๔	๔	๗๓
ราชบุรี	๓๒๕	๓๖๖๐	๗	๓๐๔
นครสวรรค์	๓๒๗	๒๐๓๖	๒	๗
ปัตตานี	๒๔	๓๗๒	๓	๓
ภูเก็ต	๓๖	๓๔๗	—	—
จันทบุรี	๓๐๗	๓๔๓๓	—	—
ปราจีนบุรี	๓๙๗	๒๗๕๔	๔	๒๕
สุรินทร์	๒๙๗	๔๙๖๐	๓๐	๒๗๕
สุรินทร์	๗๗	๓๙๓๓	๓	๖๓
รวม	๓๗๗๙	๒๙๖๗๓	๓๗๓	๕๗๔๗

สถิติคณะสงฆ์ฝ่ายจีน และ อาณัม
เทียบให้เห็นระหว่าง ๓ ปี

พุทธศักราช	จีน				อาณัม			
	วัด	ภิกษุ	สามเณร	ศิษย์	วัด	ภิกษุ	สามเณร	ศิษย์
๒๔๖๘	๖	๔๔	—	๕๔	๘	๔๕	๓๔	๒๘
๒๔๗๐	๔	๓๓	—	๓๕	๘	๔๓	๓๖	๒๘
๒๔๗๑	๖	๓๖	—	๓๗	๘	๓๘	๓๓	๒๘

แผนการศึกษา

จำนวนครูตามประกาศนียบัตรแต่ละกรม

มณฑล	ประชาบาล			รัฐบาล			รวมประชาบาลและรัฐบาล			รายรัฐ		รวม		รวม
	ประกาศนียบัตร	ใหม่	รวม	ประกาศนียบัตร	ใหม่	รวม	ประกาศนียบัตร	ใหม่	รวม	ใหม่	รวม	ประกาศนียบัตร	ใหม่	
กรุงเทพมหานคร	—	๖๓	๖๓	๕๔๕	๒๐๖	๗๕๑	๕๔๕	๒๐๖	๗๕๑	๓,๒๐๖	๓,๒๐๖	๕๖๓	๓,๒๐๖	๒๐,๓๖๖
	—	๗๔๗	๗๔๗	๓๗	๔๗	๗๔	๓๗	๗๔	๗๔	๖๒	๖๒	๓๗	๖๒	๗๔๗
	—	๕๖๐	๕๖๐	๓๓	๔๓	๗๖	๓๓	๗๖	๗๖	๖๒	๖๒	๓๓	๖๒	๕๖๗
	—	๖๗๕	๖๗๕	๖๗	๕	๗๒	๖๗	๗	๗๔	๓๕	๓๕	๖๗	๓๕	๗๑๒
	๖๗	๗๗๕	๘๔๒	๕๕	๖๒	๑๑๗	๖๑	๑๑๗	๑๗๗	๗๖	๑๗๗	๖๑	๑๗๗	๘๔๖
	—	๓๐๖	๓๐๖	๔๓	๓	๔๖	๔๓	๓	๔๖	๔๖	๔๖	๔๓	๔๖	๓๐๓
	—	๕๖๓	๕๖๓	๔๒	๕๓	๙๕	๔๒	๙๕	๙๕	๗๖	๗๖	๔๒	๗๖	๕๖๗
	๕๒	๗๐๕	๗๕๗	๗๖	—	๗๖	๗๖	—	๗๖	๓๗	๓๗	๗๖	๓๗	๗๖๖
	๓	๓๖๖	๓๖๙	๓๗	๓๕	๗๒	๓๗	๓๕	๗๒	—	—	๓๗	—	๓๖๖
	—	๓๖๖	๓๖๖	๓๗	๖	๓๗๒	๓๗	๖	๓๗๘	๖๓	๖๓	๓๗	๖๓	๓๖๖
	—	๓๖๖	๓๖๖	๓๗	๓๖๖	๗๐๓	๓๗	๓๖๖	๗๐๓	๓๖	๓๖	๓๗	๓๖	๗๐๓
	๒๐	๓๖๗	๓๘๗	๕๓	—	๕๓	๕๓	—	๕๓	๖๖	๖๖	๕๓	๖๖	๓๘๖
นครราชสีมา	๗๓	๓๖๗๕	๓๗๔๘	๗๗	๓๐๐	๓๗๗๕	๗๗	๓๐๐	๓๗๗๕	๓๖	๓๖	๓๗๖	๓๖	๓๗๖๖
	๒๒๓	๓๐๗๒๒	๓๐๙๔๕	๓๒๒๓	๕๗๗	๓๗๕๐๐	๓๒๒๓	๕๗๗	๓๗๕๐๐	๓๗	๓๗	๓๗๖	๓๗	๓๗๖๖
	๒๐๒	๕๗๖๖	๕๙๖๘	๖๗๖	๓๒๒.๐๖	๓๓๓.๐๖	๖๗๖	๓๒๒.๐๖	๓๓๓.๐๖	—	—	๖๗๖	—	๕๙๖๘
	๓๕๒	๗๓.๗๒	๗๔.๐๗๒	๗๖๖	๓๖.๗๗	๓๓๓.๓๓๗	๗๖๖	๓๖.๗๗	๓๓๓.๓๓๗	—	—	๗๖๖	—	๗๔.๐๗๒
	๓๖๖	๓๐๗๒๒	๓๐๙๔๕	๓๒๒๓	๕๗๗	๓๗๕๐๐	๓๒๒๓	๕๗๗	๓๗๕๐๐	๓๗	๓๗	๓๗๖	๓๗	๓๗๖๖

รายนามผู้แสดงปาฐกถาพิเศษ ที่สามัคยาจารย์สโมสรสถาน

พ.ศ. ๒๔๗๑

วันแสดง	พระนามและนามผู้แสดง	เรื่องแสดง
๘ มิถุนายน	พระยาคลังวิทยาเสริม	ศรกับโรงเรียน
๓๕ ,,	นายก ศันวาท บ. เอส. ซี. และ	ข้อเท็จจริงแห่งความกลัว
	ประกาศนียบัตรครุฑต่างประเทศ	
๒๒ ,,	พระยาปริชานสาสน์	สโมสรในโรงเรียน
๒๘ ,,	นาย เจ.อี. เควิส	เที่ยวเกาะสมมาตรและเกาะชเววา
๖ กรกฎาคม	พระยาประมวญวิชาพล	ความรู้รอบตัว
๓๓ ,,	พระยาสถูปการบรรจง	ความรู้ทั่วไปในการรดไฟสยาม
๒๐ ,,	พระราชธรรมนิเทศ	ศรตามคติโบราณและประวัติขัณฑ์
๒๗ ,,	พระยาเฉลิมอากาศ	พาหนะทางอากาศ
๓ สิงหาคม	พระสันธิวิทย์พัฒน	วิชาสอนประวัติศาสตร์ความภูมิศาสตร์
๓๐ ,,	หลวงประจักษ์จุมภฏ	ปัญหาเกี่ยวกับการลงอาชญาผู้กระทำผิดกฎหมาย
๓๗ ,,	พระประทีปสุนทรสาร	หลักการสอนไวยากรณ์อังกฤษ
๒๔ ,,	สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา	มูลเหตุแห่งการสร้างวัดในประเทศไทยสยาม
	ดำรงราชานุภาพ	
๓ กันยายน	พระพิสิณห์พิทยานัน	การหาเหตุผล
๒๒ ,,	พระราชวรพงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์	สโมสรนักเรียนในโรงเรียนปาลิเมนต์
๒๘ ,,	หลวงพรตพิทยพยัต	การเรียนต่อ
๕ ตุลาคม	หลวงขมัญญาปาลิตวิเศษสาส์น	เศรษฐกิจและความเป็นอยู่แห่งชีวิต
๓๒ ,,	พระวรเวทย์พิสิฐ	การลูกเสือ
๓๘ ,,	พระประมุขวิชาเพิ่ม	การสอนบทเรียนด้วยของ
๒๖ ,,	พระยาอภัยพิศศิลปสาร	ภาษาไทยและการประพันธ์
๒๓ พฤศจิกายน	พระพนิชยสารวิเทศ	เศรษฐกิจตามลัทธิมาลลิส
๓๐ ,,	นายปราโมทย์ จันทวิมล	การศึกษาตามหลักอริยาคัมภีร์
๗ ธันวาคม	นายก ศันวาท บ. เอส. ซี. และ	หลักการศึกษายางประเภท
	ประกาศนียบัตรครุฑต่างประเทศ	

สำเนาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ แผนกนั้น ก็เพื่อให้เหมาะแก่ผลเมืองผู้ใดเรียนจบแล้ว และมีความประสงค์จะศึกษาวิชาต่อไป โรงเรียนใดจะจัดการสอนแผนกไหนก็ได้ และโรงเรียนใดจะจัดให้มี ๒ แผนกหรือทั้ง ๓ แผนกก็ได้ แล้วแต่กำลังและความสามารถของโรงเรียนนั้นๆ แผนกกลางเป็นแผนกที่สอนความรู้อย่างกลาง ผู้เรียนในแผนกนี้ควรจะได้แก่ผู้จะไปเรียนกฎหมาย, อักษรศาสตร์, หรือเข้ารับราชการแผนกอื่นๆ ไปเป็นต้น แผนกภาษาเป็นแผนกที่จะให้ความรู้หนักไปในทางภาษา เหมาะแก่ผู้ที่จะไปศึกษาวิชาอักษรศาสตร์ในต่างประเทศ แผนกวิทยาศาสตร์เป็นแผนกที่จะให้ความรู้หนักไปในทางวิทยาศาสตร์ เหมาะแก่ผู้ที่จะไปเข้าเรียนวิชาแพทย์, วิชาทหาร, วิชาวิศวกรรม เป็นต้น ผู้ใดที่มีความมุ่งหมายจะประกอบอาชีพในทางใด ก็ควรเลือกเรียนวิชาให้เหมาะแก่อาชีพนั้นๆ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เป็นต้นไป

กระทรวงธรรมการ

วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๖

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับเรียนในเวลา ๒ ปี

มัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ (๑) แผนกกลาง (๒) แผนกภาษา (๓) แผนกวิทยาศาสตร์. นักเรียนคนใดจะเรียนแผนกไหนก็ควรเรียนแผนกนั้น ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เป็นต้นไป

อัตราเวลาเรียนในสัปดาห์หนึ่ง

(อัตราตามที่กำหนดขึ้นคร่าวๆ เพื่อให้สั้นยาวได้บ้างเล็กน้อย)

วิชา	แผนกกลาง จำนวนชั่วโมง	แผนกภาษา จำนวนชั่วโมง	แผนกวิทยาศาสตร์ จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
จรรยา	๓	๓	๓	
ภาษาไทย	๕	๕	๕	
ภาษาต่างประเทศ	๑ (๑ ภาษา)	๓๓ (๒ ภาษา)	๗ (๑ ภาษา)	
ประวัติศาสตร์กับภูมิศาสตร์	๓	๓	—	
คำนวณ	๖	๒	๗	
วิทยาศาสตร์	๒ (๑ อย่าง)	๒ (๑ อย่าง)	๗ (๓ อย่าง)	
พลศึกษา	๑	๑	๑	
รวม	๒๗	๒๗	๒๗	

หมายเหตุ ประชุมสั่งสอน, สวดมนตร์ไหว้พระและฟังเทศน์ (สำหรับพุทธศาสนิก), กับฝึกหัดกีฬาต่างๆ ให้ใช้นอกเวลาที่กำหนดข้างบน.

แผนก	วิชา	รายการที่ต้องสอน
ทุกแผนก	บรรณารักษศาสตร์	(๓) สอนตามหลักหนังสือแนวสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ของโรงเรียนนายร้อยทหารบก ครูผู้สอนต้องแบ่งเอาเองว่าข้อไหน บทไหน ควรจะสอนก่อนหรือหลัง และไหนควรแบ่งสอนในปีที่ ๘ หรือที่ ๙ ของมัธยม (๔) สำหรับนักเรียนที่เป็นพุทธศาสนิก ต้องให้นักเรียนได้สวดมนตร์ไหว้พระและฟังพระภิกษุเทศน์สัปดาห์ละครั้ง ยิ่งจัดให้มีในพระอุโบสถได้ยิ่งดี การนี้ต้องใช้เวลานานออกตารางสอน สำหรับผู้ที่มิหลักฐานแสดงว่าไม่ใช่พุทธศาสนิกไม่เป็นการบังคับ
กลาง	ภาษาไทย	ก. เรียนกวีนิพนธ์ซึ่งกระทรวงธรรมการกำหนดให้เขียนปี ๆ ไป ถ้าเป็นโคลง, ฉันท์, กาพย์, กลอน, ควรให้หัดอ่านทำนองให้เป็นด้วย. ต้องท่องโคลง, ฉันท์, กาพย์หรือกลอนได้ตามที่กะให้ไม่ต่ำกว่า ๕๐ บท หรือ ๓๐๐ บรรทัด (หนังสือสำหรับ พ.ศ. ๒๔๗๓ และ ๗๔ มีคำแนะนำถึงความเรียบร้อยหลักสักรณ) ข. เรียงความเรียงที่ต้องใช้ความคิดและความรู้ตามที่กำหนดให้. ค. ย่อความเรียงยาวๆ. ง. เรียนโวหารฉันท์, อักษรวิธ, วิจารณ์, วาจาสุภาษิต โดยละเอียด กับเรียนฉันทลักษณ์พอให้รู้ไว้มาก และเพาะลักษณะที่พบบ่อยๆ.
ภาษา	ภาษาไทย	อย่างเดียวกับแผนกกลาง
วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	อย่างเดียวกับแผนกกลาง เว้นแต่กวีนิพนธ์ให้เรียนน้อยกว่า (กำหนดหนังสือให้สั้นกว่า) <u>หมายเหตุ</u> นอกจากหนังสือเรียนที่กำหนดให้ ครูควรแนะนำนักเรียนให้อ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์โดยตนเองให้มากที่สุด ตามแต่จะได้

แผนก	วิชา	รายการที่ของสอน
แผนกกลาง และ แผนกวิทยาศาสตร์ เลือกเรียน แต่ อย่างใด ๓ ภาษา ส่วน แผนก ภาษา ต้องเลือกเรียน ๒ ภาษา คือ อย่าง ใด ๓ ภาษา อย่าง ใด ๓ ภาษา	ภาษาต่างประเทศ ๑. อังกฤษ ก. อย่างใด (๑) อ่าน (๒) เขียน และ แปล (๓) ไวยากรณ์ (๔) แต่ง	ต้องได้อ่านหนังสือสองเล่ม หนังสือเหล่านี้ โรงเรียนเลือก ใช้ได้แก่ มนุษยชนหนังสืออ่านข้างท้ายหลักสูตรนี้ (ก) ให้สามารถเขียนตามคำบอก จากหนังสืออ่านและจาก หนังสือวันพจนานุกรมได้โดยเร็วได้คล่องแคล่วและถูกต้อง กับแปลเป็น ภาษาไทยที่ใช้ได้ (ข) ให้สามารถเขียนตามคำบอก จากหนังสืออังกฤษที่ใช้ อยู่ในปัจจุบันซึ่งยังไม่เคยได้เรียน กับแปลเป็นภาษาไทยที่ใช้ได้ (๑) ถ้อยคำหลักไวยากรณ์ ของเนสฟิลด์ (Nesfield's Grammar) (ก) การแปลงรูปแห่งศัพท์ เช่น อุปสรรค (Prefix) และวิภัติหรือขยายนาม (Suffix) และแต่งประโยค (ข) แยกสิ่งที่มีลักษณะใกล้เคียงกันออก (ค) สามารถเปลี่ยนกรรการจาก (Active Voice) เป็น กรรการ (Passive Voice) และเปลี่ยนกรรการจากเป็นกรรการจาก (ง) สามารถเปลี่ยนเลขใน (Direct Speech) เป็นเลข นอก (Indirect Speech) และเลขนอกเป็นเลขใน (๒) <u>สำพันธ์และกระหายอย่างง่าย ๆ</u> เพื่อช่วยการแต่ง ประโยคให้ถูกต้องเท่านั้น (ความมุ่งหมายของการสอนไวยากรณ์ ก็เพื่อจะให้นักเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ตนเท่านั้น ไม่หมายว่าจะให้สอน ให้รู้หลักของไวยากรณ์เป็นสำคัญ) (ก) สามารถแต่งอนันตคำประโยค และสังกรประโยคได้ ถูกต้อง (ข) สามารถอ่านเรื่องสั้น ๆ แล้วแต่งเรื่องนั้นได้ถูกต้อง (ค) สามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง

แผนก	วิชา	รายการทดสอบ
	(๕) วรรณคดี ข. <u>อย่างโท</u> ๒. <u>ฝรั่งเศส</u> ก. <u>อย่างเอก</u> (๓) <u>อ่าน</u> (๒) <u>เขียน —</u> <u>และแปล</u>	(ง) สามารถแต่งเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปรัศยุตบัน, เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทั่วไป (จ) สามารถย่อเรื่องสั้นๆ จากหนังสืออ่าน (ฉ) สามารถถอดคำประพันธ์ (Paraphrase) จากบทกลอน (Poetry) (ช) สามารถเขียนจดหมาย ส่วนตัว, การงาน, และราชการ (ซ) สามารถสนทนาและโต้ตอบเรื่องง่ายๆ (ก) ต้องเรียนบทร้อยแก้วหนึ่งเล่ม (ข) เรียนความเรียง (Essay) หนึ่งข้อความหนึ่งเรื่อง (ค) ต้องท่องบทกลอนให้จำได้เท่าที่กำหนดให้ (ง) สามารถถอดคำประพันธ์ ในบทกลอนนั้น เหมือนกับอย่างเอก แต่ให้ยกเว้นข้อ ๕ ซึ่งว่าด้วย วรรณคดี หมายเหตุ ในการสอบได้ คำถามสำหรับแผนกวิทยาศาสตร์ ง่ายกว่าแผนกกลางเล็กน้อย มอญมย ๘ ไซหนังสืออ่าน หรือหนังสืออ่านที่มีไวยากรณ์ ควบไปควบ หนึ่งเล่ม กับไซหนังสืออ่านพอที่เป็นเรื่อง นทานหรือ ประวัติศาสตร์หนึ่งเล่ม มอญมย ๘ ไซหนังสือ ๒ เล่ม เป็นความเรียง อย่างที่เรื่องวรรณคดี, ความเห็น, หรือประวัติศาสตร์ หนึ่งเล่ม เป็นบทละครหรือกาพย์กลอน (หรือปกาณณะของบทกลอน) หนึ่งเล่ม ยากง่ายเสมอหนังสืออ่าน ควรให้แปลทั้งปากเปล่าและเขียน แปลเป็นภาษาไทย (ไม่ใช่เป็นภาษาอังกฤษ) แปลภาษาไทยที่ยากง่าย เสมอนั้นเป็นภาษาฝรั่งเศส

แผนก	วิชา	รายการที่ของสอน
	(๓) แต่ง	<u>หมายเหตุ</u> เวลาแปลภาษาฝรั่งเศสมาเป็นไทย หรือไทยเป็นฝรั่งเศส ควรแปลให้ใกล้เคียงความถูกต้องมากกว่าที่จะแปลตามตัว แต่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ปรัญชา หรือเรื่องในหนังสือเรียนหรือเรื่องวรรณคดีและความกวีฝรั่งเศส หรือพงศาวดารฝรั่งเศส ตามที่กำหนดให้
	(๔) พก	นักเรียนควร ได้ศึกษานานาเรื่องขนบธรรมเนียมและมรรยาทของฝรั่งเศสหรือศีลธรรม, อุตสาหกรรม, และพาณิชย์การในประเทศฝรั่งเศส <u>หมายเหตุ</u> การสอนควรพยายามให้หูชินแก่ภาษาให้มากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามการสอนไวยากรณ์จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไวยากรณ์ควรจะสอนควบคู่กันไปกับอ่านและแปลในเวลาที่มีโอกาสจะหยิบยกขึ้นสอนได้
	ข. <u>อย่างโท</u>	
	(๑) อ่าน	มีฉบับปีที่ ๑ ใช้หนังสืออ่าน หรือหนังสืออ่านตามไวยากรณ์ควบไปกับหนังสือเล่ม มีฉบับปีที่ ๒ ใช้หนังสือกวนพันหนังสือเล่ม
	(๒) เขียน— และแปล	เหมือนกับภาษาฝรั่งเศสอย่างเอก
	(๓) แต่ง	เขียนนทานเรื่องง่าย ๆ หรือเรียงความเรื่องง่าย ๆ
	(๔) พก	ให้นักเรียนหัดพูดเรื่องง่าย ๆ ให้ชัดเจน และถูกต้อง และ หักตอบคำถามด้วย
	๓. <u>เยอรมัน</u>	<u>หมายเหตุ</u> ต้องเพียรให้หูชินแก่สำเนียงภาษาให้มากที่สุด อย่างเดียวกับภาษาฝรั่งเศสอย่างเอก รายการที่ของสอน อย่างเดียวกัน กับภาษาฝรั่งเศส ทั้งอย่างเอกและโท. คำใดที่ว่า 'ฝรั่งเศส' ให้เปลี่ยนเป็น 'เยอรมัน'
	๔. <u>จีน</u>	ในเวลาข้างหน้ากระทรวงธรรมการจะได้นำตัวหนังสือตัวอักษรภาษาจีนขึ้นใหม่ฐานะเท่าเทียมกับภาษาต่างประเทศอื่นๆ ในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๓ ยังไม่เปิดหลักสูตรภาษา

แผนก	วิชา	รายการที่ของสอน
กลาง	ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์	(๑) <u>ประเทศสยาม</u> (ก) ประวัติประเทศสยาม ตั้งแต่ชนชาติไทยอยู่ในลุ่มแม่น้ำ แย้ยง (Yang-tse-kiang) จนถึงปัจจุบัน (ข) พุทธศาสนาเข้ามาในประเทศไทย (๒) <u>ประเทศต่างๆ ในแหลมอินโดจีน</u> พม่า, มอญ, เขมร, เวียดนาม, และกัมพูชา. เหตุผลที่ทำให้ เสียอิสรภาพแก่มหาอำนาจต่างประเทศ เหตุการณ์ทางการเมือง และสังคมในสมัยปัจจุบัน (๓) <u>ประเทศจีน</u> เริ่มตั้งแต่เกี่ยวข้องกับฝรั่ง ค.ศ. ๑๘๓๔ เหตุเกิดสงคราม และผลที่ได้รับจากการสงครามกับฝรั่งและญี่ปุ่น การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ค.ศ. ๑๙๑๑ การปฏิวัติและศึกกลางเมือง ลัทธิของซุนยัตเซ็น เหตุ การณ์ปัจจุบัน (๔) <u>ประเทศญี่ปุ่น</u> การศึกษานานาชาติ ตั้งแต่รัฐบาลของเมจิ เหตุผลแห่งการ สงครามกับจีน, รัสเซียและเกาหลี เหตุผลแห่งมหาสงคราม การก้าว หน้าแห่งญี่ปุ่นในปัจจุบัน (๕) <u>โลกภายหลังมหาสงคราม</u> ผลของมหาสงคราม สันนิบาตชาติ ลัทธิคอมมิวนิสต์ และ ลัทธิฟาสซิสต์ ชาติต่างๆ ได้รวบรวมกันเป็นหมู่เป็นเหล่า
ภาษา	ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์	อย่างเดียวกับแผนกกลาง
กลาง	คำนวณ	(๑) เลข ถึงขั้นส่วน ไทยต่างๆ วิถีชีวิตต่างๆ รวมความ ว่าพบเลขวิธี

แผนก	วิชา	รายการที่ของสอน
	(๒) พืชคณิต	ถึงโปรเกรสชันทุกชนิด เซกส์และอินคัสส์ เรซิโอ และ พวอปรอชัน แวริเอชัน และกราฟง่าย ๆ
	(๓) ย่อเมทรี	ถึงกฎพืชคณิตซึ่งพิสูจน์ได้โดยย่อเมทรี ตลอดจนรูป สี่เหลี่ยมมุมฉากกับวงกลม และโจทย์สำหรับทอนน์ เทียบเสมือนกับ ย่อเมทรีของซอลลและสถิติจนถึงเล่ม ๔.
ภาษา	คำนวณ	
	(๑) เลข	อย่างเดียวกับแผนกกลาง
	(๒) พืชคณิต	ถึงควอเทรติกอิกเควชัน และโจทย์แห่งควอเทรติกอิกเควชัน เทียบเสมือนกับพืชคณิตของซอลลถึงบทตอนที่ ๓ เว้นแต่ไม่ควอเทรติกกราฟ
	(๓) ย่อเมทรี	ถึงเรื่องแทนแทนบทบรรยายเรื่องว่าทววงกลม และโจทย์สำหรับ ทอนน์ เทียบเสมือนกับย่อเมทรีของซอลลและสถิติ จนถึงเล่ม ๓.
วิทยาศาสตร์	คำนวณ	
	(๑) เลข	อย่างเดียวกับแผนกกลาง
	(๒) พืชคณิต	เท่าแผนกกลางแต่เพิ่มลอการิทึม และทอไรของควอเทรติก อิกเควชัน และฟังก์ชัน
	(๓) ย่อเมทรี	ถึงพวอปรอชันของเส้นตรง ของรูป ๓ เหลี่ยม และของรูป เหลี่ยมต่าง ๆ รูปสี่เหลี่ยมมุมฉากกับวงกลม และโจทย์สำหรับทอน น์ เทียบเสมือนกับย่อเมทรีของซอลลและสถิติ จนถึงเล่ม ๕.
	(๔) ทรีโกโนเมทรี	ถึงเรซิโอของสองมุม และหลายมุม วิธีใช้เมทแมทริกัลเค เยอลด์ สามารถพิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างกันและมุม และทำโจทย์ ง่าย ๆ ด้วยรูปสามเหลี่ยม เทียบเสมือนกับทรีโกโนเมทรีของซอลลและ ในศุ จนถึงบทที่ ๓๕.

แผนก	วิชา	รายการที่ข้อสอน
ทุกแผนก แผนกกลาง และ ภาษาเลือกเรียน หนึ่งอย่าง ส่วน แผนกวิทยาศาสตร์ เลือกเรียน ๓ อย่าง	วิทยาศาสตร์ ๑. แม่เหล็กไฟฟ้า ก. แม่เหล็ก ข. ไฟฟ้า ๒. เหมิสุทรี	คุณสมบัติทั่วไป อินдукชัน โพลาริตี ออร์มชาติ ปริมาณลัทธิ การทำและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการนำ เซกต์แรง แรง กฎโมเมนตัมของ แม่เหล็ก ฟลักซ์ เส้นแรง หลอดเส้นแรง แรงที่ปลาย อินเทนซิตี โมเมนต์ เครื่องเปรียบเทียบกับกำลังโลกทั้งเป็นแม่เหล็ก เส้นแอมปริเทียน ของแม่เหล็ก อินเทนซิตีตามเส้นระยะและเส้นกึ่ง มุมคว่ำ มุมเฉียง เซมิทิกทะเล เซมิแอสเทติก เครื่องเปรียบเทียบกับกำลังอย่างชนิดแกว่ง. (๑) ไฟฟ้า เรื่องเบื้องต้นของไฟฟ้าสถิตี การทำไฟฟ้า สถิตี คัตร์ โคอีเลกทริคส์ ระยะ เซกต์ไฟฟ้าแรง อินเทนซิตีของ เซกต์ไฟฟ้า เส้นแรงและหลอดเส้นแรง อินдукชัน ความรู้ การ กระจายไฟฟ้าบนสื่อ เครื่องหมุนทำไฟฟ้าอเลกโตรฟอรัส อเลกโตรโสต คอนเดนเซอร์ (๒) ไฟฟ้าที่ เรื่องความเป็นจริงและกฎเบื้องต้น การ วัดกระแส เครื่องเปรียบเทียบกับกระแส ความต่างของระยะ การอับ กำลังส่ง กำลังต้านทาน กฎของโอห์ม หม้อไฟฟ้าและพวงหม้อ ผลทางเคมีสุทรีที่เกิดจากกระแส อเลกโตรลิสิส กฎของฟาราเดย์ อเลกโตรเคมีคเนติสม์ เซกต์กำลังแม่เหล็กที่เกิดจากกระแส กะบัง ไฟฟ้า หลักเบื้องต้นของโวลต์ และแอมมิเตอร์ ความร้อนที่เกิดจาก กระแสและเอนเอจของกระแส กฎของจูล อเลกโตรเคมีคเนติก อินдукชัน กฎของเลนส์ อินдукชัน คอยล์ หลักเบื้องต้นของไดนาโมส และอเลกโตรโมเตอร์ หลักเบื้องต้นของทรานส์ฟรอม์ และโทรเลข ความประสงค์ของวิชาเคมีสุทรี ไฮโปเทสิส ทิออรีและกฎ การสังเกตและเจตน์หัก ชนิดของการผสมธาตุ กฎของส่วนผสม การเปลี่ยนแปลงอย่างฟิสิกส์และเคมีสุทรี การผสมอย่างคอมปานด์ และมิคส์เจอร์ การแยกธาตุและดินเทสิส กฎส่วนผสม กฎวิชีโปรนเคส ปรอปรอชันอควิวาเลนตเวก, กฎคอนเสอร์เวชันหรือเปรอสิสแทนซอชฟเวก

แผนก	วิชา	รายการที่ควรสอน
		แอโคมิคทีโอรี กฎว่าด้วยขนาดของเกล็ดสแลค อโวคาไทรสไฮโปเทสิส การเกี่ยวข้องระหว่างปริมาณและอุณหภูมิในเรื่องน้ำหนัก อีเควชันของการผสมธาตุวาเลนซ์ คุณสมบัติทางฟิสิกส์ของอากาศต่างๆ ไสลูชัน การจับเป็นก้อน คีฟฟิวชัน คุณสมบัติทางฟิสิกส์และเคมีสัตรีของอากาศและน้ำ อรรถศาสตร์, ทฤษฎี, วิเคราะห์สำคัญๆ ของการจับ, คุณสมบัติของอากาศที่ไม่ใช่โลหะ กับคุณสมบัติสำคัญๆ ของสิ่งต่อไปนี้ ไฮโดรเจน, ออกซิเจน, คาร์บอน ไนโตรเจน, กำมะถัน, ฟอสฟอรัสและคลอรีน คุณสมบัติทางฟิสิกส์และเคมีสัตรีของโลหะ ความที่ได้จากโลหะ, แคลเซียม, เหล็ก, ตะกั่ว และปรอท แมสส์, เคนดริค, เลย์ฟีกแกรวิตี ความเร็ว, แอชเชเลอเรชัน การเคลื่อนไหวของของตกตกตรง สเกลี่ยมค่านานของความเร็ว การเคลื่อนไหวบนพื้นเอียง ความเร็วเปรียบเทียบ การแบ่งแยกความเร็วและแอชเชเลอเรชัน กฎของการเคลื่อนไหว ไมเมนคัม อินเนอริเซช คอนสตรเวชันออฟไมเมนคัม ความตึงคอกของโลก การเคลื่อนไหวของของตกคดกัน เครื่อง แอควิก งามกับเอนเนอจีเปาเวอร์ โคเน็คเอนเนอริ โปเทนเชียลเอนเนอริ คอนสตรเวชันออฟเอนเนอริ คุณสมบัติของวัตถุอีลาสติคิตี สเกลี่ยมค่านานของกำลัง การแบ่งแยกกำลังรูปสามเหลี่ยมและรูปสี่เหลี่ยมของกำลัง อควิลเบรียมบนพื้นเอียงกำลังขนานกับเบิลส์ ไมเมนคัม ศูนย์ของการตึงคอกของโลก สปีด, วัลและแอชเชล สติลยารุก ลูกรอก พื้นเอียง เครื่องชั่ง ความกดในของเหลว การสับเนงความกดในของเหลว ไฮโดรลิก เปรสส์ วิชฮาเลย์ฟีกแกรวิตี ความกดบนของทรงกลมหรือลอนา เคนดริค, ความกดของอากาศ กฎของบอยล์ ๓. เมคานิค ๔. ความร้อน แสงและเสียง ๕. ความร้อน ผลของการที่ของถูกความร้อน ระดับความร้อน ระดับความร้อน ที่แท้ เครื่องเปรียบเทียบระดับความร้อน การพองตัวของของเย็นกัน,

แผนก	วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ข. <u>แสงสว่าง</u> ค. <u>เสียง</u> ๕. ชีววิทยา ๖. พฤกษศาสตร์ ๗. โลหศาสตร์	ของเหลวและอากาศ การวัดความร้อน เสปซฟิสิกส์ เลนส์ทัศน การเปลี่ยนลักษณะ การละลาย การเย็นกั้น การระเหยเย็นไธ การกลายเป็นของเหลว คุณสมบัติของไฮ ไฮโดรเมตริก กำเนิดของเมฆและน้ำค้าง การย้ายของความร้อน คอนดัคชัน คอนเวกชัน เรกิเอชัน เหตุให้เกิดแสงสว่าง การส่งของแสงสว่าง ไฟโตเมตริก การสะท้อนของแสงบนกระจกเงาเรียบและโค้ง การงอของแสงที่พื้นเรียบ การงอของแสงผ่านแก้วสามเหลี่ยม การงอของแสงผ่านแว่นแก้ว การที่ฉายาเกิด การหักเหประจําแว่นแก้ว, กระจกเงาและแก้วสามเหลี่ยม การแยกของแสงสว่าง ความเร็วของแสงสว่าง เครื่องใช้เกี่ยวกับแสงทั้งง่ายและยากของอื่น กำเนิดและการเกิดของเสียง โน้ตต่างๆของเสียง คลื่นของเสียง พัวแควนซ์ ความเร็ว อินเทนสิตี้ พิตช์ ษะนิตต่างๆของโน้ต การเกิดเสียงในเครื่องดนตรี การสั่นของสายและลำอากาศไดโนมิเตอร์ ผู้ใดมีความประสงค์จะเข้าสอบวิทยาศาสตร์อย่างใดอย่างหนึ่งใน ๓ อย่างนี้ ให้ขอความประสงค์ไปยังกองสอบไล่หรือเจ้าหน้าทัก่อนแล้วจะได้รับความแนะนำ
ทุกแผนก	พลศึกษา	(๑) ต้องสอนวิชาลูกเสือโตและเอก ผู้ที่เป็นลูกเสือเอกแล้วเวลาสอบไล่ไม่ต้องสอบ (๒) ต้องสอนกายบริหารหรือคึกคนขบวธิ (๓) ต้อง สอน คึก คน ส่วน ห้อย โหน ท่า ง่าย ๆ ที่ จะ ทำ ให้ ร่างกาย แข็งแรง (๔) ต้องสอนให้เล่นกีฬาต่าง ๆ ให้มากตามแต่ละได้ <u>หมายเหตุ</u> พลศึกษานานอย่างต้องใช้เวลานอกตารางสอน การ สอบไล่ จะ สอบไล่ทั้ง ชั้น สำหรับ นักเรียนหญิงใช้ กายบริหาร หรือ วิชาอื่น ๆ ที่เหมาะแก่หญิงได้ตามแต่ละสะดวก
ทุกแผนก	ที่ไม่บังคับ	วิชาอื่น ๆ ที่เคยเป็นวิชาไม่บังคับ เช่น ขี่ม้า และคนตรี ให้คงมีอยู่ตามเดิมทั้งหญิงและชาย

บัญชีหนังสือภาษาอังกฤษ

Prose	Charles Lamb : Essays of Elia	Poetry	Palgrave : Golden Treasury
	Defoe : Robinson Crusoe		W. E. Henley : Lyra Heroica
	Marryat : The Settlers in Canada		Thornton : Selection of Poetry for Schools
	Washington Irving : Rip Van Winkle		
	Ballantyne : Coral Island		Gray : Elegy
	Stevenson : Treasure Island		

Geographical Readers Fairgrieve and Young : Human Geography : The World Highways of the World

Composition and Extracts Lewis Marsh : Literary Reader
P. W. Pickle : Composition through reading
Pritchard : English Extracts and Exercises
Nesfield : Junior Course of English Composition

Grammar Nesfield : English Grammar
Twentyman : English Grammar and Composition, Parts I and II

บัญชีหนังสือภาษาฝรั่งเศส

Camérlynck	:	France	:	Première et deuxième années
E. J. A. Groves	:	A Junior French Course, First and Second Years		
Victor Hugo	:	Morceaux Choisis	:	Poésie
Augustin Thierry	:	Récits des Temps Mérovingiens		
Edmond About	:	Le Roi des Montagnes		
Lamartine	:	Oeuvres Choisis		
Augier et Sandeau	:	Le Gendre de Mr. Poirier.		
Labiche et Jolly	:	La Grammaire		
Mérimée	:	Matéo Falcone—L'Enlèvement de la Redoute		
Daudet	:	Cinq Contes Choisis		

บัญชีหนังสือภาษาเยอรมัน

F. Thémoin and Max Bluth	:	Deutsche Lektionen : Band I und II.
Schiller	:	Wallenstein's Tod
Heine	:	Selections
Hauff	:	Tales from "Die Karavane"
Gerstäcker	:	Herrn Mahlhuber's Reiseabenteuer
Meissner	:	Pictures of German Life

N. B. For both French and German, the use of Hachette's Wall-Pictures and Pictorial Courses is strongly recommended,

(สำเนา)

แจ้งความกระทรวงธรรมการ

เรื่องหนังสือเรียนกวีนิพนธ์ภาษาไทย

สำหรับการสอบไล่มัธยมบริบูรณ์ (มัธยม ๘)

พ.ศ. ๒๔๗๑ และ พ.ศ. ๒๔๗๒

แผนกกลางและแผนกภาษา

๑. ลิลิตเลงฟ้าย พระนิพนธ์สมเด็จพระปรมานุชิต
๒. ไคลยนิราศรินทร์ ของนายวันนรินทร์ไชย (อื่น)
๓. ขิลราชคำฉันท์ ของพระยาศรีสุนทรโวหาร (ฉันท สาลักษณ)
๔. ร่ายยาวเทศน์มหาชาติทั้ง ๑๓ กัณฑ์ (ฉบับกรมตำรา กระทรวงธรรมการ) แต่
ที่จะต้องเรียนอย่างละเอียดนั้น ให้เรียนเฉพาะกัณฑ์กุมารกับฉกษัตริย์ (คาถาบาลี
นั้นให้เรียนเพียงอ่านออก)
๕. ต้องท่องร่ายยาวเทศน์มหาชาติกัณฑ์กุมาร ตั้งแต่คำว่า "ตาด พ่อเขยเจ้าชาลศิริ
สุริยวงศ์เขาวะศิ ชัยยุคล เจ้ากัณฑ์ในมกุฎเศศกรังสิราษฎร์" จนถึงคำว่า "แต่พระ
สรวัยสรวเพชฌุพุทธรัตนอนาวรรณญาณในอนาคตกาลโน้นเด็ก"
เหมือนกัณฑ์แผนกกลาง เว้นแต่ไม่ต้องเรียนขิลราชคำฉันท์

แผนกวิทยาศาสตร์

แจ้งความมา ณ วันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๑

(ลงนาม) มหาเสวกโท พระยาไพศาลศิลปศาสตร์

ปลัดทูลฉลอง

หนังสือแบบเรียนของบุคคลที่แต่งใหม่และพิมพ์แล้ว

เลขที่	ชื่อหนังสือ	นามผู้แต่ง	หมายเหตุ
๑	หนังสือนิยายสภายศ	นายกิม หงสกลการมภ	
๒	แบบเรียน ก ข	นาย้วน ทนนิเทศ	
๓	คำประพันธ์บางเรื่อง	พระยาอุปกิตศิลปสาร	
๔	ตำราเลี้ยงไก่ เล่ม ๒	ว. อ. อ. ทองดี เรศานนท์	
๕	วิชาทำบัญชีรายวันและใบเสร็จสำหรับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	นายดก พรหมมานพ	
๖	บัญชีและใบเสร็จสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ว. อ. อ. ทองดี เรศานนท์	
๗	แบบหัดอ่านหนังสือไทยภาคต้น	พระยาผดุงวิทยาเสริม	
๘	การบำรุงพันธุ์ข้าว	หลวงผลสัมฤทธิ์อภิสิกรรม	
๙	ภูมิศาสตร์ประเทศอินโดจีนของฝรั่งเศส	ขุนประสงค์บรรณา	

หนังสือแบบเรียนของบุคคลที่กรมตำรวจได้ตรวจพบในการพิมพ์

เลขที่	ชื่อหนังสือ	นามเจ้าของ	พิมพ์ ครั้งที่
๑	ตำนานไทยสังเขป	พระยาอาหารบริรักษ์	๒
๒	หนังสืออธิบายสภามัค	นายถิม หงสกลการมณ	๑
๓	แบบเรียน ก ข	นายย้วน ทนนิเทศ	๑
๔	คำประพันธ์อย่างเรื่อง	พระยาอภัยกิตติยสาร	๑
๕	หนังสือการรักษากฎสำหรับประถมปีที่ ๑-๕	พระเสวมิวิชาพล กับ ขุนอภัยรสทิ	๓
๖	ตำราเลี้ยงไก่ เล่ม ๒	ร. อ. อ. ทองทิ เรศานนท์	๑
๗	ศิลาธรรมคำฉันท์	พระยาศรีสุนทรโวหาร	๓
๘	แบบฝึกหัดวาดเขียนประถมปีที่ ๑	พระยาวิวิทย์พิศาล	๒
๙	” ” ” ๒	” ”	๒
๑๐	วิชาแต่งจดหมายประถมปีที่ ๓	พระเสวมิวิชาพล	๔
๑๑	แบบสอนอ่านวิชาประถมปีที่ ๓	พระยาวิเทศกรรมกล	๓
๑๒	แบบเรียนหลักการอ่านคำฉันท์	ขุนสุนทรภักษ์	๒
๑๓	เลขมัยมของนายแถม ป. ป.	นายแถม ป. ป.	๕
๑๔	พลเมืองคดเข่นกัน	เจ้าพระยาพระเสวทิ	๘
๑๕	” ” กลาง	” ”	๗
๑๖	วิชาบัญญัติรายวันและใบเสร็จสำหรับชั้นประถมปีที่ ๓	นายถิต พรหมมานพ	๑
๑๗	บัญชีและใบเสร็จสำหรับชั้นมัธยมปีที่ ๓	” ”	๑
๑๘	แบบสอนอ่านความร้อยแก้วเบื้องต้น เล่ม ๑	พระยาประมวญวิชาพล กับ พระพิรุฬห์ พิทยาพรณ	๓
๑๙	แบบหัดอ่าน ก ข ก กา	พระยาภักตวิทยาเสริม	๗
๒๐	แบบหัดอ่านหนังสือไทยภาคต้น	” ”	๑
๒๑	คำแนะนำสั่งเขยในการปลูกผักและไม้ผล	หลวงผลสัมฤทธิ์กสิกรรม	๑
๒๒	การบำรุงพันธุ์เขย	” ”	๑
๒๓	แบบสอนอ่านเรื่องการเพาะปลูกเบื้องต้น เล่ม ๑	พระยาเมธาวิน	๓
๒๔	ภูมิศาสตร์ประเทศอินโดจีนของฝรั่งเศส	ขุนประสงคัรรักษา	๑

หนังสือแบบเรียนหลวงที่แต่งใหม่และพิมพ์แล้ว

เลขที่	ชื่อหนังสือ	นามผู้แต่ง	หมายเหตุ
๑	ปทานุกรมสำหรับนักเรียน	กรมตำรา	
๒	ความรู้เบื้องต้นแห่งพืช	ร. ช. ช. หลวงพลสัมฤทธิ์กลีกรวม	ผู้แต่งมอบกรรมสิทธิ์ให้ ให้เป็นของหลวง
๓	คำแนะนำสั่งเขยในการปลูกผักและไม้ผล	” ”	” ”
๔	A Complete Course in the Analysis of Language	นาย เอช. เอส. โอเนล	” ”
๕	แบบสอนร่ายาประถมปีที่ ๒	อ. ช. พระยาวิจิตรคุณกุล	” ”
๖	หนังสืออ่านเสริมศาสตร์และศึกษา สำหรับมัธยมตอนต้น	อ. ท. พระประมุขวิชาเพิ่ม	” ”
๗	แบบสอนการรักษาคำประถมปีที่ ๒	ร. ช. ท. ขุนวิทย์วุฒิ	” ”
๘	ข้อบังคับและกติกากีฬาสำหรับโรงเรียน	อ. ช. พระยาผดุงวิทยาเสริม	แต่งในนามกรมตำรา
๙	ตัวอย่างข้อสอบไล่ประโยคมัธยมบริบูรณ์ ชาย พ.ศ. ๒๔๖๖	กองสอบไล่	มอบกรรมสิทธิ์ให้ เป็นของหลวง
๑๐	ตัวอย่างข้อสอบไล่ประโยคมัธยมบริบูรณ์ ชาย และประโยคมัธยมวิสามัญหญิง พ.ศ. ๒๔๗๐	”	” ”

หนังสือแบบเรียนหลวงที่กรมตำราได้ตรวจปรุฟในการพิมพ์

เลขที่	ชื่อหนังสือ	พิมพ์ครั้งที่
๑	แบบสอนรรมยาประถมปีที่ ๒	๑
๒	หนังสืออ่านเสริมความรู้และสัวิชาสำหรับมัธยมตอนต้น	๑
๓	แบบสอนการรักษาทัวประถมปีที่ ๒	๑
๔	หนังสืออ่านธรรมวิชา เล่ม ๑	๓๕
๕	„ „ ๕	๑
๖	บันได เล่ม ๒	๑๑
๗	„ „ ๔	๑
๘	„ „ ๕	๖
๙	หนังสืออ่านโคลงนิราศนรินทร์	๖
๑๐	หนังสืออ่านเรื่องเบ็ดเตล็ด เล่ม ๓	๕
๑๑	ข้อบังคับและกติกาสำหรับโรงเรียน	๑
๑๒	หนังสือคำแนะนำในการฝึกซ้อมกรีฑาในสนาม	๒
๑๓	ตัวอย่างข้อสอบไล่ประโยคมัธยมบริบูรณ์ชาย พ.ศ. ๒๔๖๖	๑
๑๔	ตัวอย่างข้อสอบไล่ประโยคมัธยมบริบูรณ์ชาย และประโยคมัธยมวิสามัญหญิง พ.ศ. ๒๔๗๐	๑
๑๕	หนังสืออ่านภูมิศาสตร์ เล่ม ๑	๑
๑๖	แบบเรียนเร็ว เล่ม ๑ ตอนต้น	๒๓
๑๗	แบบเรียนเร็ว เล่ม ๑ ตอนปลาย	๒๒
๑๘	เลขมัธยมปีที่ ๑	๓
๑๙	เครื่องหมายวรรคตอน	๔
๒๐	แบบสอนเรียงความประถมปีที่ ๑	๓
๒๑	„ „ „ ๒	๓
๒๒	สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน	๖
๒๓	หนังสืออ่านเรื่องเบ็ดเตล็ด เล่ม ๑	๑๔
๒๔	แบบสอนอ่านชั้นแรก	๔
๒๕	ความรู้เบื้องต้นแห่งพืช	๑
๒๖	คำแนะนำสั่งเขยในการปลูกผักและไม้ผล	๒
๒๗	A Complete Course in the Analysis of Language	๑

บัญชีรับจ่ายสิ่งของของโรงพิมพ์กรมตำรวจ
ในศก ๒๔๗๑

ลูกหน

เจาหน

รายการรับ	จำนวนเงิน		รายการจำหน่าย	จำนวนเงิน	
	บาท	สต. ก.		บาท	สต. ก.
ของเดิมมีอยู่			จำหน่ายแบบพิมพ์และแบบเรียนต่างๆ	๖๓๖๗๕	๓๘
แบบพิมพ์และแบบเรียน	๖๔๓๓๓	๔๓	ของเหลือเมื่อสิ้นศก		
กระดาษและผ้าห่มปก	๖๕๒๘	๘๔	แบบพิมพ์และแบบเรียน	๕๘๗๒๔	๒๕
สมบัติของโรงพิมพ์เป็นส่วนตัว	๔๕๒๐๘	๒๒	กระดาษต่างๆ	๔๓๓๘	๒๗
ซื้อเพิ่มเติม			สมบัติของโรงพิมพ์เป็นส่วนตัว	๔๔๒๔๖	๘๖
กระดาษและของใช้เบ็ดเตล็ดรวมทั้ง					
ค่าจ้างทำของใช้ในการพิมพ์ต่างๆ					
และค่าแรงคนงาน	๒๖๔๕๔	๓๘			
รวม	๓๔๒๓๒๓	๖๕			
หักแล้วเป็นส่วนกำไร	๒๘๖๖๓	๒๓			
รวม	๓๗๑๙๘๔	๘๖	รวม	๓๗๑๙๘๔	๘๖

บัญชีรับจ่ายเครื่องเขียนของโรงพิมพ์กรมตำรวจ

ในศก ๒๔๗๑

ลูกหนี้

เจ้าหนี้

รายการรับ	จำนวนเงิน		รายการจำหน่าย	จำนวนเงิน	
	บาท	สต.ก.		บาท	สต.ก.
ของเดิมมอช	๑๓๐๘	๐๘	ขายไก่เป็นหัวเงิน	๒๓๗๖	๖๒
ของของเพิ่มเติม	๑๖๓๒	๒๐	ของเหลือเมื่อสิ้นศก	๘๓๘	๒๗
รวม	๒๙๔๐	๒๘			
หักแล้วเป็นส่วนกำไร	๒๗๔	๖๐			
รวม	๓๐๓๔	๘๘	รวม	๓๐๓๔	๘๘

บัญชีเงินค่าภาคหลวง
แสดงรายการรับและจำหน่ายในศก ๒๔๗๑

ลูกหนี้

เจ้าหนี้

รายการรับ	จำนวนเงิน		รายการจำหน่าย	จำนวนเงิน	
	บาท	ส.ก.		บาท	ส.ก.
ซื้อหนังสือแรกเจ้าหน้าที และ จดทะเบียน ขอกรรมสิทธิ์แบบเรียน ของกรมตำรวจ	๒๗๕	๓๐	ประทับตราแบบเรียนให้แก่ โรงพิมพ์ ผู้รับพิมพ์จำหน่าย	๘๔๒๒	๗๗
หักแล้วเป็นส่วนกำไร	๗๗๔๘	๖๗			
รวม	๘๔๒๒	๗๗	รวม	๘๔๒๒	๗๗

ห้องสมุดประชาชน

มณฑล	เลขที่	สถานที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	มหาดไทย
กรุงเทพฯ	๑	โรงเรียนวัดสุทัศน์	ถนนคอก	พระนคร	พระนคร	๑๔ ๑๗ ๓
	๒	วัดสามพัน	สามแยก	สัมพันธวงศ์	"	๑๔ ๒๓ ๒
	๓	วัดประยุรวงศ์	วัดประยุรวงศ์	เบญจมาภม	ธนบุรี	๑๓ ๓๑ ๑๓
	—	—	—	—	รวม	๑๔ ๑๗ ๒
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พยุห์	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	๓	ห้องทออย่างสินค้า	หน้าเมือง	เมือง	ราชบุรี	๒ ๑๕
นครราชสีมา	๑	โรงเรียนประจำมณฑล	บ้านนา	เมือง	สงขลา	๑๔ ๑๕
	๒	บ้านระโนด	ระโนด	ระโนด	"	๑๓ ๑๓
	๓	สโมสรเสือป่า	ระโนด	ระโนด	ปัตตานี	๑๓ ๑๖
	—	—	—	—	—	—
	๓	ตลาดเหนือ	ตลาดเหนือ	เมือง	ธนบุรี	๑๔ ๑๕
	—	—	—	—	—	—
	๑	ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ	ในเมือง	เมือง	ชัยภูมิ	๑๓ ๑๓
	๒	โรงเรียนประจำจังหวัดชัยภูมิ	ในเมือง	เมือง	ร้อยเอ็ด	๑๓ ๑๖
	๓	ที่ว่าการอำเภอเมืองชัยภูมิ	ในเมือง	ชัยภูมิ	ชัยภูมิ	๑๓ ๑๕
	๔	" " " "	นางรอง	นางรอง	ชัยภูมิ	๑๓ ๑๓
	๕	" " " "	ประโคนชัย	ประโคนชัย	ชัยภูมิ	๑๓ ๑๖
	—	—	—	—	รวม	๑๓ ๑๖
อุดร	๑๓ ๑๓	—	—	—	—	๑๓ ๑๖

จำนวนร้านจำหน่ายแบบเรียนที่ได้อบรมอนุญาต
ที่มีอยู่ในศึก ๒๔๗๑

มณฑล	รับอนุญาต		ขอเลิก	คงคงอยู่	หมายเหตุ
	เดิม	ตั้งใหม่			
กรุงเทพฯ	๓๒๘	๗๒	๒๒	๓๓๘	
ชัยยา	๑๔๓	๑๒	๘	๑๔๗	
นครสวรรค์	๖๑	๘	๑๑	๕๘	
พิษณุโลก	๔๓	—	๓	๓๘	
พายัพ	๓๐	๒	๓	๒๙	
นครราชสีมา	๖๔	๗	๑๕	๕๖	
ราชบุรี	๓๑๕	๑๒	๒	๓๒๕	
นครศรีธรรมราช	๔๗	๖	๔	๔๙	
ยตกาน	๓	๑	—	๔	
ภูเก็ต	๑๐	๑	๑	๑๐	
จันทบุรี	๓๑	๒	๑	๓๒	
ปราจีนบุรี	๖๘	๒	๒	๖๘	
นครราชสีมา	๖๖	๓๐	๕	๗๓	
อุตร	๒๔	๒	—	๒๖	
รวมทั้งสิ้น	๘๓๒	๗๗	๗๗	๙๓๒	

จำนวนโรงเรียน ประชาบาล รัฐบาลและราษฎร รวม ๓ ประเภท

มณฑล	ประชาบาล	รัฐบาล	ราษฎร	รวม
กรุงเทพ ฯ	๓๗	๘๑	๖๔๗	๗๗๕
อยุธยา	๓๗๓	๓๘	๔๓	๔๕๔
นครสวรรค์	๓๓๗	๒๓	๓๘	๓๙๘
พิษณุโลก	๓๕๔	๓๖	๓๒	๓๘๒
พายัพ	๕๖๖	๓๕	๓๔	๖๓๕
นครราชสีมา	๓๕๘	๑	๓๔	๓๙๓
ราชบุรี	๓๒๕	๓๖	๓๓	๓๙๔
นครศรีธรรมราช	๔๐๔	๓๐	๒๐	๔๕๔
ปัตตานี	๔๒๓	๓๖	—	๔๕๙
ภูเก็ต	๓๔๖	๓๒	๓๒	๔๑๐
จันทบุรี	๓๒๓	๘	๗	๓๓๘
ปราจีนบุรี	๒๕๖	๓๐	๕๕	๓๔๑
นครราชสีมา	๓๓๔๗	๒๕	๗	๓๓๗๙
ชก	๕๓๐	๑	๓	๕๓๔
รวม	๕๓๕๑	๒๗๖	๑๐๓	๖๕๓๐

ตัวควบคุมห้องของสอนนักเรียนโรงเรียนประชาบาล วิทยาลัยและราชภัฏ

มณฑล	ประจำเขต		วิทยาลัย		วิทยาลัย		วิทยาลัย		รวม	
	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน	ห้องสอน คณะ	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน	ห้องสอน คณะ	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน	ห้องสอน คณะ	จำนวน ครู
กรุงเทพมหานคร	๖๓	๓,๘๓๖	๓๓.๗๔	๗๕๓	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๖๖,๒๓๖	๓๓.๓๗	๓,๘๗๗
	๗๔๗	๓,๘๗๗	๔๒.๔๒	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๕๗๐	๓,๘๗๗	๔๓.๖๗	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๖๗๕	๓,๘๗๗	๔๔.๔๐	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓,๐๔๔	๔๕,๕๐๔	๔๓.๕๕	๓๓๗	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓๐๗	๓,๘๗๗	๔๓.๕๕	๔๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๕๗๓	๓,๘๗๗	๔๓.๓๓	๕๗	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๗๕๖	๓,๘๗๗	๔๒.๗๕	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓๗๒	๖,๒๓๖	๓๖.๕๗	๕๓	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๒๓๖	(๔,๐๗๒)	๓๖.๕๗	๖๖	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
นนทบุรี	๒๓๖	๗,๘๗๗	๓๖.๕๕	๖๖	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓๖๖	๗,๘๗๗	๔๒.๒๓	๓๗	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓๔๗	๓,๘๗๗	๔๖.๒๓	๕๓	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓,๗๕๕	๓,๘๗๗	๔๖.๖๗	๓๗	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓,๔๓๓	๖,๒๓๖	๔๗.๔๖	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓,๐๗๔	๔๕,๕๐๔	๔๗.๔๖	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓,๐๗๔	๔๕,๕๐๔	๔๗.๔๖	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓,๐๗๔	๔๕,๕๐๔	๔๗.๔๖	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓,๐๗๔	๔๕,๕๐๔	๔๗.๔๖	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓,๐๗๔	๔๕,๕๐๔	๔๗.๔๖	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
	๓,๐๗๔	๔๕,๕๐๔	๔๗.๔๖	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗
รวม	๓,๐๗๔	๔๕,๕๐๔	๔๗.๔๖	๗๕	๓,๘๗๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗	๓๓.๓๗	๓๓.๕๕	๓,๘๗๗

หมายเหตุ

นักเรียนที่เข้าเรียนจากสถานอื่น ๔,๐๗๒ คน

ไม่รวมตัวควบคุม

โรงเรียนที่เข้าเรียนจากสถานอื่น ๔,๐๗๒ คน

ตัวเวลาที่มาเรียนของนักเรียนโรงเรียนประชาบาล รัฐบาล และราษฎร์

มณฑล	ประชาบาล ร้อยละ	รัฐบาล ร้อยละ	ราษฎร์ ร้อยละ	รวมถัว ร้อยละ
กรุงเทพฯ	๗๓.๔๘	๘๕.๘๒	๘๐.๕๘	๘๒.๖๖
ชัยยา	๗๗.๓๘	๘๖.๖๘	๖๕.๒๘	๗๖.๔๘
นครสวรรค์	๗๒.๓๒	๖๖.๘๔	๕๘.๓๕	๖๖.๓๗
พิษณุโลก	๖๕.๓๗	๘๒.๒๒	๘๒.๗๔	๗๖.๗๗
พายัพ	๖๗.๔๔	๘๘.๓๘	๓๘.๖๐	๖๓.๘๓
นครชัยศรี	๘๐.๘๔	๘๗.๘๐	๘๔.๐๗	๘๓.๒๗
ราชบุรี	๗๔.๘๓	๘๕.๕๗	๘๓.๓๔	๘๓.๒๓
นครศรีธรรมราช	๗๔.๒๓	๘๘.๒๕	๗๓.๖๐	๗๘.๐๒
ปัตตานี	๓๘.๓๘	๖๖.๓๓	—	๓๘.๖๖
ภูเก็ต	๖๓.๕๘	๗๖.๐๗	๖๘.๗๔	๖๘.๓๓
จันทบุรี	๔๕.๕๓	๘๒.๓๘	๗๔.๘๓	๗๐.๗๗
ปราจีนบุรี	๗๕.๘๒	๘๓.๐๓	๘๘.๓๘	๘๘.๗๓
นครราชสีมา	๕๐.๐๗	๗๗.๐๔	๘๐.๘๖	๗๒.๖๘
อุดร	๖๗.๐๘	๘๗.๖๓	๗๓.๘๘	๗๖.๓๘
รวมถัวร้อยละ	๖๔.๕๓	๘๔.๘๔	๗๔.๓๖	๗๓.๖๘

ยอดจำนวนนักเรียนมีโรงเรียนประชาบาล วิทยาลัยเกษตรกรรมที่สอบได้ ๒๕

[illegible]

หมายเหตุ

โรงเรียนราษฎร์ ไม่มียกย่องเงินเป็นหลักฐานแน่นอน จึงไม่มีใครรวมด้วย.

วิทยาลัย โรงเรียนประชาบาล และรัฐบาล คนหนึ่งต้องบักำต่อนับหนึ่ง

มณฑล	ประชาบาล					รัฐบาล					รวม		
	หน่วยเข้าเกณฑ์			ที่ประชาชนตั้ง		จำนวนนักเรียน	จำนวนเงิน		จำนวนนักเรียน	จำนวนเงิน	จำนวนนักเรียน	จำนวนเงิน	
	จำนวนนักเรียน	บาท	สต.	อ.	อ.		บาท	สต.		บาท		บาท	สต.
มณฑลพิษณุโลก	๓,๔๕๓	๖,๕๓๕	๕๕	๕๐	๕๐	๓๘๐	๓,๓๒๕	—	๖	๕๖	๓๖,๓๓๔	๖๘๖,๘๐๘	๔๐
	๓๕,๕๗๓	๓,๕๐,๘๕๐	๖๖	๖๖	—	—	—	—	—	—	๓๗,๕๗๓	๓,๕๐,๘๕๕	๔๘
	๒๔,๕๖๗	๓,๐๘,๘๓๗	๒๕	๔๗	๔๗	๒๓	๓๐๐	—	๔๕	๕๖	๒๖,๕๖๗	๓,๐๘,๘๓๗	๔๗
	๓๒,๖๖๗	๓,๒๕,๘๓๓	๔๔	๘๕	—	—	—	—	—	—	๓๒,๖๖๗	๓,๒๕,๘๓๓	๔๔
	๔๕,๓๗๐	๓,๕๖,๐๓๘	๕๕	๔๔	๔๔	๓๓๔	๓,๓๕๕	—	๖	๐๘	๔๕,๓๗๐	๓,๕๖,๐๓๘	๕๖
	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๓๘	๖๖	—	๕๓๗	๓,๓๕๕	—	๖	๐๘	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๖๓
	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๓๓	๗๕	—	๘๗๗	๕,๘๕๕	—	๖	๗๖	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๕๘
	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗	๗๗	—	—	—	—	—	—	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗
	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘	๗๗	—	—	—	—	—	—	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘
	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔	๕๓	—	—	—	—	—	—	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔
มณฑลพิษณุโลก	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๓๘	๖๖	—	๕๓๗	๓,๓๕๕	—	๖	๐๘	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๖๓
	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๓๓	๗๕	—	๘๗๗	๕,๘๕๕	—	๖	๗๖	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๕๘
	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗	๗๗	—	—	—	—	—	—	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗
	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘	๗๗	—	—	—	—	—	—	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘
	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔	๕๓	—	—	—	—	—	—	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔
	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๓๘	๖๖	—	๕๓๗	๓,๓๕๕	—	๖	๐๘	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๖๓
	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๓๓	๗๕	—	๘๗๗	๕,๘๕๕	—	๖	๗๖	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๕๘
	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗	๗๗	—	—	—	—	—	—	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗
	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘	๗๗	—	—	—	—	—	—	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘
	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔	๕๓	—	—	—	—	—	—	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔
มณฑลพิษณุโลก	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๓๘	๖๖	—	๕๓๗	๓,๓๕๕	—	๖	๐๘	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๖๓
	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๓๓	๗๕	—	๘๗๗	๕,๘๕๕	—	๖	๗๖	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๕๘
	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗	๗๗	—	—	—	—	—	—	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗
	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘	๗๗	—	—	—	—	—	—	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘
	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔	๕๓	—	—	—	—	—	—	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔
	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๓๘	๖๖	—	๕๓๗	๓,๓๕๕	—	๖	๐๘	๓๓,๐๓๖	๖,๐๗,๕๐๐	๖๓
	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๓๓	๗๕	—	๘๗๗	๕,๘๕๕	—	๖	๗๖	๒๘,๕๕๐	๓,๓๐,๘๐๓	๕๘
	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗	๗๗	—	—	—	—	—	—	๓๘,๘๕๗	๔,๕๗,๕๗๗	๗๗
	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘	๗๗	—	—	—	—	—	—	๖,๕๗๓	๔,๕๗,๕๗๓	๔๘
	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔	๕๓	—	—	—	—	—	—	๗,๘๗๗	๕,๘๗,๕๗๗	๔๔
รวม	๕๕,๓๗๐	๓,๕๖,๐๓๘	๕๕	๔๔	๔๔	๓๓๔	๓,๓๕๕	๒๕	๖	๐๘	๕๕,๓๗๐	๓,๕๖,๐๓๘	๕๖

หมายเหตุ โรงเรียนราษฎร์ ไม่ทราบบ้างเงิน จึงมิได้รวมด้วย และนักเรียนหมู่บ้านนอกศาลปกครอง ๔,๐๘๗ กับ กับนอกรับกับ ๓,๕๘๗ กับ มิได้รวมด้วย.

ถัวเงินเดือนครูโรงเรียนประชาบาลและรัฐบาล

มณฑล	ประชาบาล				รัฐบาล				รวม			
	จำนวน ครู	จำนวนเงิน		ถัวคนละ	จำนวน	จำนวนเงิน		ถัวคนละ	จำนวน ครู	จำนวนเงิน		ถัวคนละ
		บาท	สต.			บาท	สต.			บาท	สต.	
กรุงเทพมหานคร	๖๓	๗๖,๖๖๓	๕๔	๓๐	๗๕๓	๖๗๘๖,๓๔๕	๗๖	๔๗	๗๓๒	๖๗๖,๖๘๘	๔๐	๕๓
อยุธยา	๗๔๗	๓,๔๐๖,๗๕๖	๖๖	๓๓	๗๔๕	๓,๔๕๕,๕๗๔	๗๓	๓๐	๗๔๓	๓,๔๕๕,๕๕๕	๔๘	๖๘
นครสวรรค์	๕๘๐	๓,๓๐๖,๓๓๓	๖๕	๓๕	๗๕๕	๓,๖๖๖,๖๖๖	๗๗	๕๓	๖๖๔	๓,๖๖๖,๖๖๖	๐๖	๓๓
พิษณุโลก	๖๗๕	๓,๖๕๕,๗๗๓	๔๔	๓๕	๗๕๕	๓,๐๐๐,๐๐๐	๗๖	๖๘	๗๕๗	๓,๐๐๐,๐๐๐	๖๐	๔๔
พยุหะ	๓,๐๔๔	๓,๕๗๗,๓๓๓	๕๔	๓๖	๓๖๓	๖๓๖,๖๖๖	๗๗	๕๓	๓,๐๖๖	๖๓๖,๖๖๖	๕๕	๗๗
นครราชสีมา	๓๐๗	๖,๓๖,๗๗๐	๓๘	๓๗	๗๕๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	๗๖	๕๖	๓๕๓	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓๕	๕๓
ราชบุรี	๕๗๓	๓,๓๖,๗๔๖	๓๓	๓๖	๗๕๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	๗๓	๕๓	๖๗๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	๗๗	๗๗
นครราชสีมา	๗๕๖	๓,๕๗,๕๗๗	๗๗	๓๗	๗๕๖	๔,๕๖,๕๖๕	๗๗	๕๗	๗๕๖	๔,๕๖,๕๖๕	๗๖	๗๗
ปัตตานี	๓,๗๗๓	๔,๕๖,๗๗๐	๔๘	๓๗	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๗	๕๗	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๖	๗๗
ภูเก็ต	๖๓๖	๕,๕๖,๕๖๖	๔๔	๓๖	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๗	๕๗	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๖	๗๗
จันทบุรี	๓,๖๖๖	๓,๕๖,๕๖๕	๓๐	๓๖	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๗	๕๗	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๖	๗๗
ปราจีนบุรี	๓,๔๔๗	๗,๕๖,๗๕๖	๖๓	๓๖	๗๕๖	๗,๕๖,๗๕๖	๗๗	๕๗	๗๕๖	๗,๕๖,๗๕๖	๗๖	๗๗
นครราชสีมา	๓,๗๕๕	๕,๖๓,๕๖๖	๓๗	๓๖	๗๕๖	๕,๖๓,๕๖๖	๗๗	๕๗	๗๕๖	๕,๖๓,๕๖๖	๗๖	๗๗
อุดร	๓,๔๔๓	๓,๕๖,๕๖๕	๕๖	๓๖	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๗	๕๗	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๖	๗๗
รวม	๓,๐๐,๗๕๓	๓,๕๖,๕๖๕	๔๓	๓๕	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๗	๕๗	๗๕๖	๓,๕๖,๕๖๕	๗๖	๗๗

จำนวนโรงเรียนที่อาศัยตั้งอยู่ในวัด

มณฑล	ประชากร	รัฐบาล	ราษฎร์	รวม
กรุงเทพฯ	๒๗	๓๘	๒๒	๖๗
ชัยภูมิ	๓๖๒	๓๓	๕	๓๙๙
นครสวรรค์	๓๒๑	๓๓	๓	๓๕๗
พิษณุโลก	๓๓๕	๕	—	๓๓๙
พัยัพ	๕๓๕	๒	๓	๕๓๘
นครชัยศรี	๓๕๒	๓	—	๓๕๕
ราชบุรี	๒๑๕	๓๐	๗	๓๑๒
นครศรีธรรมราช	๓๖๐	๖	—	๓๖๖
ยะลา	๒๑	—	—	๒๑
ภูเก็ต	๘๓	๖	—	๘๙
จันทบุรี	๑๑	๕	—	๑๖
ปราจีนบุรี	๒๓๒	๓	๕	๒๓๙
นครราชสีมา	๓,๒๔๒	๓	—	๓,๒๔๕
อุตร	๕๓๒	—	—	๕๓๒
รวม	๕,๓๗๑	๘๓	๓๑	๕,๔๘๑

จำนวนลูกเสือเทียบกับจำนวนนักเรียนชาย โรงเรียนประชาบาล และรัฐบาล

มณฑล	จำนวนนักเรียนชาย	ที่เขาเป็นลูกเสือประจำการ	
		จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
กรุงเทพฯ	๓๒,๘๓๗	๖,๓๘๕	๔๘.๓๕
อยุธยา	๒๓,๘๔๕	๓,๗๓๕	๗.๘๐
นครสวรรค์	๓๖,๘๗๐	๓,๖๒๖	๒๓.๓๗
พิษณุโลก	๒๓,๓๕๓	๒,๐๓๓	๘.๕๒
พิจิตร	๓๒,๐๓๓	๓,๘๘๔	๖.๒๓
นครชัยศรี	๘,๓๐๒	๘๓๘	๘.๐๓
ราชบุรี	๓๘,๗๔๗	๒,๐๐๓	๓๐.๖๘
นครศรีธรรมราช	๒๕,๗๕๓	๒,๘๒๕	๓๓.๓๖
ปัตตานี	๓๐,๒๓๓	๘๓๓	๘.๓๔
ภูเก็ต	๖,๕๘๗	๓,๐๘๖	๓๖.๖๔
จันทบุรี	๕,๔๒๒	๖๓๐	๓๓.๒๕
ปราจีนบุรี	๓๒,๕๓๘	๓,๓๓๗	๘.๐๘
นครราชสีมา	๓๒๖,๓๘๘	๓๒,๖๖๖	๓๐.๐๒
อุดร	๔๓,๘๔๐	๕,๓๘๔	๓๒.๓๖
รวม	๓๖๓,๘๓๐	๔๓,๐๔๓	๓๓.๘๘

จำนวนอนุสมาชิกสภาเทศบาลสยามเทียบกับจำนวนนักเรียน ชายหญิง
โรงเรียนเทศบาล และรัฐบาล

มณฑล	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	ที่เขาเป็นอนุสมาชิกแล้ว	
		จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
กรุงเทพฯ	๓๖,๖๓๗	๓,๙๓๓	๑๑.๖๓
อยุธยา	๓๗,๗๙๒	๓๒๔	.๘๖
นครสวรรค์	๒๖,๓๖๒	๓,๑๕๓	๔.๖๗
พิษณุโลก	๓๔,๒๙๙	๓,๕๕๐	๑๐.๓๕
พายัพ	๔๗,๒๗๔	๒,๖๔๓	๕.๕๘
นครชัยศรี	๓๔,๔๒๗	๓,๗๙๖	๑๑.๓๓
ราชบุรี	๓๒,๑๔๗	๒,๙๓๐	๙.๑๐
นครศรีธรรมราช	๔๓,๕๗๕	๒,๓๐๐	๕.๐๕
ปัตตานี	๓๓,๓๙๙	๒๗๓	๒.๔๐
ภูเก็ต	๘,๓๖๓	๓,๔๗๘	๓๖.๑๔
ันทบุรี	๗,๙๔๙	๓๕๐	๔.๔๖
ปราจีนบุรี	๒๐,๖๗๗	๖๘๘	๓.๓๓
นครราชสีมา	๒๓๗,๔๓๓	๘,๒๙๙	๔.๒๗
อุดร	๗๐,๓๗๐	๖,๒๗๒	๘.๙๒
รวม	๕๙๗,๓๖๘	๓๔,๖๙๐	๕.๘๐

จำนวนโรงเรียนและนักเรียนที่กองแพทย์สุขาภิบาลได้ตรวจโรค

พ.ศ.	จำนวนโรงเรียน		จำนวนนักเรียน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๒๔๗๓	๓๒	๓๐	๒,๖๘๘	๓,๖๓๒
รวม	๖๒		๕,๓๒๐	

นักเรียนชายมาให้ตรวจ ๒,๖๘๘ คน พบโรค ๒,๒๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕๖
 ไม่พบโรค ๔๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๔

นักเรียนหญิงมาให้ตรวจ ๓,๖๓๒ คน พบโรค ๓,๒๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒๔
 ไม่พบโรค ๔๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๖

จำนวนโรงเรียนและนักเรียนที่ไ้ตรวจพบโรคจำแนกตามชนิดโรค

ประเภทโรค	จำนวนโรงเรียน		จำนวนนักเรียน		พบโรคร้อยละ	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
พยาธิในลำไส้			๒,๔๓๘	๓,๕๓๘	๔๓.๘๓	๒๖.๔๖
พื่นและเพงอก			๒,๖๓๖	๓,๕๗๘	๓๐.๐๘	๓๘.๖๕
ตา			๒,๖๓๘	๓,๕๗๕	๓๘.๔๓	๓๗.๓๔
สายตา			๒,๖๓๘	๓,๕๗๕	๓.๒๔	๒.๘๒
จมูก			๒,๖๓๕	๓,๕๘๐	๗.๗๒	๓.๓๕
คอ			๒,๖๓๕	๓,๕๘๐	๘.๔๓	๓๔.๓๓
หู			๒,๖๓๕	๓,๕๘๐	๔.๐๓	๓.๒๒
การไ้ยีน			๒,๖๓๕	๓,๕๘๐	.๓๔	.๖๓
ปอด			๒,๖๓๔	๓,๕๗๖	๓.๓๗	๓.๖๘
หัวใจและการเกิรของโลหิต	๓๒	๓๐	๒,๖๓๔	๓,๕๗๖	๓.๗๒	๓.๒๘
ผิวหนังและผม			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	๒๕.๒๖	๓๐.๘๓
ต่อมต่างๆ ไ้และอวัยวะ			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	๓๐.๒๖	๘.๕๖
ลำตัวทอนบน			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	.๓๓	.๒๕
โลหิตทาง			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	๓.๐๓	.๔๔
เส้นประสาท			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	.๓๘	.๒๕
การย่อยอาหาร			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	.๓๕	.๔๔
อุจจาระผก			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	๔.๕๕	๖.๘๗
สันหลัง			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	.๘๐	.๗๒
ทิกคอ			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	.๐๗	.๓๒
โรคและความบกพร่องอื่นๆ			๒,๖๓๒	๓,๕๗๘	๓.๓๘	.๖๘

จำนวนนักเรียนที่ตรวจพบโรคต่างๆ ในสถิตินี้ ถ้ารวมเข้าจะเห็นมากกว่าตัวนักเรียนเป็นจำนวนมาก
 ทั้งนี้เพราะคนหนึ่งๆ เป็นโรคหลายอย่าง โรคอย่างหนึ่งนับเป็นอีกคน ๓

[illegible]

ประเภท	เดือน	ปี	วัน	เวลา	สถานที่	ชื่อ	การดำเนินงาน		การติดตาม		การประเมินผล		หมายเหตุ
							ดำเนินการ	เสร็จสิ้น	ดำเนินการ	เสร็จสิ้น	ดำเนินการ	เสร็จสิ้น	
โครงการ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78
	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104
	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117
	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130
	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143
	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156

จำนวนเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางธุรกิจในท้องถิ่น

มณฑล	กรรมการ มณฑล และ พนักงาน ตำรวจ	ผู้ช่วย กรรมการ มณฑล	กรรมการ จังหวัด	ผู้ช่วย กรรมการ จังหวัด	กรรมการ อำเภอ	ผู้ช่วย กรรมการ อำเภอ	เสมียน พนักงาน	รวม
กรุงเทพฯ	๕	๓	๔	๓	๗	—	๒๐	๔๐
อยุธยา	๓	๓	๗	—	๓๓	—	๑	๕๓
นครสวรรค์	๓	—	๕	—	๒๔	—	๑	๓๑
พิจิตร	๓	๓	๗	—	๒๓	๒	๓๒	๔๖
พายัพ	๓	๓	๗	—	๕๓	๓	๓๒	๑๕
นครราชสีมา	๓	—	๓	—	๓๕	—	๓๕	๓๔
ราชบุรี	๓	—	๕	—	๒๒	๒	๗	๓๗
นครราชสีมา	๓	๓	๗	—	๓๔	๓๐	๔๔	๑๗
ปัตตานี	๓	๓	๔	—	๒๐	๓	๓	๓๐
ภูเก็ต	๓	—	๖	—	๒๔	—	๓๖	๔๗
จันทบุรี	๓	—	๓	—	๓๓	—	๕	๓๐
ปราจีนบุรี	๓	—	๔	—	๒๓	๓	๖	๓๕
นครราชสีมา	๓	๓	๑	๓	๖๗	๖	๖๐	๓๔๕
อุตร	๓	๓	๖	—	๓๒	๒	๓๓	๕๓
รวม	๓๗	๓๐	๗๗	๒	๓๗๔	๒๑	๒๔๑	๗๖๑

ALL THE ABOVE

ALL THE ABOVE

[illegible][illegible]

* มีชาวหนึ่ง ชลัมเพทศาสตร์และกรรมการเมือง
ออกตรวจการศึกษา พหุวิ. พหุ. สรรยาญ. หลงสวณ, สดค
แต่มีเวลาปรึกษาครูในวัยงาน.

โรงเรียนประชาบาล

จำนวนตำบลที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา แล้ว และ ยัง

มณฑล	จำนวนตำบล			ใช้แล้ว ร้อยละ
	ทั้งหมด	ใช้แล้ว	ยัง	
กรุงเทพฯ	๓๔๗	๒๓	๓๒๖	๓.๔.๒๗
ชัยภูมิ	๕๕๒	๓๗๓	๑๖๙	๖๗.๓๘
นครสวรรค์	๒๒๙	๑๗๒	๕๗	๗๕.๒๔
พิษณุโลก	๒๖๙	๒๕๕	๑๔	๙๔.๘๐
พัยัพ	๕๖๕	๕๓๙	๒๖	๙๔.๔๐
นครราชสีมา	๒๓๔	๓๔๗	๑๗	๖๒.๗๒
ราชบุรี	๓๖๕	๓๒๐	๔๕	๘๗.๖๗
นครศรีธรรมราช	๔๖๒	๔๖๒	—	๑๐๐.๐๐
ปัตตานี	๒๓๔	๒๓๔	—	๑๐๐.๐๐
ภูเก็ต	๒๒๓	๒๓๗	๖	๙๗.๓๓
จันทบุรี	๓๓๖	๑๔	๕๒	๖๓.๗๖
ปราจีนบุรี	๒๖๓	๒๔๒	๒๑	๙๒.๗๒
นครราชสีมา	๖๗๒	๖๗๓	๑	๙๙.๘๕
อุดร	๓๓๐	๓๓๐	—	๑๐๐.๐๐
รวม	๔,๖๓๙	๔,๐๕๗	๕๘๒	๘๗.๔๕

จำนวน เด็กที่มีอายุอยู่ในเขตที่เข้าเรียนได้เข้าเรียนแล้ว และ ยัง

มณฑล	ชาย			หญิง			รวม			เข้าเรียนแล้ว คิดเป็นร้อยละ
	ทั้งหมด	เข้าเรียนแล้ว	ยัง	ทั้งหมด	เข้าเรียนแล้ว	ยัง	ทั้งหมด	เข้าเรียนแล้ว	ยัง	
กรุงเทพมหานคร	๕,๔๖๐	๓,๗๔๔	๑,๖๑๖	๔,๗๓๕	๓,๒๗๐	๑,๔๖๕	๑๐,๑๙๕	๗,๐๑๔	๓,๐๘๑	๖๘.๕๓
ฉะเชิงเทรา	๕๒,๗๔๒	๒๔,๓๐๗	๒๘,๗๓๔	๔๗,๗๗๗	๑๗,๐๗๗	๓๐,๗๐๐	๑๐๐,๕๖๙	๓๔,๑๕๔	๖๖,๔๑๕	๔๓.๐๗
นครราชสีมา	๒๖,๗๕๗	๑๖,๕๓๗	๑๐,๔๓๗	๑๗,๗๓๗	๑๐,๗๓๗	๗,๐๐๐	๓๕,๔๗๔	๒๑,๒๗๔	๑๔,๒๐๐	๕๙.๓๓
พิษณุโลก	๓๓,๐๗๓	๑๗,๗๓๓	๑๓,๓๓๓	๒๔,๗๓๓	๑๔,๗๓๓	๑๐,๐๐๐	๔๘,๕๖๖	๒๙,๔๖๖	๑๙,๑๐๐	๖๐.๔๘
พิจิตร	๗๖,๐๗๔	๓๓,๓๓๓	๔๗,๗๓๓	๕๗,๗๓๓	๓๓,๓๓๓	๒๔,๔๐๐	๑๑๕,๔๖๖	๖๖,๖๖๖	๔๘,๘๐๐	๕๗.๗๗
นครชัยศรี	๑๗,๔๗๗	๗,๗๓๓	๗,๗๓๓	๑๗,๗๓๓	๗,๗๓๓	๑๐,๐๐๐	๓๕,๔๖๖	๑๕,๔๖๖	๒๐,๐๐๐	๔๓.๓๓
ราชบุรี	๓๒,๗๓๓	๑๗,๗๓๓	๑๗,๗๓๓	๒๗,๗๓๓	๑๗,๗๓๓	๑๐,๐๐๐	๕๔,๔๖๖	๓๕,๔๖๖	๑๙,๐๐๐	๕๙.๗๗
นครราชสีมา	๕๓,๓๓๓	๒๗,๗๓๓	๑๗,๗๓๓	๔๗,๗๓๓	๒๗,๗๓๓	๒๐,๐๐๐	๙๕,๔๖๖	๕๕,๔๖๖	๔๐,๐๐๐	๕๘.๓๓
ปัตตานี	๑๒,๓๓๓	๖,๗๓๓	๖,๗๓๓	๑๒,๓๓๓	๖,๗๓๓	๖,๐๐๐	๒๔,๔๖๖	๑๓,๔๖๖	๑๑,๐๐๐	๕๕.๓๓
ภูเก็ต	๑๒,๓๓๓	๖,๗๓๓	๖,๗๓๓	๑๒,๓๓๓	๖,๗๓๓	๖,๐๐๐	๒๔,๔๖๖	๑๓,๔๖๖	๑๑,๐๐๐	๕๕.๓๓
จันทบุรี	๗,๗๓๓	๓,๗๓๓	๓,๗๓๓	๗,๗๓๓	๓,๗๓๓	๔,๐๐๐	๑๕,๔๖๖	๗,๗๓๓	๘,๐๐๐	๕๐.๐๐
ปราจีนบุรี	๒๖,๗๓๓	๑๓,๓๓๓	๑๓,๓๓๓	๒๖,๗๓๓	๑๓,๓๓๓	๑๓,๔๐๐	๕๓,๔๖๖	๒๖,๖๖๖	๒๖,๘๐๐	๕๐.๐๐
นครราชสีมา	๑๗,๗๓๓	๑๓,๓๓๓	๑๓,๓๓๓	๑๗,๗๓๓	๑๓,๓๓๓	๑๓,๔๐๐	๓๕,๔๖๖	๒๖,๖๖๖	๘,๘๐๐	๕๐.๐๐
อุดร	๗,๗๓๓	๓,๗๓๓	๓,๗๓๓	๗,๗๓๓	๓,๗๓๓	๔,๐๐๐	๑๕,๔๖๖	๗,๗๓๓	๘,๐๐๐	๕๐.๐๐
รวม	๖๒๓,๓๓๓	๓๓๓,๓๓๓	๓๓๓,๓๓๓	๕๗๗,๓๓๓	๓๓๓,๓๓๓	๒๔๔,๐๐๐	๑,๑๐๐,๖๖๖	๖๖๖,๖๖๖	๔๓๓,๓๓๓	๕๙.๔๗

จำนวนเด็กที่โต รับการยกเว้นการเรียน

เหตุยกเว้น	จำนวนยกเว้น			รวมยกเว้น		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
๓. อายุต่ำกว่า ๓๕ ปี เรียนจบหลักสูตร ประถมศึกษาในระหว่างปี	๓,๒๐๖	๓,๕๘๒	๒,๗๘๘	๓,๒๐๖	๓,๕๘๒	๒,๗๘๘
๒. โดยมาตรา ๓๓ (๓) เด็กที่อยู่ห่าง จากโรงเรียน	๕๘,๔๐๕	๕๘,๗๗๕	๓๓๘,๓๘๐	๕๘,๔๐๕	๕๘,๗๗๕	๓๓๘,๓๘๐
๓. โดยมาตรา ๓๓ (๒) เด็กที่ไม่ สามารถโดยที่พิการต่างๆ คือ						
(ก) คายอก	๓๕๐	๓๒๓	๒๗๓			
(ข) หูหนวก	๓๘๘	๓๗๔	๓๗๒			
(ค) ไ้	๘๐	๖๔	๓๕๔			
(ฅ) วักลจริต	๓๓๖	๓๗๕	๖๒๘			
(ง) เป็นโรคทิกคอส	๒,๒๗๒	๒,๓๓๔	๔,๖๐๖			
(จ) พิการอื่นๆ	๓๔๐	๓๖๘	๓๐๘	๓,๓๖๓	๒,๘๕๗	๖,๒๒๐
๔. รับการศึกษาอยู่ในครอบครัวแล้ว	๒๖	๓๕๓	๓๗๘	๒๖	๓๕๓	๓๗๘
๕. อายุต่ำกว่า ๓๕ ปี สอดคล้องตาม หลักสูตรประถมศึกษาจนถูกเกณฑ์ตาม พระราชบัญญัติ	๓,๒๒๖	๓,๖๖๕	๒,๘๘๓	๓,๒๒๖	๓,๖๖๕	๒,๘๘๓
๖. อนุญาตพิเศษให้หยุดชั่วคราวไม่เกิน ๒ เดือนในชั้นเพื่อช่วยการขาดพทางบ้าน						
(ก) ทำนทำสวน	๒,๘๒๘	๒,๔๔๓	๕,๒๗๑			
(ข) ช่วยการบ้านและอื่นๆ	๔๒๗	๔๘๒	๘๐๘	๓,๒๕๕	๒,๘๒๓	๖,๐๗๘
๗. อนุญาตให้เรียนวนเวียน	๒,๘๐๔	๒,๓๓๐	๕,๑๓๔	๒,๘๐๔	๒,๓๓๐	๕,๑๓๔
๘. เรียนแต่ครั้งวัน	๒๓๓	๗๒	๒๘๕	๒๓๓	๗๒	๒๘๕
			รวม	๗๓,๒๘๘	๗๓,๔๕๗	๑๔๖,๗๔๕

จำนวนนักเรียนประชาบาล

มณฑล	ในบังคับ		นอกบังคับ	รวม
	นายอำเภอ ^๕	ประชาชน ^๕		
กรุงเทพ ฯ	๓,๔๕๓	๓๘๐	๓๐๓	๓,๙๓๖
อยุธยา	๓๕,๕๘๓	—	๓๙๓	๓๕,๙๗๖
นครสวรรค์	๒๔,๕๖๘	๒๓	—	๒๔,๕๙๑
พิษณุโลก	๓๒,๖๖๗	—	—	๓๒,๖๖๗
พายัพ	๔๕,๓๗๐	๓๓๔	—	๔๕,๕๐๔
นครราชสีมา	๓๓,๐๓๖	๕๓๘	—	๓๓,๕๗๔
ราชบุรี	๒๙,๕๔๐	๘๘๗	—	๓๐,๔๒๗
นครศรีธรรมราช	๓๙,๙๓๓	—	—	๓๙,๙๓๓
ปัตตานี	๖,๒๘๓	๔,๐๗๒	—	๑๐,๓๖๓
ภูเก็ต	๗,๙๗๙	—	—	๗,๙๗๙
จันทบุรี	๕,๙๒๗	๓๘๓	๙๐๓	๗,๐๑๓
ปราจีนบุรี	๓๘,๗๓๕	๖๙๓	—	๓๙,๔๒๘
นครราชสีมา	๒๓,๒๓๗	๔๔๙	—	๒๓,๖๘๖
อุตร	๖๗,๙๗๐	๔๐๓	—	๖๘,๓๗๓
รวม	๕๔๓,๔๔๗	๗,๕๕๖	๓,๕๙๗	๕๕๐,๖๐๐
	๕๔๙,๐๐๓			

หมายเหตุ นักเรียนในช่องประชาชน^๕ มณฑลปัตตานี เป็นนักเรียนหมยอน ซึ่งมีได้จากการตั้งกรมการตามพระราชบัญญัติ เพราะเป็นโรงเรียนศาสนา แต่มีการเรียนวิชาหนังสือด้วย จึงนับจำนวนมาด้วย.

[illegible]

சுயம்

மாநில

பெரிய

கலை

மேலும்

หมายเหตุ สำหรับมณฑลยลิตตานฉวนนักเรียนที่ครูสอนคนหนึ่งนั้น ถัดเพราะนักเรียนโรงเรียนประจำขาดนายอำเภอ
ถึง ส่วนอีก ๔,๐๗๒ คน ซึ่งมาตั้งไว้ก่อนนั้นเป็นจำนวนนักเรียนหม้าย เรียนคำสอนมิไต่ถามด้วย.

ถัวเวลามาเรียนของนักเรียนโรงเรียนประชาบาล

มณฑล	เวลามาของ นักเรียนทุกโรง นับตลอดปี	เวลาเปิดเรียน ที่เวลาศึกษาเฉลี่ย	จำนวนนักเรียน คงเรียนตามบัญชี ทุกโรงเรียนรวม เกินนักศึกษาเฉลี่ย	เวลาที่คงหัก ออกจากบัญชีของ การใช้บัญชี เรียกชดเชย	นักเรียนมา เรียนศึกษาเฉลี่ย ร้อยละของ เวลาเต็ม
กรุงเทพฯ	๓๗๐,๘๖๖	๒๘๕.๗๓	๓๘๔๒.๕๒	๒๖,๐๖๖	๗๔.๕๘
อยุธยา	๔,๘๕๕,๔๔๖	๔๐๗.๐๐	๓๖๔๓๓.๐๐	๓๒๒,๐๗๘	๗๗.๓๘
นครสวรรค์	๕,๔๓๔,๖๗๘	๔๓๘.๐๐	๓๗๕๓๓.๐๐	๓๘๓,๓๗๘	๗๒.๓๒
พิษณุโลก	๖,๒๘๓,๘๖๒	๓๘๓.๘๐	๓๓๘๕๓.๔๗	๒๓๔,๕๕๘	๖๕.๓๗
พยุหะ	๗,๗๘๓,๖๐๖	๓๘๔.๐๕	๓๐๘๗๖.๓๔	๓๕๘,๐๕๒	๖๗.๔๔
นครราชสีมา	๓,๓๓๐,๒๒๕	๔๐๓.๐๐	๓๐๕๓๔.๐๐	๓๒๒,๘๗๗	๘๐.๘๔
ราชบุรี	๗,๒๕๖,๐๒๘	๓๒๘.๐๐	๓๐๔๒๗.๐๐	๓๒๔,๔๓๔	๗๔.๘๓
นครราชสีมา	๘,๔๖๓,๓๘๗	๓๖๒.๓๖	๓๖๘๖๖.๔๓	๖๐๗,๔๘๗	๗๔.๒๓
ปัตตานี	๗๓๓,๓๗๘	๓๘๖.๗๒	๘๘๕๖.๐๐	๓๓,๔๘๘	๓๘.๓๘
ภูเก็ต	๓,๗๓๐,๓๓๐	๓๗๖.๔๓	๗๘๐๒.๐๐	๓๒๗,๕๒๐	๖๓.๕๘
จันทบุรี	๓,๓๐๕,๔๒๖	๓๗๕.๐๐	๖๐๔๒.๐๐	๕๖,๕๖๕	๔๕.๕๓
ปราจีนบุรี	๕,๘๔๓,๕๒๕	๔๐๐.๐๐	๓๘๕๐๐.๐๐	๓๐๒,๘๘๘	๗๕.๘๒
นครราชสีมา	๓๘,๓๔๘,๗๓๓	๓๘๔.๐๖	๒๓๓๐๓๘.๐๐	๓,๒๒๗,๕๒๘	๕๐.๐๗
อุดร	๓๓,๘๖๖,๗๘๓	๔๐๗.๔๖	๕๓๘๗๓.๒๐	๓,๒๓๘,๓๘๐	๖๗.๐๘

[illegible]

จำนวนเด็กอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ยังต้องเรียน

มณฑล	จำนวนเด็ก		
	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	—	—	—
อยุธยา	๕	๓	๘
นครสวรรค์	๓๘๖	๓๔๑	๕๓๕
พิษณุโลก	๘๗๒	๓๕๒	๑,๒๒๔
พายัพ	๓,๘๔๓	๕๘๑	๔,๔๒๔
นครราชสีมา	๕๓	๓๘	๙๑
ราชบุรี	๓๓๗	๓๓๘	๖๗๕
นครศรีธรรมราช	๓๕๓	๓๓๓	๖๘๖
ปัตตานี	๒๗๑	—	๒๗๑
ภูเก็ต	๔๖	—	๔๖
จันทบุรี	๕๐	๓	๕๓
ปราจีนบุรี	๖๑	๖๖	๑๒๕
นครราชสีมา	๑,๐๐๕	๗,๓๖๕	๘๖,๓๗๐
อุดร	๒,๘๑๕	๓,๘๔๕	๔,๖๖๐
รวม	๑๕,๑๓๓	๓๐,๖๓๑	๔๖,๕๕๔

ยอดเงินรายรับและรายจ่ายโรงเรียนประชาบาลที่นายอำเภอตั้ง

มณฑล	เงินเหลือคักก่อน		ไต่รับคัก		รวม		จ่ายคัก		คงเหลือ	
	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
กรุงเทพ ฯ	๓,๓๖๔	๙๔	๓๔,๙๘๗	—	๓๘,๓๕๓	๙๔	๗,๙๒๔	๓๓	๓๐,๔๒๗	๖๑
อยุธยา	๓๓๔,๕๕๕	๐๓	๓๖๖,๕๕๓	๓๐	๓๐๓,๐๙๘	๓๓	๓๗๓,๓๐๕	๙๓	๓๒๙,๙๙๒	๒๐
นครสวรรค์	๓๓๐,๒๓๓	๗๓	๓๘๐,๙๐๒	๘๓	๓๓๓,๓๓๖	๕๒	๓๓๗,๘๓๔	๗๘	๓๗๓,๓๐๓	๗๔
พิษณุโลก	๗๙,๒๓๔	๘๓	๓๗๒,๗๒๒	๒๙	๒๕๓,๙๕๗	๓๐	๓๗๕,๓๖๓	๐๓	๗๖,๗๙๖	๐๙
พายัพ	๒๒๕,๕๘๖	๗๓	๒๘๒,๘๗๔	๖๘	๕๐๘,๔๖๓	๔๓	๒๓๗,๓๐๖	๒๔	๒๗๓,๑๕๕	๓๗
นครชัยศรี	๒๗,๗๔๕	—	๗๓,๓๐๒	๓๓	๓๐๐,๘๔๗	๓๓	๗๔,๖๙๔	๓๗	๒๖,๑๕๓	๓๔
ราชบุรี	๓๘,๕๙๗	๕๐	๓๒๙,๒๒๗	๘๓	๓๖๗,๘๒๖	๓๓	๓๓๙,๙๕๖	๙๓	๒๗,๘๖๙	๓๘
นครศรีธรรมราช	๒๔๓,๙๔๘	๘๓	๓๓๖,๗๖๒	๕๔	๕๘๐,๗๓๓	๓๗	๒๓๙,๙๔๒	๘๖	๓๔๐,๗๙๑	๕๓
ปัตตานี	๘๓,๕๖๐	๓๒	๘๓,๗๓๓	๗๓	๓๖๕,๒๙๓	๘๓	๗๘,๐๕๘	๖๖	๘๗,๒๓๕	๓๗
ภูเก็ต	๗๓,๔๗๒	๖๕	๗๘,๕๘๖	๕๗	๓๕๐,๐๕๙	๒๒	๙๔,๕๐๗	๗๖	๕๕,๕๕๓	๔๖
จันทบุรี	๒๒๒,๖๓๐	๘๙	๓๙,๔๕๔	๖๓	๖๒,๐๘๕	๕๐	๒๗,๘๒๐	๖๕	๓๔,๒๖๔	๘๕
ปราจีนบุรี	๖๙,๐๔๖	๗๐	๓๐๐,๗๔๖	๘๔	๓๖๙,๗๙๓	๕๔	๘๐,๘๒๓	๒๔	๘๘,๙๗๐	๓๐
นครราชสีมา	๓,๐๖๙,๗๖๐	๕๒	๙๓๓,๒๔๖	๗๓	๓,๙๘๓,๐๐๗	๒๕	๗๖๙,๓๐๖	๗๔	๓,๒๑๓,๗๐๐	๕๓
อุดร	๓๐๓,๙๓๘	๒๗	๓๗๒,๕๘๖	๐๖	๔๗๖,๕๐๔	๓๓	๓๔๐,๓๘๖	๖๓	๓๓๖,๑๑๗	๗๐
รวม	๒,๓๐๓,๖๕๕	๗๐	๒,๙๔๓,๔๗๘	๐๖	๕,๒๔๕,๓๓๓	๗๖	๒,๕๗๔,๖๒๙	๙๓	๒,๖๗๐,๕๐๓	๘๓

ยอดเงินรายรับและรายจ่ายโรงเรียนประชาบาลที่ประชาชนตั้ง

มณฑล	เงินเหลือ ศีกก่อน		รับกัน		รวม		จ่ายกัน		คงเหลือ	
	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
กรุงเทพ ฯ	—	—	๓,๒๒๘	๔๓	๓,๒๒๘	๔๓	๓,๒๒๘	๔๓	—	—
ชัยยา	—	—	๘๒	—	๘๒	—	๘๒	—	—	—
นครสวรรค์	—	๕๒	๓๐๒	—	๓๐๒	๕๒	๓๐๐	—	๒	๕๒
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
พายัพ	๔๘	—	๓,๔๖๓	๘๓	๓,๕๐๘	๘๓	๓,๔๕๘	๘๓	๕๐	—
นครชัยศรี	—	—	๓,๘๘๒	๒๕	๓,๘๘๒	๒๕	๓,๘๘๒	๒๕	—	—
ราชบุรี	๓๓๐	—	๗,๐๗๒	๒๕	๗,๓๘๒	๒๕	๗,๐๕๘	๐๓	๓๓๓	๒๒
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	๔๓	๐๔	๒,๐๕๖	๓๗	๒,๐๙๙	๒๓	๓,๖๗๓	๐๔	๔๒๘	๓๗
ปราจีนบุรี	๘๘	—	๔,๘๔๓	—	๕,๐๒๘	—	๔,๘๔๓	—	๓๘๖	—
นครราชสีมา	—	—	๓,๖๕๓	—	๓,๖๕๓	—	๓,๖๕๓	—	—	—
อุทธร	๓๖๓	๘๕	๓,๗๓๓	๕๘	๒,๐๙๗	๕๓	๓,๖๖๗	๘๕	๔๒๘	๖๘
รวม	๖๕๓	๕๓	๒๔,๕๓๓	๕๘	๒๕,๓๘๕	๐๘	๒๓,๘๕๕	๕๐	๓,๕๒๘	๕๘

จำแนกเงินรายรับโรงเรียนประถมศึกษาที่ประชาชนตั้ง

หมวด	เงินที่เก็บได้		การกุดตัวเงิน		เงินผลประโยชน์ เกิดจากทุน		รวม	
	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
กรุงเทพ ฯ	๒๒๔	—	๒๐๕	๔๓	—	—	๓,๒๒๙	๔๓
อยุธยา	—	—	๘๒	—	—	—	๘๒	—
นครสวรรค์	๓๐๒	—	—	—	—	—	๓๐๒	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—	—	—
พายัพ	๓,๔๖๓	๘๓	—	—	—	—	๓,๔๖๓	๘๓
นครชัยศรี	๓,๘๘๒	๒๕	—	—	—	—	๓,๘๘๒	๒๕
ราชบุรี	๓,๔๘๗	—	๓,๕๘๕	๒๕	—	—	๗,๐๗๒	๒๕
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	๖๘๐	—	๓,๓๗๖	๓๗	—	—	๓,๐๕๖	๓๗
ปราจีนบุรี	๔,๘๔๓	—	—	—	—	—	๔,๘๔๓	—
นครราชสีมา	๘๗๘	—	๖๗๒	—	—	—	๓,๖๕๓	—
อุดร	๓,๖๖๒	๓๕	—	—	๗๓	๒๓	๓,๗๓๓	๕๘
รวม	๓๗,๓๓๘	๕๐	๖,๓๒๐	๗๕	๗๓	๒๓	๔๔,๕๓๓	๕๘

จำนวนเงินรายจ่ายโรงเรียนประชาบาลที่ประชาชนตั้ง

หมวด	เงินเดือนครู		เงินเดือน สาวตัวศึกษา		เงินเดือน เสมียน		เงินเดือน ภารโรง		ค่าก่อสร้าง และซ่อมแซม		ค่าทำโต๊ะเรียน		ค่าใช้สอย เบ็ดเตล็ดสอน		รวม	
	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
กรุงเทพมหานคร	๓,๓๒๘	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓,๐๓	๔๓	๓,๓๒๘	๔๓
อยุธยา	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๘๒	—	๘๒	—
นครสวรรค์	๓๐๐	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓๐๐	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
พิจิตร	๑,๓๕๒	—	๘๗	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓๐	๓	๑,๓๘๒	๓
นครราชสีมา	๓,๒๔๐	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๒๕๒	—	๓,๔๙๒	—
ราชบุรี	๕,๗๔๕	—	๔๔	—	—	—	๓๒๐	—	๔,๘๗๗	—	๗๓	๒	๒๗	๓	๖,๐๒๗	๓
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	๓,๕๗๕	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๗๒	๓	๓,๖๔๗	๓
ปราจีนบุรี	๔,๕๓๗	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓๒๔	—	๔,๘๖๑	—
นครราชสีมา	๓,๕๗๖	—	—	—	—	—	—	—	๓๕	—	๓๐	—	—	—	๓,๖๑๑	—
อุดร	๓,๓๓๗	๒๕	๓๗๔	—	—	—	—	—	๓๐	—	—	—	๓๒๔	—	๓,๖๖๑	๒๕
รวม	๒๐,๗๗๓	๒๕	๒๗๕	—	—	—	๓๒๐	—	๕,๐๓	๕๒	๓๐๓	๒	๓,๗๔๒	๓	๒๖,๘๗๖	๕๐

๖๖ โรงเรียนโรงเรียนประชาบาลที่นายอำเภอตั้งคนหนึ่งต่อเสียค่าสอนปีหนึ่ง

มณฑล	จำนวนนักเรียน	จำนวนเงิน		ตัวคนละ	
		บาท	สต.	บาท	สต.
กรุงเทพฯ	๓,๔๕๓	๒,๕๓๕	๕๔	๔	๕๐
อยุธยา	๓๕,๕๗๓	๓๔๐,๗๕๐	๖๖	๓	๘๖
นครสวรรค์	๒๔,๕๖๗	๓๐๘,๗๓๗	๒๕	๔	๔๗
พิษณุโลก	๓๒,๖๖๗	๓๒๕,๗๓๓	๔๔	๓	๗๕
พายัพ	๔๕,๓๗๐	๓๕๖,๐๓๘	๕๔	๓	๔๔
นครชัยศรี	๓๓,๐๓๖	๖๐,๗๔๐	๓๘	๔	๖๖
ราชบุรี	๒๘,๕๔๐	๓๓๐,๗๐๓	๓๓	๓	๗๕
นครศรีธรรมราช	๓๘,๘๓๓	๓๕๘,๕๗๘	๗๗	๓	๘๗
ปัตตานี	๖,๒๘๓	๔๒,๗๓๐	๔๘	๖	๗๓
ภูเก็ต	๗,๘๗๘	๕๘,๘๒๖	๔๔	๗	๕๓
จันทบุรี	๕,๘๒๗	๒๒,๖๕๐	๓๐	๓	๗๒
ปราจีนบุรี	๓๗,๗๓๕	๖๗,๒๖๒	๖๓	๓	๕๗
นครราชสีมา	๒๓,๒๓๗	๕๖๓,๘๔๐	๓๗	๒	๖๔
อุตร	๖๗,๘๗๐	๒๐๐,๗๕๓	๓๓	๒	๘๖
รวม	๕๔๓,๔๔๗	๓,๗๒๔,๖๖๓	๓๖	๓	๓๗

หมายเหตุ ^๕ บัดตานไม่ทราบจำนวนเงิน โดยเป็นโรงเรียนศาสนาประจำหมู่บ้าน มีโดยรวมจำนวนถั่วด้วย.

ตัวเงินเต็นครูโรงเรียนประชาบาลในบังคับ

มณฑล	จำนวนครู	เงินโรงเรียนที่ นายข้าเถาตั้ง		เงินโรงเรียนที่ ประชาชนตั้ง		รวม		คนหนึ่งได้ เงินเดือน	
		บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
กรุงเทพฯ	๖๓	๖,๕๓๕	๕๔	๓,๓๒๗	—	๙,๘๖๒	๕๔	๓๐	๔๗
ชัยยา	๗๔๗	๓๔๐,๗๕๐	๖๖	—	—	๓๔๐,๗๕๐	๖๖	๓๓	๗๔
นครสวรรค์	๕๙๐	๓๐๙,๗๓๗	๒๕	๓๐๐	—	๓,๓๐๙,๗๓๗	๒๕	๓๕	๕๕
พิษณุโลก	๖๗๕	๓๒๕,๗๓๓	๔๔	—	—	๓๒๕,๗๓๓	๔๔	๓๕	๕๔
พายัพ	๓,๐๔๔	๓๕๖,๐๓๙	๕๔	๓,๓๕๒	—	๓,๕๙๗,๓๙๓	๕๔	๓๒	๕๖
นครราชสีมา	๓๐๙	๖๐,๗๔๐	๓๙	๓,๒๔๐	—	๖๓,๙๘๐	๓๙	๓๗	๒๖
ราชบุรี	๕๙๓	๓๓๐,๗๐๓	๓๓	๕,๙๔๕	—	๓,๓๓๖,๗๔๖	๓๓	๓๖	๔๓
นครศรีธรรมราช	๗๕๖	๓๕๓,๕๗๙	๗๗	—	—	๓,๕๗๘,๕๗๙	๗๗	๓๗	๔๗
ยโสธร	๓๗๒	๔๒,๗๓๐	๔๙	—	—	๔๒,๗๓๐	๔๙	๒๐	๗๕
ภูเก็ต	๒๓๖	๕๙,๙๒๖	๔๔	—	—	๕๙,๙๒๖	๔๔	๒๓	๓๒
จันทบุรี	๓๖๖	๒๒,๖๕๐	๓๐	๓,๕๙๕	—	๒๔,๒๔๕	๓๐	๓๒	๓๗
ปราจีนบุรี	๓๔๗	๖๗,๒๖๒	๖๓	๔,๕๓๙	—	๗๑,๘๐๑	๖๓	๓๗	๒๔
นครราชสีมา	๓,๗๕๕	๕๖๓,๙๔๐	๓๗	๓,๕๙๖	—	๕,๖๓๗,๕๓๖	๓๗	๓๒	๕๓
อุดร	๓,๔๓๓	๒๐๐,๗๕๓	๓๓	๓,๓๓๗	๒๕	๒,๐๓๔,๐๙๐	๕๖	๓๓	๙๔
รวม	๓๐,๙๔๓	๓,๗๒๔,๖๖๓	๓๖	๒๐,๙๙๓	๒๕	๓,๗๔๕,๖๕๔	๔๓	๓๔	๐๖

๒
เทียบส่วนร้อยละการเก็บเงินศึกษาพลี

มณฑล	ประมาณที่จะเก็บได้ ตามจำนวนชายฉกรรจ์		เก็บได้จริง		เก็บได้ร้อยละ
	บาท	สต.	บาท	สต.	
กรุงเทพฯ	๓๘,๔๙๓	—	๘,๖๘๐	—	๔๖.๙๔
ชัยยา	๒๒๓,๓๖๕	—	๓๔๓,๓๓๘	๗๕	๖๔.๖๕
นครสวรรค์	๓๙๒,๙๔๓	—	๓๔๖,๐๐๖	๓๓	๗๕.๖๗
พิษณุโลก	๓๙๙,๓๔๗	—	๓๓๘,๙๗๘	๕๐	๖๙.๗๓
พายัพ	๒๙๔,๐๙๖	—	๒๔๙,๕๓๒	๔๓	๘๔.๘๔
นครชัยศรี	๓๐๔,๓๓๒	—	๖๒,๒๓๐	—	๕๙.๖๖
ราชบุรี	๓๗๓,๕๐๔	—	๓๐๒,๒๗๕	—	๕๘.๙๕
นครสวรรค์มราช	๓๘๕,๖๓๔	—	๓๓๓,๘๐๓	๕๐	๘๓.๓๘
ปัตตานี	๘๐,๓๘๖	—	๗๕,๕๖๕	—	๙๔.๒๔
ภูเก็ต	๓๐๔,๓๖๘	—	๖๓,๔๖๒	—	๖๐.๘๐
จันทบุรี	๔๐,๕๖๔	—	๒๐,๒๔๕	๕๐	๔๙.๙๓
ปราจีนบุรี	๓๕๔,๗๔๓	—	๗๕,๘๒๖	—	๔๙.๐๐
นครราชสีมา	๘๘๗,๘๓๙	—	๘๓๗,๐๒๒	๗๔	๙๔.๒๘
อุดร	๔๓๘,๖๙๙	—	๓๓๗,๔๔๒	—	๗๐.๕๙
รวม	๓,๒๗๖,๐๕๓	—	๒,๕๗๔,๓๖๕	๗๓	๗๘.๕๘

การเก็บเงินศึกษาพลีมณฑลต่างๆ เทียบส่วนร้อยละตั้งแต่ปีแรกถึงปี

มณฑล	พ.ศ. ๒๔๖๔ ร้อยละ	พ.ศ. ๒๔๖๕ ร้อยละ	พ.ศ. ๒๔๖๖ ร้อยละ	พ.ศ. ๒๔๖๗ ร้อยละ	พ.ศ. ๒๔๖๘ ร้อยละ	พ.ศ. ๒๔๖๙ ร้อยละ	พ.ศ. ๒๔๗๐ ร้อยละ	พ.ศ. ๒๔๗๑ ร้อยละ
กรุงเทพฯ	ยังไม่ได้ใช้ พระราชบัญญัติ เงินยังไม่ได้นำมาใช้ในการเก็บเงิน		๔๖.๕๐	๓๓.๖๘	๒๗.๒๖	๒๓.๘๖	๒๗.๓๕	๔๖.๘๔
อยุธยา			๖๘.๗๔	๗๗.๐๕	๗๐.๕๘	๗๘.๗๗	๗๖.๓๖	๖๔.๖๕
นครสวรรค์			๗๗.๕๔	๗๐.๓๓	๗๒.๓๕	๖๖.๒๖	๗๘.๔๘	๗๕.๖๗
พิษณุโลก			๗๓.๘๒	๖๘.๐๖	๖๓.๒๘	๕๘.๒๗	๖๐.๒๗	๖๘.๗๓
พายัพ			๗๐.๘๓	๖๖.๖๖	๖๘.๕๒	๖๓.๔๕	๗๓.๓๒	๗๔.๘๔
นครชัยศรี			๗๓.๖๗	๖๐.๐๐	๖๒.๘๘	๕๕.๓๘	๖๓.๔๗	๕๘.๖๖
ราชบุรี			๗๐.๘๗	๗๐.๕๗	๖๕.๔๘	๖๓.๖๔	๖๓.๓๐	๕๘.๘๕
นครศรีธรรมราช			๗๓.๐๖	๗๔.๔๐	๗๒.๘๗	๗๓.๓๒	๘๐.๕๘	๘๓.๓๗
๔๒๓๓			๘๒.๖๓	๗๗.๗๓	๗๒.๖๖	๗๐.๓๗	๘๘.๕๕	๘๗.๐๓
ภูเก็ต			๕๘.๓๖	๕๕.๕๒	๕๒.๐๕	๕๖.๕๔	๖๕.๓๗	๗๐.๗๐
จันทบุรี			๔๘.๗๓	๓๕.๒๒	๔๓.๒๕	๔๔.๕๘	๔๗.๘๕	๔๓.๘๓
ปราจีนบุรี			๕๗.๗๓	๔๒.๓๐	๓๕.๗๗	๔๓.๗๘	๔๒.๓๔	๔๘.๐๐
นครราชสีมา			๘๒.๒๒	๗๗.๘๗	๗๗.๐๔	๗๐.๕๒	๘๔.๐๔	๘๗.๕๔
อุดร			๗๒.๕๒	๗๖.๘๔	๗๗.๖๘	๗๘.๕๓	๗๗.๓๒	๗๐.๕๘
รวม		๗๓.๖๓	๖๗.๗๐	๖๔.๘๓	๖๓.๐๔	๖๗.๘๗	๗๓.๓๗	๗๗.๕๗

จำนวนคดีผ่านพระราชบัญญัติเรื่องไม่ส่งเต็กเข้าเล่าเรียน
และปล่อยให้เต็กขาดการเรียน

มณฑล	จำนวนคดี	ผลที่สุด
กรุงเทพฯ	—	
อยุธยา	๓๓๒	ปรับ ๒๗ ราย เงิน ๕๘ บาท ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๘๘ ราย ภาคทัณฑ์ไว้ ๖ ราย
นครสวรรค์	๓๘	ยอมปรับโทษชั้นอำเภอทั้ง ๓๘ ราย
พิษณุโลก	๒๘	ปรับ ๒๖ ราย เงิน ๓๓๗ บาท ศาลลงโทษ ๒ ราย
พ่ายัพ	๖๐๒	ปรับ ๓ ราย เงิน ๓ บาท ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๖๐๓ ราย
นครราชสีมา	๒๒๐	ปรับทั้ง ๒๒ ราย เงิน ๖๕ บาท แต่รายหนึ่งไม่มีเงินเสีย ศาลตัดสินจำคุก ๓๕ วัน
ราชบุรี	๗๓	ปรับ ๖๗ ราย เงิน ๓๖๕ บาท ทำโทษจริง ๒ ราย ๓ ชั่วโมง ๓ ราย ๒ ชั่วโมง ๓ ราย ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๒ ราย
นครศรีธรรมราช	๓๓๐	ปรับ ๓๓๘ ราย เงิน ๒๖๔ บาท ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๓๘๐ ราย หลักฐานไม่พอ ศาลยกฟ้อง ๓ ราย
ยัตถาน	๖	ปรับ ๓ ราย เงิน ๓๒ บาท ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๓ ราย
ภูเก็ต	๔๒	ปรับ ๓๘ ราย เงิน ๓๖๕ บาท ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๔ ราย
จันทบุรี	๘	ปรับ ๒ ราย เงิน ๔ บาท ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๖ ราย
ปราจีนบุรี	๗๓	ปรับ ๓ ราย เงิน ๓๓ บาท ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๖๘ ราย
นครราชสีมา	๓,๐๘๕	ปรับ ๗๔๓ ราย เงิน ๑,๘๓๕ บาท ปรับ ๒ บาท ย่าง ๓ บาท ย่าง ๖๒ ราย ปรับ ๓ บาท ย่าง ๒ บาท ย่าง ๓๗ ราย ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๒๔๓ ราย
อุตร	๓๓๖	ปรับ ๓๓๗ ราย เงิน ๒๓๔ บาท ให้ทำงานโยธา ๗ ราย ให้ทำทัณฑ์บนไว้ ๓๒ ราย
รวม	๒,๕๕๓	

จำนวนคดีผ่านพระราชบัญญัติเรื่องเงินศึกษาพลี

มณฑล	จำนวนคดี				รวม
	ชำระเงิน ระหว่างยก	ขายทอดตลาด	จำคุก	ยังค้าง	
กรุงเทพฯ	๒	—	—	—	๒
อยุธยา	๒๓๘	๔๒๘	—	—	๖๖๖
นครสวรรค์	—	๓๘	—	—	๓๘
พิษณุโลก	—	๔๓	—	—	๔๓
พายัพ	๔๘	—	—	—	๔๘
นครชัยศรี	๓	—	—	—	๓
ราชบุรี	๓๗	๓๐	—	๓	๔๘
นครศรีธรรมราช	๘๘	๓	—	๒๓๔	๓๐๓
ยัตถาน	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	๕๓	๔๕	—	—	๙๘
จันทบุรี	๓๒	—	—	๓๖	๖๘
ปราจีนบุรี	๕๘๕	๕๖	๓	—	๖๔๔
นครราชสีมา	๕๕	๓	๓	—	๕๗
อุดร	๕๖	๕	—	—	๖๓
รวม	๓,๓๕๔	๖๐๗	๒	๒๓๓	๓,๙๙๖

๘๘
จำนวนสารวัตรศึกษา

มณฑล	มียั้งแล้ว	ขึ้นใหม่	จำหน่าย	คง
กรุงเทพ ฯ	๓	๒	—	๗
อยุธยา	๓๒๒	๒๗	๔๕	๓๐๔
นครสวรรค์	๓๔๐	๓๔	๓๓	๓๔๓
พิษณุโลก	๓๕๘	๓๕	๒๔	๓๕๐
พายัพ	๓๘๓	๒๗	๓๕	๓๘๔
นครชัยศรี	๕๗	๓๔	๓๐	๖๓
ราชบุรี	๗๕	๓๗	๒๓	๓๐๒
นครศรีธรรมราช	๔๗	๓๒	๓๓	๔๗
ปัตตานี	๓๓	—	—	๓๒
ภูเก็ต	๓๒	๒๐	๓๐	๔๒
จันทบุรี	๒๒๒	๓๓	๔	๓๓
ปราจีนบุรี	๓๓	๓๗	๓๓	๓๗
นครราชสีมา	๖๖๘	๗๔	๗๗	๖๖๕
อุดร	๒๔๒	๔๓	๓๕	๒๕๐
รวม	๓,๗๓๕	๓๓๓	๓๐๗	๓,๗๖๑

จำนวนกรรมการศึกษา

มณฑล	มียอยู่แล้ว	ขึ้นใหม่	จำหน่าย	คง
กรุงเทพ ฯ	—	—	—	—
ชัยนาท	๖๒	๓๒	๕	๖๙
นครสวรรค์	๓๖	๓	—	๓๙
พิษณุโลก	๓๕๒	๗	๓๗	๓๒๓
พยุหะ	๓๔๔	—	๗	๓๓๗
นครชัยศรี	๓๓๓	๓๓	๓๗	๓๒๗
ราชบุรี	๙๓	๓๕	๔	๓๐๒
นครสวรรค์	๔๗	๒๒	๓	๖๗
บึงคาน	๓	—	—	๓
ภูเก็ต	๓๖๒	๓	๓๒	๓๕๓
จันทบุรี	๗๐	—	๓	๖๙
ปราจีนบุรี	๓๐๓	—	๒	๙๙
นครราชสีมา	๓๒๓	๖	๔	๓๒๕
อุตร	๒	—	—	๒
รวม	๓,๓๐๗	๘๓	๙๔	๓,๒๙๖

โรงเรียนวิบูล

จำนวนโรงเรียนวิบูล จำนวนตามนี้ศึกษา

มณฑล	จำนวนโรงเรียน	ตามนี้ศึกษา						วิบูลศึกษา						รวม
		ประถม	ประถมศึกษาปีที่ ๑-๕	มัธยม	มัธยมตอนต้น	มัธยมตอนกลาง	มัธยมปลาย	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	ครูประจำวิชาพิเศษ	ครูประจำวิชาพิเศษ	ครูประจำวิชาพิเศษ	ครูประจำวิชาพิเศษ	
กรุงเทพมหานคร	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
เชียงใหม่	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
นครราชสีมา	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
พิษณุโลก	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
พิจิตร	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
นครราชสีมา	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
ราชบุรี	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
นครราชสีมา	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
ปัตตานี	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
ภูเก็ต	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
จันทบุรี	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
ปราจีนบุรี	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
นครราชสีมา	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
อุดร	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
รวม	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖	๑๖๖

หมายเหตุ จำนวนโรงเรียนที่ขึ้นแก่ตามนี้ศึกษา ถ้ารวมเข้าด้วยกันจะเห็นว่าสูงกว่าจำนวนหน่วยโรงเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะการศึกษาที่โรงเรียนแต่ละแห่งเป็นอย่างไร เช่นโรงเรียนบางแห่งมีโรงเรียนมัธยมศึกษา

ยชตจํานนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลทุกชั้นจากแก่งเมด
(ตัวเลขในวงเล็บคือยชตจํานน)

มณฑล	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา			วิทยาลัยการ			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
มณฑล	๔,๖๑๑	๓,๖๕๓	๘,๒๖๓	๖,๓๓๕	๓,๖๓๓	๙,๙๖๘	๗๐๓	๓๐๑	๑,๐๐๔	๓,๓๖๓	๓,๐๗๓	๖,๔๓๖
	๖๓๔	๓๗๑	๑,๐๐๕	๗๔๖	๔๑๑	๑,๑๕๗	๓๗	—	๓๗	๓,๓๓๖	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๗๖๖	๔๖๑	๑,๒๒๗	๔๖๓	๔๖๑	๙๒๔	๗๗	—	๗๗	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๖๓๖	๔๓๗	๑,๐๗๓	๔๗๗	๔๖๑	๙๓๘	๓๓	—	๓๓	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๗๖๖	๔๖๑	๑,๒๒๗	๔๖๓	๔๖๑	๙๒๔	๗๗	—	๗๗	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓	—	๓๓	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๖๓๖	๔๖๑	๑,๐๗๓	๔๖๓	๔๖๑	๙๒๔	๗๗	—	๗๗	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๔๖๑	๓๓๐	๗๙๑	๔๖๑	๓๓๐	๗๙๑	๓๓	—	๓๓	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๖๓๖	๔๖๑	๑,๐๗๓	๔๖๓	๔๖๑	๙๒๔	๗๗	—	๗๗	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓	—	๓๓	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๖๓๖	๔๖๑	๑,๐๗๓	๔๖๓	๔๖๑	๙๒๔	๗๗	—	๗๗	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓	—	๓๓	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๖๓๖	๔๖๑	๑,๐๗๓	๔๖๓	๔๖๑	๙๒๔	๗๗	—	๗๗	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓	—	๓๓	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๖๓๖	๔๖๑	๑,๐๗๓	๔๖๓	๔๖๑	๙๒๔	๗๗	—	๗๗	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓	—	๓๓	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๖๓๖	๔๖๑	๑,๐๗๓	๔๖๓	๔๖๑	๙๒๔	๗๗	—	๗๗	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓๐	๓๓๐	๖๖๐	๓๓	—	๓๓	๓,๓๖๓	๔,๑๖๕	๗,๔๙๑
รวม	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖
รวม	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖
รวม	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖	๓,๓๖๓	๓,๓๖๓	๖,๗๒๖

[illegible]

จำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนปีเรียน ๑
(ตัวเลขในวงเล็บคือยอดปีก่อน)

มณฑล	มัธยมปีที่ ๓			มัธยมปีที่ ๒			มัธยมปีที่ ๑			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพมหานคร	๓,๒๕๐	๓,๒๕๕	๖,๕๐๕	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๖,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๖,๐๐๐
อยุธยา	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
นครราชสีมา	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
พิษณุโลก	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
พิจิตร	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
นครราชสีมา	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
ราชบุรี	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
นครราชสีมา	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
ปัตตานี	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
ภูเก็ต	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
จันทบุรี	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
ยโสธร	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
นครราชสีมา	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
สุพรรณบุรี	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
รวม	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐

จำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล มัธยมศึกษาตอนกลาง จำนวนเป็นต้นๆ
(ตัวเลขในวงเล็บคือยอดปีก่อน)

มณฑล	มัธยมปีที่ ๕			มัธยมปีที่ ๖			มัธยมปีที่ ๗			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๘๔๐	๓๘๐	๑,๒๒๐	๖๘๘	๓๘๕	๑,๐๗๓	๗๕๕	๓๐๒	๑,๐๕๗	๒,๒๘๘	๔๖	๒,๓๓๔
ชัยภูมิ	๘๘	—	๘๘	๓๓	—	๓๓	๓๓	—	๓๓	๓๓๕	—	๓๓๕
นครสวรรค์	๔๖	๘	๕๔	๔๐	๓	๔๓	๓๖	—	๓๖	๓๐๒	๓	๓๐๕
พิจิตร	๕๗	๓	๖๐	๒๘	๔	๓๒	๒๓	—	๒๓	๓๐๖	—	๓๐๖
พายัพ	๒๓	๕	๒๘	๒๓	—	๒๓	๒๘	—	๒๘	๗๕	—	๗๕
นครราชสีมา	๓๖	๓	๓๙	๓๐	๘	๓๘	๓๘	—	๓๘	๘๕	๓	๘๘
ราชบุรี	๖๒	๘	๗๐	๓๕	๒	๓๗	๒๐	—	๒๐	๓๓๗	๓	๓๔๐
นครราชสีมา	๘๓	๘	๙๑	๕๘	—	๕๘	๓๗	—	๓๗	๓๘๗	—	๓๘๗
ยโสธร	๒๐	๒	๒๒	๘	—	๘	๔	—	๔	๓๓	—	๓๕
กาฬสินธุ์	๓๓	๖	๓๙	๒๔	—	๒๔	๓๕	—	๓๕	๘๘	—	๘๘
จันทบุรี	๘	๕	๑๓	๗	—	๗	๒	—	๒	๓๘	—	๓๘
ปราจีนบุรี	๕๘	๖	๖๔	๓๘	—	๓๘	๔๐	—	๔๐	๓๓๗	—	๓๓๗
นครราชสีมา	๓๒๗	๖	๓๓๓	๖๐	—	๖๐	๕๓	—	๕๓	๒๓๘	—	๒๓๘
อุดร	๖๒	๓	๖๕	๒๒	๔	๒๖	๓๔	—	๓๔	๘๘	—	๙๐
รวม	๓,๕๕๓	๒๕๓	๓,๘๐๖	๓,๐๘๘	๒๓๖	๓,๓๒๔	๓,๐๕๓	๓๐๒	๓,๓๕๕	๓,๗๐๕	๕๖	๓,๗๖๑
	(๓,๕๐๗)	(๒๒๗)	(๓,๗๓๔)	(๓,๐๓๗)	(๒๔๗)	(๓,๒๘๔)	(๒,๙๕๕)	(๒๒)	(๓,๐๗๗)	(๓,๕๖๘)	(๔๖)	(๓,๖๑๔)
										๒๓๖	๕๐	๒๘๖

จำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล มัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกเป็นชั้นๆ
(ตัวเลขในวงเล็บคือยอดปีก่อน)

มณฑล	มัธยมปีที่ ๗			มัธยมปีที่ ๘			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๔๓๘	๗	๔๔๖	๓๓๔	๕	๓๓๙	๗๕๓	๑๒	๗๖๕
อยุธยา	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—	—	—	—
พิจิตร	๑๓	—	๑๓	—	—	—	๑๓	—	๑๓
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ยโสธร	—	—	—	—	—	—	—	—	—
รวม	๔๓๒	๗	๔๓๙	๓๓๔	๕	๓๓๙	๗๖๖	๑๒	๗๗๘
	(๔๐๐)	(๓๑)	(๔๓๑)	(๒๗๖)	(๓๖)	(๓๑๒)	(๖๗๖)	(๒๗)	(๗๐๓)
รวม							๘๐	— ๑๕	๗๕

[illegible]

๙๘
 วิทยาลัยหนึ่งของสอนนักเรียน โรงเรียนวังมาศ

มณฑล	ปีระบ		มัธยม		วิทยาลัย		รวม	
	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน
กรุงเทพมหานคร	๒๕๕	๖,๓๔๓	๕๓๗	๓๗,๒๗๗	๖๐	๓,๓๕๒	๗๕๓	๓๓,๕๒๗
อยุธยา	๓๗	๗๕๕	๗๐๕	๓๗,๗๗๗	๒	๕๕	๗๕	๓,๗๕๐
นครสวรรค์	๔๗	๓,๒๓๕	๔๖๓	๒๐,๗๕๕	๕	๕๕	๗๕	๓,๗๕๐
พิจิตร	๓๖	๓,๐๗๓	๕๕๕	๓,๕๕๕	๓	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
พิจิตร	๕๗	๓,๓๗๕	๕๕๕	๓,๕๕๕	๓	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
นครราชสีมา	๒๕	๕๓๕	๕๕๕	๓,๕๕๕	๓	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
ราชบุรี	๕๕	๓,๓๗๕	๕๕๕	๓,๕๕๕	๓	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
นครราชสีมา	๓๒	๗๕๕	๕๕๕	๓,๕๕๕	๖	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
ปัตตานี	๓๕	๗๕๕	๕๕๕	๓,๕๕๕	๒	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
ภูเก็ต	๓๖	๗๕๕	๕๕๕	๓,๕๕๕	๓	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
ปัตตานี	๒๕	๖๓๓	๕๕๕	๓,๕๕๕	—	—	๗๕	๓,๕๕๓
ปัตตานี	๒๕	๖๓๓	๕๕๕	๓,๕๕๕	๓	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
นครราชสีมา	๕๗	๓,๓๗๕	๕๕๕	๓,๕๕๕	๕	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
อุดร	๓๕	๓,๓๗๕	๕๕๕	๓,๕๕๕	๕	๕๕	๗๕	๓,๕๕๓
รวม	๗๗๖	๒๐,๐๓๓	๓๗,๗๗๗	๓,๖๖๒	๓๒๕	๓,๖๖๒	๓๗,๗๗๗	๓,๖๖๒

หมายเหตุ: คณะกรรมการวิทยาลัย: เขาหน้เรียนวิทยาลัย: เพื่อใช้ครูแผนกวิชา

ตัวเวลามาเรียนของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล

มณฑล	เวลามาของ นักเรียนทุก โรงเรียนที่สอบ	เวลาเปิดเรียน ที่เวลา ที่เลิกเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เรียนตาม บัญชีทุกโรงเรียน เป็นรายเดือน ที่เลิกเรียน	เวลาที่ของพัก ออกตามข้อ บังคับการใช้ บัญชีเรียกข้อ	นักเรียนมา เรียนที่เลิกเรียน ร้อยละของ เวลาเต็ม
กรุงเทพฯ	๖,๐๕๖,๓๐๒	๔๖๗.๕๓	๓๔,๓๘๓.๓๐	๓๒๓,๓๐๐	๘๕.๘๒
อยุธยา	๔๘๘,๒๖๘	๔๒๒.๐๐	๓๔๔๒.๐๐	๔๔,๐๘๘	๘๖.๖๘
นครสวรรค์	๕๘๘,๕๒๓	๔๖๕.๐๐	๒๐๓๕.๐๐	๕๔,๔๐๗	๖๖.๘๔
พิษณุโลก	๕๕๕,๓๐๒	๔๔๖.๗๕	๓๖๔๗.๓๖	๖๐,๕๖๗	๘๒.๒๒
พายัพ	๖๓๓,๓๘๖	๔๐๕.๗๓	๓๖๘๓.๓๘	๔๘,๓๓๕	๘๘.๓๘
นครชัยศรี	๓๓๕,๘๘๓	๔๒๘.๐๐	๘๓๕.๐๐	๓๓,๐๓๕	๘๘.๘๐
ราชบุรี	๕๖๘,๓๔๓	๔๓๓.๐๐	๓๖๗๕.๐๐	๓๓,๕๓๘	๘๕.๕๗
นครศรีธรรมราช	๕๗๘,๖๓๔	๔๓๓.๐๐	๓๖๓๓.๕๔	๔๓,๘๘๐	๘๘.๒๕
ปัตตานี	๒๓๗,๕๒๐	๔๓๓.๐๐	๘๘๐.๐๐	๘,๗๔๗	๖๐.๓๓
ภูเก็ต	๓๔๓,๘๓๔	๔๔๓.๘๒	๓๐๘๗.๘๒	๓๓,๐๗๘	๗๖.๐๗
จันทบุรี	๒๘๐,๐๖๘	๔๐๗.๐๐	๘๓๗.๐๐	๓๗,๘๗๖	๘๒.๓๘
ปราจีนบุรี	๔๒๓,๖๘๕	๔๔๓.๐๐	๓๓๒๗.๐๐	๓๓,๕๖๖	๘๓.๐๓
นครราชสีมา	๓,๓๔๘,๒๔๐	๔๐๐.๘๖	๔๖๔๕.๐๐	๓๓,๓๔๘	๗๗.๐๔
อุดร	๖๔๐,๘๗๕	๔๓๗.๘๘	๓๘๗๕.๔๐	๘๘,๒๒๓	๘๗.๖๓

ยอดจำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลที่สอบได้

มณฑล	สามัญศึกษา				วิสามัญศึกษา				รวม
	ประถม		มัธยม		วิชาสอบ		วิชาสอบ		
	เข้าสอบ	ได้	เข้าสอบ	ได้	เข้าสอบ	ได้	เข้าสอบ	ได้	
กรุงเทพฯ	๕,๔๐๕	๔,๗๓๓	๗,๖๐๖	๖,๔๐๗	๗๔,๒๕๕	๗๔,๒๕๕	๔๖๒	๓๗๔	๓๗๔,๔๗๓
อยุธยา	๗๓๒	๖๐๗	๖๔๔	๕๐๓	๗๗,๗๗๐	๗๗,๗๗๐	๓๖	๒๖	๓๖๓,๗๗๐
นครสวรรค์	๗๓๓	๗๕๗	๓๗๖	๒๕๗	๖๗,๖๕๕	๖๗,๖๕๕	๓๕	๒๕	๓๖๓,๗๕๕
พิษณุโลก	๕๖๕	๔๓๕	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
พิจิตร	๗๕๗	๖๐๓	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
นครราชสีมา	๓๐๐	๒๖๒	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
ราชบุรี	๗๓๒	๖๐๗	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
นครราชสีมา	๖๒๐	๕๓๓	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
ปัตตานี	๓๐๕	๒๖๒	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
ภูเก็ต	๓๓๕	๒๖๒	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
จันทบุรี	๓๗๕	๓๐๐	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
ปราจีนบุรี	๔๕๓	๓๗๖	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
นครราชสีมา	๓,๖๒๒	๓,๐๐๐	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
อุดร	๖๗๕	๕๕๓	๕๖๕	๔๓๕	๗๓,๗๕๕	๗๓,๗๕๕	๖๓	๓๓	๓๖๓,๗๕๕
รวม	๓๓,๗๕๕	๒๘,๖๖๖	๓๓,๗๕๕	๒๘,๖๖๖	๓๓,๗๕๕	๒๘,๖๖๖	๓๓,๗๕๕	๒๘,๖๖๖	๓๓,๗๕๕

[illegible][illegible]

[illegible]

[illegible]

จำนวนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลที่สอบได้ได้มัธยมตอนปลาย

มณฑล	มัธยมปีที่ ๗						มัธยมปีที่ ๘						รวม						ไ้ร้อยละ ละ
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		
	เข้า สอบ	ไ้	เข้า สอบ	ไ้	เข้า สอบ	ไ้	เข้า สอบ	ไ้	เข้า สอบ	ไ้	เข้า สอบ	ไ้	เข้า สอบ	ไ้	เข้า สอบ	ไ้	เข้า สอบ	ไ้	
กรุงเทพฯ	๔๓๘	๒๕๘	๔๗	๓๘	๔๖๖	๒๙๖	๓๒๘	๒๗๐	๓๒	๘	๓๔๖	๒๗๘	๗๔๘	๕๒๘	๘๕	๔๗	๘๐๗	๕๗๖	๗๓.๓๘
อยุธยา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พิษณุโลก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พายัพ	๓๓	๓๐	-	-	๓๓	๓๐	-	-	-	-	-	-	๓๓	๓๐	-	-	๓๓	๓๐	๗๖.๘๗
นครชัยศรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ราชบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นครศรีธรรมราช	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปัตตานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภูเก็ต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จันทบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปราจีนบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นครราชสีมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อุดร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๔๓๒	๒๖๘	๔๗	๓๘	๔๗๘	๓๐๘	๓๒๘	๒๗๐	๓๒	๘	๓๔๖	๒๗๘	๗๖๓	๕๓๘	๘๘	๔๗	๘๒๐	๕๘๖	
ไ้ร้อยละ	๖๒.๒๗		๘๒.๘๘		๖๔.๓๐		๘๒.๐๗		๖๖.๖๗		๘๓.๕๒		๗๐.๘๓		๗๘.๖๖		๗๓.๔๖		

ยอดเงินรับและจ่ายโรงเรียนรัฐบาลนอกจากเงินหลวง

มณฑล	เงินเหลือคึกกักอื่น		ได้รับยกกัน		รวม		จ่ายในคึกกัก		คงเหลือ	
	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
กรุงเทพฯ	๓,๕๐,๐๗๐	๘๓	๓๓๓,๐๕๐	—	๖๖๓,๑๒๐	๘๓	๒๕๘,๓๓๕	๔๕	๔๐๔,๗๘๕	๓๘
อยุธยา	๕,๓๖๓	๖๓	๓๔,๖๒๗	๕๓	๓๙,๙๙๐	๑๒	๓๒,๙๕๕	๖๘	๗,๐๓๕	๔๔
นครสวรรค์	๖,๖๓๘	๘๔	๘,๐๓๖	๘๓	๑๔,๖๗๔	๗๗	๘,๓๔๔	๔๘	๗,๓๓๐	๒๙
พิษณุโลก	๕,๘๖๗	๗๘	๓๓,๘๖๘	๖๘	๓๙,๗๓๖	๔๗	๘,๘๒๒	๘๒	๓๐,๙๑๔	๖๕
พยุหะ	๗๐๓	๐๗	๓๘,๓๓๖	๐๓	๓๙,๐๓๙	๐๘	๓๖,๔๔๐	๓๓	๓,๖๐๖	๗๕
นครราชสีมา	๘๖๘	๐๗	๕,๖๓๘	๒๘	๖,๕๐๖	๓๕	๔,๒๒๐	๓๕	๒,๒๘๖	—
ราชบุรี	๒,๗๘๘	๗๐	๓๔,๐๕๗	๒๗	๓๖,๘๔๖	๙๗	๓๔,๓๖๘	๓๗	๒,๔๗๘	๖๐
นครสวรรค์	๓๘,๔๕๐	๖๓	๓๘,๐๗๐	—	๗๖,๕๒๐	๖๓	๓๗,๒๐๔	๘๘	๓๙,๓๑๖	๗๓
ปัตตานี	๔๕๕	๖๘	๓,๒๒๗	๑๒	๓,๖๘๒	๘๐	๗๓๘	๔๘	๒,๙๔๔	๓๓
ภูเก็ต	๓,๕๓๕	๓๖	๓๗,๓๓๖	๖๕	๓๘,๘๗๑	๑๐๑	๓๗,๓๓๖	๖๕	๑,๕๓๕	๓๖
รัตนบุรี	๓,๘๓๘	๘๕	๕,๘๘๕	๘๗	๙,๗๒๓	๗๒	๕,๔๕๔	๘๐	๔,๓๖๙	๙๒
ปราจีนบุรี	๘๘๘	๘๓	๓๓,๔๓๐	๗๒	๓๔,๓๑๘	๕๕	๓๓,๔๐๒	๘๗	๑,๐๐๖	๕๗
นครราชสีมา	๗,๐๗๒	๘๓	๓๖,๓๘๘	๗๘	๔๓,๔๖๐	๖๑	๓๗,๓๓๕	๘๘	๖,๑๒๖	๗๒
อุดร	๒,๕๓๘	๘๖	๗,๓๘๖	๔๐	๙,๙๒๔	๓๖	๗,๓๘๕	๓๓	๒,๕๓๙	๓๕
รวม	๔๐๘,๒๖๘	๘๘	๔๖๓,๘๘๓	๒๕	๘๗๒,๑๕๑	๒๓	๓๘๘,๖๗๗	๓๕	๔๘๓,๔๗๓	๘๘

[illegible]

จำนวนเงินรายจ่ายโรงเรียนรัฐบาลนอกจากนี้

หมวด	เงินเคียนคง		เงินเคียนสมยอม			เงินเคียนถาวรโรงเรียน			ค่าใช้สอย และ เบ็ดเตล็ดอื่นๆ		ค่าพาหนะ		รวม
	จำนวน คง	บาท	จำนวน คน	บาท	สต.	จำนวน คน	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	
ครูประจำตัว	๓๐๓	๓,๔๗๗.๐๐	๒	๑๑	๒๑	๓๗๕	๔,๔๖๔.๕๗	๕๓	๕๕,๖๔๕.๐๐	๓๕	๕๕,๖๔๕.๐๐	๓๕	๕๕,๖๔๕.๐๐
อำนวยการ	๔๒	๕,๓๓๕.๐๐	—	—	—	๓๓	๒,๕๖๒.๐๐	—	๓,๕๓๕.๐๐	๑๕	๓,๕๓๕.๐๐	๑๕	๓,๕๓๕.๐๐
นครบาล	๓๕	๓,๕๕๕.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
พิเศษโต	๓๕	๓,๕๕๕.๐๐	๓	๑๕	๒๑	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
พว	๓๓	๔,๔๔๔.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
นครบาล	๑	๒,๓๓๕.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
ราช	๔๐	๕,๓๓๕.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
นครบาล	๓๒	๔,๔๔๔.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
นครบาล	—	—	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
นครบาล	๒	๕,๓๓๕.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
นครบาล	๑	๒,๓๓๕.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
นครบาล	๒๐	๕,๓๓๕.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
นครบาล	๓๕	๓,๕๕๕.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
นครบาล	๓๓	๔,๔๔๔.๐๐	—	—	—	—	—	—	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐	๑๕	๒,๕๖๒.๐๐
รวม	๕๔๓	๒,๓๓๕.๐๐	๕	๑๕	๒๑	๕	๒,๓๓๕.๐๐	๒๑	๒,๓๓๕.๐๐	๑๕	๒,๓๓๕.๐๐	๑๕	๒,๓๓๕.๐๐

ถ้านักเรียนโรงเรียนรัฐบาลคนหนึ่งต้องเสียค่าสอนปีหนึ่ง

มณฑล	จำนวนนักเรียน	จำนวนเงิน		ตัวคนละ	
		บาท	สต.	บาท	สต.
กรุงเทพฯ	๓๔,๗๐๑	๖๘๘,๑๔๕	๘๖	๔๖	๘๘
อยุธยา	๓,๘๐๖	๓๔,๕๗๔	๘๓	๓๘	๓๔
นครสวรรค์	๓,๗๗๓	๒๖,๒๒๐	๗๗	๓๔	๗๘
พิษณุโลก	๓,๖๒๓	๓๐,๔๘๓	๗๖	๓๘	๘๓
พายัพ	๓,๗๗๐	๖๓,๒๕๒	๘๘	๓๔	๖๓
นครราชสีมา	๘๕๓	๒๓,๐๐๓	๘๖	๒๖	๘๗
ราชบุรี	๓,๗๒๐	๓๐,๘๘๕	๕๓	๓๗	๘๖
นครจักรวรรดิ	๓,๖๖๔	๔๖,๓๒๗	๓๘	๒๗	๘๔
ปัตตานี	๓,๐๒๕	๓๘,๕๖๓	—	๓๘	๓๓
ภูเก็ต	๓,๓๘๔	๒๖,๐๕๘	๗๘	๒๒	๐๓
จันทบุรี	๘๓๗	๓๓,๖๖๐	๕๕	๓๖	๓๒
ปราจีนบุรี	๓,๓๗๓	๒๐,๓๕๓	๐๒	๓๗	๓๘
นครราชสีมา	๔,๖๔๕	๗๔,๗๕๔	๘๖	๓๖	๐๘
อุดร	๓,๘๘๘	๒๘,๐๒๔	๓๕	๓๔	๕๒
รวม	๓๖,๗๖๘	๓,๓๒๔,๓๓๔	๔๒	๓๐	๕๘

ถัวเงินเดือนครูโรงเรียนรัฐบาล

มณฑล	จำนวนครู	เงินหลวง		เงินรายได้		รวม		ถัวคนหนึ่งได้	
		บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
กรุงเทพ ฯ	๗๕๑	๕๔๐,๔๓๘	๖๘	๓๔๘,๗๐๖	๓๘	๖๘๘,๑๔๔	๘๖	๗๖	๔๗
อยุธยา	๘๔	๓๖,๒๖๐	—	๘,๓๓๔	๘๓	๓๔,๕๒๖	๘๓	๓๔	๓๐
นครสวรรค์	๗๔	๒๒,๖๓๕	๗๐	๓,๕๘๕	๐๗	๒๖,๒๒๐	๗๗	๒๘	๕๓
พิษณุโลก	๗๒	๒๖,๗๐๓	๘๘	๓,๗๘๘	๘๘	๓๐,๔๙๑	๗๖	๓๕	๒๘
พายัพ	๓๓๗	๕๕,๘๓๓	๗๒	๕,๔๔๓	๒๖	๖๑,๒๕๒	๙๘	๔๓	๖๓
นครชัยศรี	๔๔	๒๐,๖๖๔	๘๖	๒,๓๓๗	—	๒๓,๐๐๑	๘๖	๔๓	๕๖
ราชบุรี	๘๓	๒๒,๕๔๒	๔๘	๘,๓๔๓	๐๒	๓๐,๘๘๕	๕๐	๒๗	๖๘
นครศรีธรรมราช	๘๖	๔๓,๓๘๓	๓๘	๔,๘๒๕	—	๔๘,๒๐๘	๓๘	๔๔	๘๘
ยศตาน	๕๓	๓๘,๕๖๓	—	—	—	๓๘,๕๖๓	—	๒๘	๓๘
ภูเก็ต	๖๖	๒๕,๓๗๒	๕๐	๘๘๖	๒๘	๒๖,๐๕๘	๗๘	๓๒	๘๐
จันทบุรี	๓๘	๘,๗๕๐	๕๕	๓,๘๓๐	—	๑๒,๖๖๐	๕๕	๒๘	๓๘
ปราจีนบุรี	๕๓	๑๒,๕๔๕	๘๒	๗,๘๐๗	๒๐	๒๐,๓๕๓	๐๒	๓๓	๒๖
นครราชสีมา	๓๘๗	๖๔,๓๒๕	๐๓	๑๐,๔๒๘	๘๓	๗๔,๗๕๔	๘๖	๓๓	๓๓
อุดร	๘๓	๒๖,๐๕๗	๕๖	๒,๘๖๖	๕๘	๒๘,๙๒๓	๑๕	๒๘	๑๔
รวม	๓,๘๐๐	๘๓๒,๘๖๒	๒๗	๒๓๓,๔๕๒	๑๕	๑,๐๖๖,๓๑๔	๔๒	๕๒	๐๕

โรงเรียนราชบุรี

จำนวนโรงเรียนราชบุรี จำแนกตาม

มณฑล	จำนวนโรงเรียน	สามัญศึกษา					ศึกษา					รวม			
		ประถม	ประถม/มัธยม	มัธยมตอนต้น	มัธยมตอนกลาง	มัธยมตอนปลาย	สวนกุหลาบ	ศาสนา	ครู	สงฆ์	ภาษาไทย		ภาษาจีน	โรงเรียนเอกชน	โรงเรียนเอกชน
กรุงเทพมหานคร	๖๔๗	๔๗๕	๕๓	—	—	๕	๒	๒	—	—	๗๕	๓๓	๖	๓	๖๗๕
อยุธยา	๕๓	๕๓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๕๓
นครสวรรค์	๓๗	๓๗	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓๗
พิษณุโลก	๓๒	๓	๓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓๒
พิจิตร	๓๕	๓๐	๕	—	—	๓	—	—	—	—	—	—	—	—	๓๕
นครราชสีมา	๓๕	๗	๕	๕	๓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓๐
ราชบุรี	๓๓	๒๒	๗	๔	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓๓
นครราชสีมา	๒๐	๓๗	๓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๒๕
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	๓๒	๗	๕	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓๒
จันทบุรี	๗	๗	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๗
ปราจีนบุรี	๕๕	๕๒	๓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๕๕
นครราชสีมา	๗	๗	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๗
อุดร	๓	๒	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๓
รวม	๕๐๓	๗๐๖	๗๓	๗๕	๒๓	๕	๒	๒	๓	—	๗๕	๓๓	๖	๓	๗๕๖

ยอดจำนวนนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ทุกชั้น จำแนกเป็นมณฑล

มณฑล	สามัญศึกษา						วิสามัญศึกษา			ช	รวม	
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา			ชาย	หญิง	รวม			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม						
กรุงเทพมหานคร	๓๒,๕๓๖	๗,๙๒๓	๔๐,๔๕๙	๒,๓๗๒	๖๕๖	๓,๐๒๘	๓,๔๖๘	๒๖๓	๓,๗๓๑	๓๖,๙๐๔	๘,๑๘๒	๔๕,๐๘๖
อยุธยา	๘๖๖	๖๖๗	๑,๕๓๓	—	—	—	—	—	—	๘๖๖	๖๖๗	๑,๕๓๓
นครสวรรค์	๒๘๘	๓๖๘	๖๕๖	๓๒	—	๓๒	—	—	—	๓๒๐	๓๖๘	๖๘๘
พิจิตร	๔๔๔	๓๘๓	๘๒๗	๓๕	๓๘	๗๓	—	—	—	๔๗๙	๔๒๑	๙๐๐
พยุหะ	๘๘๖	๕๕๕	๑,๔๔๑	๒๘๘	๓๓๒	๖๒๐	—	—	—	๑,๑๖๔	๘๘๗	๒,๐๕๑
นครราชสีมา	๕๘๘	๒๘๘	๘๗๖	๖๗	๓๓	๑๐๐	๗	—	๗	๖๐๕	๓๒๖	๙๓๑
ราชบุรี	๓,๓๕๐	๔๘๓	๓,๘๓๓	๒๓	๓๘	๖๑	๕๗๖	—	๕๗๖	๓,๘๕๖	๕๒๑	๔,๓๗๗
นครศรีธรรมราช	๖๘๘	๒๗๕	๙๖๓	๒๓	๓๕	๕๘	—	—	—	๖๙๖	๓๑๐	๑,๐๐๖
ยโสธร	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
อุบลราชธานี	๘๘๘	๒๗๘	๑,๑๖๖	๗๘	๓๓	๑๑๑	—	—	—	๑,๐๘๘	๓๑๑	๑,๓๙๙
นนทบุรี	๓๗๓	๓๐๒	๖๗๕	—	—	—	—	—	—	๓๗๓	๓๐๒	๖๗๕
ปราจีนบุรี	๓,๒๕๘	๔๗๐	๓,๗๒๘	—	—	—	—	—	—	๓,๒๕๘	๔๗๐	๓,๗๒๘
นครราชสีมา	๓๓๖	๓๓๓	๖๖๙	—	—	—	—	—	—	๓๓๖	๓๓๓	๖๖๙
อุดร	๘๘	๒๘	๑๑๖	—	—	—	๘	—	๘	๘๘	๒๘	๑๑๖
รวม	๕๐,๒๒๘	๑๒,๕๓๓	๖๒,๗๖๑	๕,๗๐๘	๙๘๘	๖,๖๙๖	๔,๐๔๔	๒๖๓	๔,๓๐๗	๕๔,๗๖๖	๑๓,๕๒๑	๖๘,๒๘๗

จำนวนนักเรียนโรงเรียนราชวิถี ประจำปี ๒๕๖๑

หมวด	ประถมศึกษา ๑			ประถมศึกษา ๒			ประถมศึกษา ๓			มัธยมศึกษา		มัธยมศึกษา		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	รวม
กรุงเทพมหานคร	๓,๐๖๕	๒,๖๐๓	๕,๖๖๘	๓,๖๖๘	๒,๖๐๓	๖,๒๗๑	๔,๖๖๘	๒,๖๐๓	๗,๒๗๑	—	—	—	๔,๖๖๘	๗,๒๗๑
ขอนแก่น	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
นครราชสีมา	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
พิษณุโลก	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
พิจิตร	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
นครราชสีมา	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
ราชบุรี	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
นครราชสีมา	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
ขอนแก่น	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
ภูเก็ต	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
นนทบุรี	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
ปทุมธานี	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
นครราชสีมา	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
สุพรรณบุรี	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	๖๖๖	๕๖๖	๑,๒๓๒	—	—	—	๖๖๖	๑,๒๓๒
รวม	๓,๐๖๕	๒,๖๐๓	๕,๖๖๘	๓,๖๖๘	๒,๖๐๓	๖,๒๗๑	๔,๖๖๘	๒,๖๐๓	๗,๒๗๑	๓๐	—	๓๐	๓๐	๓๐

จำนวนนักเรียนโรงเรียนราชวิถี มัธยมศึกษาตอนต้น

๑๗

มณฑล	มัธยมศึกษา ๓			มัธยมศึกษา ๒			รวม	รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพมหานคร	๓,๖๐๔	๒,๕๖๐	๖,๑๖๔	๕,๕๔๗	๓,๔๕๖	๙,๐๐๓	๑๕,๑๖๗	๓,๖๔๕	๕,๐๑๖	๘,๖๖๑
นนทบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	๓๒๓	—	๓๒๓	—	—	—	๓๒๓	๓๒๓	—	๓๒๓
พิษณุโลก	๓๒๓	๖	๓๒๙	๓๒๓	๓๐๗	๖๓๐	๖๓๐	๓๒๓	๓๐๗	๖๓๐
พิจิตร	๑๕	๔๔	๕๙	๕๙	๑๕	๗๔	๗๔	๑๕	๔๔	๕๙
พิจิตร	๓๖๐	๒๓	๓๘๓	—	—	—	๓๘๓	๕๑	๒๓	๗๔
ราชบุรี	๓๗	๗	๔๔	๕	๕	๑๐	๕๔	๒๓	๕	๒๘
นครราชสีมา	๓๕	๓๕	๗๐	๒๓	๓๒	๕๕	๑๒๕	๒๓	๒๘	๕๑
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	๔๔	๓๕	๗๙	๒๗	๑	๒๘	๑๐๗	๗๑	๓๓	๑๐๔
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
รวม	๓,๖๔๕	๓,๖๕๕	๗,๓๐๐	๖,๖๐๕	๓,๕๖๗	๑๐,๑๗๒	๑๗,๔๗๒	๖,๖๖๑	๕,๐๑๖	๑๑,๖๗๗

จำนวนนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ นัยมทยนาถาง

หมวด	มัธยมศึกษา ๔			มัธยมศึกษา ๕			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพมหานคร	๓๑๗	๔๗	๓๖๔	๓๕๓	๓๗	๓๙๐	๕๓๗	๓๑๗	๘๕๔
เชียงใหม่	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พิษณุโลก	๓	๒	๕	-	-	-	๓	๒	๕
พิจิตร	๓๗	๒๐	๕๗	๓๕	๗	๔๒	๗๒	๓๖	๑๐๘
นครราชสีมา	๗	-	๗	-	-	-	๗	-	๗
ราชบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นครศรีธรรมราช	๒	๗	๙	-	-	-	๒	๗	๙
ปัตตานี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภูเก็ต	-	๒	๒	-	-	-	-	๒	๒
จันทบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปราจีนบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นครราชสีมา	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อุดร	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓๖๗	๗๖	๔๔๓	๓๘๘	๔๖	๔๓๔	๘๕๕	๓๖๕	๑๒๒๐

จำนวนนักเรียนโรงเรียนราษฎร มัธยมตอนปลาย จำแนกเป็นชั้นๆ

มณฑล	มัธยมปีที่ ๗			มัธยมปีที่ ๘			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๔๗	๒๐	๖๗	๓๖	๓๒	๖๘	๘๓	๓๒	๑๑๕
อยุธยา	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—	—	—	—
พยุหะ	๘	—	๘	๒	—	๒	๑๑	—	๑๑
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—	—	—	—
สมุทร	—	—	—	—	—	—	—	—	—
รวม	๕๖	๒๐	๗๖	๓๘	๓๒	๗๐	๙๔	๓๒	๑๒๖

ประเภท	ประจวบ			ชุมพร			ภูเก็ต			รวม
	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	จำนวน	มูลค่า		
ประจวบ	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
ภูเก็ต	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	
	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑	๑๑	๑๑,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	

เวลาที่มาเรียนของนักเรียนโรงเรียนราษฎร

มณฑล	เวลาที่มาของ นักเรียนทุก โรงเรียนที่สอบ	เวลาเปิดเรียน ที่เวลา ที่ศึกษา	จำนวนนักเรียน ที่เรียนตาม บัญชีทุกโรงเรียน เป็นรายเดือน ที่ศึกษา	เวลาที่ต้องหัก ออกจากข้อ บังคับการใช้ บัญชีเรียกข้อ	นักเรียนมา เรียนที่ศึกษา ร้อยละของ เวลาเต็ม
กรุงเทพฯ	๘,๕๔๘,๒๗๔	๔๔๕.๗๐	๒๔๗๗.๗๗	๔๓๗,๓๓๘	๘๐.๕๘
อยุธยา	๔๐๔,๘๘๔	๒๕๒.๐๐	๒๕๐๕.๐๐	๓๐,๘๔๘	๖๕.๒๘
นครสวรรค์	๓๐๐,๖๘๕	๒๐๔.๐๐	๘๔๗.๐๐	๓,๓๔๕	๕๘.๓๕
พิษณุโลก	๓๘๘,๐๘๒	๔๐๘.๐๘	๖๐๓.๗๐	๖,๓๒๓	๘๒.๗๔
พ่ายัพ	๓๕๗,๕๗๕	๓๘๕.๓๓	๓๐๘๔.๓๘	๓๘,๒๘๓	๓๘.๖๐
นครราชสีมา	๒๘๕,๘๔๘	๓๗๕.๐๐	๘๐๒.๐๐	๒๓,๖๘๖	๘๔.๐๗
ราชบุรี	๗๓๗,๘๔๒	๕๔๓.๐๐	๓๖๗๓.๐๐	๓๘,๗๒๔	๘๓.๓๔
นครศรีธรรมราช	๒๕๓,๒๓,๓	๓๒๗.๗๕	๓๐๐๕.๖๓	๓๓,๕๒๗	๗๓.๖๐
ปัตตานี	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	๓๗๓,๕๓๘	๔๗๓.๘๓	๓๓๘๓.๖๖	๒๘,๕๗๕	๖๘.๗๔
จันทบุรี	๘๖๐,๖๘	๔๕๐.๐๐	๒๖๘.๐๐	๕,๗๓๒	๗๔.๘๓
ปราจีนบุรี	๗๓๔,๗๔๕	๔๔๖.๐๐	๓๗๒๘.๐๐	๒๘,๘๗๗	๘๘.๓๘
นครราชสีมา	๓๓๘,๓๗๗	๓๔๗.๔๒	๔๔๘.๐๐	๒,๗๖๔	๘๐.๘๖
อุดร	๒๘๘,๘๗๗	๔๓๓.๐๐	๓๓๐.๐๔	๖,๘๓๗	๗๓.๘๘

[illegible][illegible]

ยอดจำนวนนักเรียนโรงเรียนราชบุรี ที่สอบไล่ได้

มณฑล	สามัญศึกษา				วิสามัญศึกษา			
	ประถม		มัธยม		เข้าสอบ		ได้	
	เข้าสอบ	ได้	ได้ร้อยละ	เข้าสอบ	ได้	ได้ร้อยละ	เข้าสอบ	ได้ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	๓,๓๐๐	๒,๔๓๒	๗๓.๖๖	๗๕๖	๖๒๓	๘๒.๓๖	๓,๓๐๐	๒,๔๓๒
ฉะเชิงเทรา	๓,๔๖๗	๒,๖๖๗	๗๖.๖๖	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	๔,๔๔๔	๓,๓๓๓	๗๕.๐๐	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	๓,๓๓๓	๒,๖๖๖	๗๙.๖๖	๕๕๕	๔๔๔	๘๐.๐๐	๓,๓๓๓	๒,๖๖๖
พิจิตร	๗๗๗	๕๕๕	๗๑.๓๓	๕๕๕	๔๔๔	๘๐.๐๐	๗๗๗	๕๕๕
นครราชสีมา	๒,๒๒๒	๑,๕๕๕	๗๐.๐๐	๖๖๖	๕๕๕	๘๓.๓๓	๒,๒๒๒	๑,๕๕๕
ราชบุรี	๓,๓๓๓	๒,๖๖๖	๗๙.๖๖	๕๕๕	๔๔๔	๘๐.๐๐	๓,๓๓๓	๒,๖๖๖
นครราชสีมา	๓,๓๓๓	๒,๖๖๖	๗๙.๖๖	๕๕๕	๔๔๔	๘๐.๐๐	๓,๓๓๓	๒,๖๖๖
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	๓,๓๓๓	๒,๖๖๖	๗๙.๖๖	๕๕๕	๔๔๔	๘๐.๐๐	๓,๓๓๓	๒,๖๖๖
จันทบุรี	๕๕๕	๔๔๔	๘๐.๐๐	—	—	—	—	—
ประจวบคีรีขันธ์	๒,๒๒๒	๑,๕๕๕	๗๐.๐๐	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	๔,๔๔๔	๓,๓๓๓	๗๕.๐๐	๖๖๖	๕๕๕	๘๓.๓๓	๔,๔๔๔	๓,๓๓๓
อุดร	๖	๕	๘๓.๓๓	๖	๕	๘๓.๓๓	๖	๕
รวม	๕,๕๕๕	๔,๔๔๔	๘๐.๐๐	๓,๓๓๓	๒,๖๖๖	๘๐.๐๐	๕,๕๕๕	๔,๔๔๔

จำนวนนักเรียนโรงเรียนราษฎรที่สอบไล่ได้มัธยมตอนปลาย

มณฑล	มัธยมปีที่ ๗						มัธยมปีที่ ๘						รวม						ได้ร้อยละ
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		
	เข้า สอบ	ได้	เข้า สอบ	ได้	เข้า สอบ	ได้	เข้า สอบ	ได้	เข้า สอบ	ได้	เข้า สอบ	ได้	เข้า สอบ	ได้	เข้า สอบ	ได้	เข้า สอบ	ได้	
กรุงเทพฯ	๑๒	๑๒	๒๐	๑๔	๓๒	๒๖	๒๒	๑๘	๒๕	๒๒	๔๗	๔๐	๓๔	๓๐	๔๕	๓๖	๗๙	๖๖	๘๓.๕๔
อยุธยา	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
พายัพ	๘	๖	—	—	๘	๖	๒	๒	—	—	๒	๒	๑๓	๘	—	—	๑๓	๘	๗๒.๗๓
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
รวม	๒๓	๑๘	๒๐	๑๔	๔๓	๓๒	๒๔	๒๐	๒๕	๒๒	๔๗	๔๒	๔๕	๓๘	๔๕	๓๖	๘๐	๗๔	
ได้ร้อยละ	๘๕.๗๓		๗๐.๐๐		๗๘.๐๕		๘๓.๓๓		๘๘.๐๐		๘๕.๗๓		๘๔.๔๔		๘๐.๐๐		๘๒.๒๒		

ประเภท	กรมทนาย											
	ภาค ๑				ภาค ๒				รวม			
	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม	
นางสาว	เข้า	ไป	รวม		เข้า	ไป	รวม		เข้า	ไป	รวม	
	...	...	...		...	...	...		...	...	...	
นาย	เข้า	ไป	รวม		เข้า	ไป	รวม		เข้า	ไป	รวม	
	...	...	...		...	...	...		...	...	...	
รวม	...	...	...		...	...	...		...	...	...	
	...	...	...		...	...	...		...	...	...	

จำนวนครูและนักเรียนโรงเรียนราษฎรที่เป็นชาติอื่น

มณฑล	รวมทุก ๆ ชาติ					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพ	๓,๖๓	๖๖	๓,๖๙๗	๓,๖๙๓	๓,๐๓๖	๔,๗๐๙
อยุธยา	๒๔	๓	๒๗	๕๙๗	๓๕๓	๙๕๐
นครสวรรค์	๒	—	๒	๕	—	๕
พิษณุโลก	๗	—	๗	๗๓	๓๓	๑๐๖
พยุหะ	๒๐	๕	๒๕	๒๗	๓๕	๖๒
นครชัยศรี	๓๓	๒	๓๕	๒๐	๗	๒๗
ราชบุรี	๒๗	๒	๒๙	๓๙๖	๕๗	๔๕๓
นครศิริธรรมราช	๓๕	๓	๓๘	๓๗๗	๗๗	๔๕๔
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	๓๒	—	๓๒	๓๙	๔	๔๓
จันทบุรี	๓	—	๓	๗๒	๓๓	๑๐๕
ปราจีนบุรี	๓๓	๔	๓๗	๓๕๐	๖๒	๔๑๒
นครราชสีมา	๓๒	—	๓๒	๓๖๕	๔๗	๔๑๒
อุดร	๒	—	๒	๒	—	๒
รวม	๓,๒๙๗	๗๓	๔,๓๗๐	๕,๒๓๗	๓,๕๖๓	๘,๘๐๐

หมายเหตุ

จำแนกเป็นชาติๆดังต่อไปนี้

มณฑล	ชาติน					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๘๓	๓๗	๑๒๐	๒,๖๖๔	๗๒๓	๓,๓๘๕
ชัยภูมิ	๑๑	—	๑๑	๒๕๐	๔๐	๒๙๐
นครสวรรค์	๒	—	๒	๕	—	๕
พิษณุโลก	๘	—	๘	๘๓	๑๓	๙๔
พายัพ	๑๑	๑	๑๒	๒	๑	๓
นครราชสีมา	๑๑	๑	๑๒	๒๐	๗	๒๗
ราชบุรี	๒๕	๑	๒๖	๑,๘๖๖	๕๗	๒,๐๕๔
นครศรีธรรมราช	๑๕	—	๑๕	๑,๗๗	๗๗	๒,๕๕๕
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	๑๒	—	๑๒	๑๗	๔	๒๓
จันทบุรี	๓	—	๓	๗๒	๑๑	๘๓
ปราจีนบุรี	๒๔	๑	๒๕	๑๕๐	๖๒	๒๑๒
นครราชสีมา	๑๒	—	๑๒	๑๖๕	๔๗	๒๑๒
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	๒๒๗	๔๑	๒๖๘	๓,๗๑๒	๑,๐๔๓	๔,๗๕๓

สถิตชาตต่างๆนี้ บางชาตมีแต่นักเรียนไม่มีครู บางชาตมีแต่ครูไม่มีนักเรียน อาจทำให้ลงไม่ได้
 ๒๕๔ ๖ ๖๕ ๕ สอนและเรียนอยู่ในโรงเรียนชาตชน.

มณฑล	ชาติญวน					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๒	—	๒	๖๖๔	๓๗๔	๑๐๓๘
อยุธยา	๕	๓	๘	๑๕๐	๓๗	๑๘๗
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	—	—	—	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศิริธรรมราช	—	—	—	—	—	—
๔ บัณฑิต	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	๑	๑	๒	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุทธร	—	—	—	๒	—	๒
รวม	๘	๔	๑๒	๘๑๖	๔๑๓	๑,๐๒๙

มณฑล	ชาติเขมร					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	—	—	—	๔๒	๒๐	๖๒
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	—	—	—	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
ยัตตาน	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุตร	—	—	—	—	—	—
รวม	—	—	—	๔๒	๒๐	๖๒

มณฑล	ชาติพม่า					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพ	—	๑	๑	๓๐	๓๑	๖๑
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	๑	—	๑	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	๑	๑	๒	๓๐	๓๑	๖๑

มณฑล	ชาติแขก					
	ทวิ			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๒๕	๒	๒๗	๒๘๓	๘๒	๓๖๕
ชัยยา	๖	—	๖	๓๘๘	๗๒	๔๖๐
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	๓	—	๓	๒๖	๓๔	๕๐
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
仁ทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
ชุกร	—	—	—	—	—	—
รวม	๓๒	๒	๓๔	๕๓๕	๑๖๘	๖๘๓

มณฑล	ชาติไทย					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๑	—	๑	๓๘	๕	๔๓
ชัยยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	๑	—	๑	๓๘	๕	๔๓

มณฑล	ชาติฝรั่งเศส					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๓๘	๒๓	๕๐	—	—	—
อยุธยา	๒	—	๒	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	—	—	—	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	๓	—	๓	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	๕	๒	๗	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	๒	—	๒	—	—	—
รวม	๓๐	๒๓	๕๓	—	—	—

มณฑล	ชาติไทย					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๑๓	—	๑๓	—	—	—
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พิจิตร	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
๔-๕ ปัตตานี	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	๒	—	๒	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุตร	—	—	—	—	—	—
รวม	๑๕	—	๑๕	—	—	—

มณฑล	ชาติอังกฤษ					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๖	๓	๙	๓	๓	๖
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	—	—	—	—	—	—
นครชัยศรี	—	๓	๓	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
๔ ยะตาน	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	๖	๒	๘	๓	๓	๖

มณฑล	ชาติเคนมารัก					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	—	—	—	๓	๓	๖
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	—	—	—	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
๔ บัตตาน	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	—	—	—	๓	๓	๖

มณฑล	ชาติเยอรมัน					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	—	๓	๓	—	—	—
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พิจิตร	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
ยโสธร	—	—	—	—	—	—
กาฬสินธุ์	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	—	๓	๓	—	—	—

มณฑล	ชาตวิธนา					
	กร			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๑	—	๑	—	—	—
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พ่ายัพ	—	—	—	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
ปัตตาน	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	๑	—	๑	—	—	—

มณฑล	ชาติเขลเยียม					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	—	๓	๓	—	—	—
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	—	—	—	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	—	๓	๓	—	—	—

มณฑล	ชาติอิสลาม					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	—	๓	๓	—	—	—
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	—	—	—	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
ปัตตานี	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	—	๓	๓	—	—	—

มณฑล	ชาติปขุตุเกส					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพ ฯ	๗	—	๗	—	—	—
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	—	—	—	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
๔ บัตตาน	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	๗	—	๗	—	—	—

มณฑล	ชาติส่วคเชอวแลนค					
	คว			นักรเอน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรงเทพ ๑	—	๑	๑	—	—	—
ชยธยา ๑	—	—	—	—	—	—
นครสรวรค ๑	—	—	—	—	—	—
พินนโลก ๑	—	—	—	—	—	—
พวยพ. ๑	—	—	—	—	—	—
นครชัยศวี ๑	—	—	—	—	—	—
ราชบร ๑	—	—	—	—	—	—
นครศวีอรวมราช ๑	—	—	—	—	—	—
๑ ๑ บคทาน ๑	—	—	—	—	—	—
ภเกศ ๑	—	—	—	—	—	—
๑ ๑ จันทบร ๑	—	—	—	—	—	—
๑ ๑ ปวจันบร ๑	—	—	—	—	—	—
๑ ๑ นครราชสมา ๑	—	—	—	—	—	—
๑ ๑ อศร ๑	—	—	—	—	—	—
รวม	—	๑	๑	—	—	—

มณฑล	ชาติอเมริกัน					
	ครู			นักเรียน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพฯ	๑	๒	๓	๒	๓	๕
อยุธยา	—	—	—	—	—	—
นครสวรรค์	—	—	—	—	—	—
พิษณุโลก	—	—	—	—	—	—
พายัพ	๗	๔	๑๑	—	—	—
นครชัยศรี	—	—	—	—	—	—
ราชบุรี	—	—	—	—	—	—
นครศรีธรรมราช	—	—	—	—	—	—
ยักคาน	—	—	—	—	—	—
ภูเก็ต	—	—	—	—	—	—
จันทบุรี	—	—	—	—	—	—
ปราจีนบุรี	—	—	—	—	—	—
นครราชสีมา	—	—	—	—	—	—
อุดร	—	—	—	—	—	—
รวม	๘	๘	๑๖	๒	๓	๕

จำนวนอาจารย์กับเจ้าหน้าที่ และจำนวนปัฐกถาในมหาวิทยาลัย

คณะและแผนก	จำนวน เจ้าหน้าที่ ประจำ	จำนวน อาจารย์ ประจำ	จำนวน อาจารย์ พิเศษ	จำนวนปัฐกถา หรือชั่วโมงที่สอน					
				เตรียม	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	รวม
รัฐประศาสน์		๓	๓๓	—	๘๓๓	—	๔๔๗	—	๓,๒๗๘
วิศวกรรม			๕	๖๕๕	๖๘๘	๕๗๐	๖๗๒	—	๓,๕๓๐
อักษรศาสตร์	X	๓๖	๔	—	๙๓๖	—	—	—	๙๓๖
วิทยาศาสตร์				—	๗๘๐	—	—	—	๗๘๐
เตรียมแพทย				—	๖๔๒	๖๐๙	—	—	๓,๒๕๓
ปรังยา (ปีที่ ๑, ๒)				—	๕๓๗	๕๐๔	—	—	๓,๐๔๓
ปรังยา (ปีที่ ๓)				—	—	—	—	—	—
แพทยศาสตร์	๑๓	๑ ๔๐	๒	—	๓,๐๓๐	๓,๐๙๔	๗๖๐	๓,๐๓๙	๓,๙๐๓
เภสัชกรรม และ				—	—	—	—	—	—
พยาบาล		๑ ๓๘	—	—	—	—	—	—	—

หมายเหตุ X อาจารย์ประจำต้องเป็นเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายธุรการด้วยทุกคน และบางคนก็สอนหลายแผนก
บางคนเป็นเจ้าหน้าที่ประจำหลายแผนกด้วย.

* อาจารย์ประจำ ๓๘ คนนั้น ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายธุรการด้วย ๕ คน และอาจารย์ประจำ
๔๐ คนนั้นคองตำเนกรการรักษายาพยาบาลด้วย.

จำนวนคนไข้ ในสถานที่ โรงพยาบาลศิริราช

	ยกมา	รับไว้	กลับ	ตาย	ยกไป	หมายเหตุ
<u>กองชายศกรรรม</u>						
ก. แผนกโรคทั่วไป	๓๗	๗๕๕	๖๔๒	๓๓๗	๓๒	
ข. แผนกโรคเฉพาะโรค	๒๓	๓๓๓	๒๔๓	๕๕	๓๗	
รวม	๕๘	๑,๐๘๘	๘๘๕	๓๙๒	๗๐	
<u>กองศัลยกรรม</u>						
ก. แผนกโรคทั่วไป	๖๘	๓,๐๖๖	๓,๐๓๔	๓๓	๖๗	
ข. แผนกกามโรค	๓๑	๓๔๗	๓๕๗	๓	—	
รวม	๙๙	๓,๔๑๓	๓,๓๙๑	๓๖	๖๗	
<u>กองสตรีกรรม</u>						
ก. แผนกคลอดบุตร(รวมทั้งโรคคลอด)	๒๘	๖๓๐	๕๗๔	๒๔	๔๐	
ข. แผนกโรคเฉพาะสตรี	๓๒	๒๕๕	๒๒๗	๒๕	๓๓	
ค. แผนกกามโรคหญิง	๖	๘๗	๗๓	๓	๓	
รวม	๔๖	๙๗๒	๘๗๔	๕๐	๗๖	
<u>รวมทั้งสิ้น</u>	๓๘๓	๓,๔๕๖	๒,๗๕๐	๔๕๖	๓๗๓	ใช้พิเศษรับไว้ ๔๐๓ ราย

	ยกมา	คลอดใหม่	ตายในครรภ์	ตายภายใน ๓๕ วัน	กลับ	ยกไป	หมายเหตุ
เด็กขึ้น	๒๓	๕๗๗	๔๖	๕๔	๔๗๓	๒๕	

	ผ่าตัดใหญ่	ผ่าตัดเล็กน้อย	หมายเหตุ
ผ่าตัด ศัลยกรรม	๖๘๓	๓๓๐	
ผ่าตัด สตรีกรรม	๓๐๔	—	
รวม	๙๘๗	๓๓๐	

จำนวนการตรวจโรคแห่งโรงพยาบาลศิริราช

	เสมหะ	อุจจาระ	ปัสสาวะ	โลหิต	ตรวจ เชื้อม	ตรวจ สิ่งอื่น ๆ	หมายเหตุ
ก. ตรวจในสถานที่	๓๔๗	๕,๘๗๓	๘,๐๒๗	๓,๔๗๗	๒,๖๗๓	๔๕๔	
ข. ตรวจนอกสถานที่	๖๖	๓๒๕	๓๓๘	๗๖	๖๔๓	๔๒	

	ศพรวบรวมทำ	ศพเก็บซ่อน	หมายเหตุ
ก. ตรวจศพ	๘๔	๖๓	

[illegible]

[illegible]

จำนวนนักเรียนกระทรวงอื่น

กระทรวง	ประเภทโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	รวม
กลาโหม	นายร้อย	๑๖๗	
	นายกอง	๓๐๓	๒๗๐
ทหารเรือ	นายเรือ	๓๐	
	ช่างกล	๐๖	๔๓
ยุติธรรม	กฎหมายภาค ๑	๘๗๒	
	กฎหมายภาค ๒	๒๒๐	๓,๐๘๒
มหาดไทย	ตำรวจภูธร และ นครบาล	๕๖	๕๖
พาณิชย์ และ คมนาคม	ไปรษณีย์โทรเลข	๒๒	๒๒
		รวม	๓,๔๘๓